

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15-9-2002

Στην Αθήνα σήμερα, 15 Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00, στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Ευβοίας, κ. Δημήτριου Πιπεργιά, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Εθνική Οικονομία, Χρήμα, Φορολογία, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία - Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Παγκοσμιοποίηση στην Οικονομία, Εργασία - Ανεργία, Γεωργία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Κινητό Τηλέφωνο, Κλωνοποίηση, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτιλία, Ζώα - Ζωοφύλια» της Σύνθεσης κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (1η συνεδρίαση).

Στις Επιτροπές Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αναστασιάδου Γεωργία (Β' Αθήνας), Αραβοσιτά Ελένη (Νομός Λέσβου), Αρβανιτούδη Νικολέττα (Νομός Έβρου), Αργυροπούλου Βασιλεία (Νομός Ξάνθης), Αργυροπούλου Ερατώ (Νομός Λάρισας), Βαβαρούτσος Κωνσταντίνος (Βέλγιο), Βουγιδόν Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Γαλάρα Ιωάννα (Νομός Λάρισας), Γιαννούλης Γιάννης (Νομός Ιωαννίνων), Γκοσλιόπουλος Μιχάλης (Νομός Καστοριάς), Γεηγοράκη Εμανουέλα (Νομός Ηρακλείου), Δωρής Θεόδωρος (Νομός Αργολίδας), Καλυμνιού Καλλιόπη (Αυστραλία), Καραχάλιου Βασιλική (Νομός Φωκίδας), Καρκανόπουλος Παναγιώτης (Νομός Ευρυτανίας), Κρόντση Ηώ (Νομός Πέλλας), Κυρίτση Ελένη (Νομός Φθιώτιδας), Κύρκου Γεωργία (Γερμανία), Λεβέντη Θεοδώρα (Νομός Λάρισας), Λιγνός Πάννης (Νομός Σάμου), Μάργαρη Σπυριδούλα (Νομός Ζακύνθου), Μιχαήλ Ειρήνη (Αμμόχωστος-Κύ-

προς), Μπαλάσκα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Μπαλάφας Αλέξανδρος (Νομός Τρικάλων), Μπλάτσιος Σπύρος (Α' Αθήνας), Μπρούσαλη Χριστίνα (Νομός Αρκαδίας), Νταβαντζή Θεοδώρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ευπόλητος Γεώργιος (Νομός Μεσσηνίας), Παπαδούνη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Παρτάλας Αποστόλης (Νομός Κοζάνης), Πατσαρίκας Αχιλλέας (Νομός Χανίων), Περακάκη Αικατερίνη (Νομός Λασιθίου), Πολογιώργη Ιφιγένεια (Νομός Χανίων), Πορφυρίδης Θεόδωρος (Β' Θεσσαλονίκης), Πυρομάλλη Ειρήνη (Νομός Ηλείας), Ραφαηλίδης Βασίλης (Νομός Δράμας), Σιώζου Ελένη (Νομός Καβάλας), Σκόδρας Δημήτριος (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Σπυρογιάννη Αργυρώ (Νομός Επικρατείας), Στεφανίδης Γιώργος (Νομός Θεσπρωτίας), Στρατή Μαρία-Λήδα (Α' Αθήνας), Σφάμπα Ιωάννα (Νομός Σερρών), Σχίζα Αρετή (Νομός Ιωαννίνων), Τζιμπίρη Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Τσακαλίδου Γεωργία (Νομός Δράμας), Τσολάκη Σταμάτιος (Νομός Ευβοίας), Φωτόπουλος Διονύσιος (Νομός Ηλείας) και Χονδρός Νικόλαος (Β' Πειραιά).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και το μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Χαράλαμπος Μελισσάρης, Φιλόλογος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Σας καλωσορίζω στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Είναι για μένα μεγάλη χαρά και τιμή να προεδρεύω σ' αυτήν την Επιτροπή των Εφήβων.

Θα ξεκινήσουμε τις εργασίες της Επιτροπής με την οκτάλεπτη εισήγηση της Εφήβου Βουλευτή (Λάρισας), Ερατούς Αργυροπούλου. Οι υπόλοιποι ομιλητές θα μιλήσουν τέσσερα λεπτά. Οι συζητήσεις θα γίνουν πάνω στη Σύνθεση των κειμένων που περιέχονται στο βιβλίο που σας μοιράστηκε και συγκεκριμένα από τη σελίδα 39 έως 62, για θέματα αρμοδιότητας δύο ουσιαστικά Επιτροπών του Ελληνικού Κοινοβουλίου, της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής, Ερατώ Αργυροπούλου, Εισηγήτρια.

ΕΡΑΤΩ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Εισηγήτρια - Νομός Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν τα μέλη της Επιτροπής μας

είναι πάρα πολλά, ώστε να καλυφθούν με μια ολιγόλεπτη συζήτηση. Ελπίζω, όμως, αυτή η συζήτηση να οδηγήσει σε προβληματισμό και γόνιμο διάλογο.

Οι άξονες στους οποίους πιστεύω ότι πρέπει να κινηθούμε είναι τρεις:

α) Το περιβάλλον (φυσικό και ανθρωπογενές).

β) Η οικονομία ως διαχείριση κάθε μορφής πόρου και

γ) Οι παρενέργειες της οικονομικής ανάπτυξης τόσο στον άνθρωπο, όσο και στο περιβάλλον.

Θεωρώ ότι το περιβάλλον είναι ο κυρίαρχος άξονας και ένα ζήτημα το οποίο έχει άμεση ή έμμεση σχέση με όλες τις δραστηριότητες. Όταν λέμε περιβάλλον, εννοούμε τόσο το άμεσο, τοπικό περιβάλλον, όσο και το παγκόσμιο, διότι η ρύπανση του περιβάλλοντος δεν έχει εθνικά όρια. Το περιβάλλον είναι αυτό που μας τροφοδοτεί με τους απαραίτητους πόρους για την ανάπτυξη, αλλά και αυτό στο οποίο καταλήγουν όλα τα παράγωγα κάθε δραστηριότητας.

Μέχρι τώρα ακούγοταν από τα χείλη όλων το σύνθημα «Ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον». Τώρα τολμούμε να πούμε «Σεβασμός στο περιβάλλον, αν επιθυμούμε ανάπτυξη», που σημαίνει σε γενικές γραμμές να γνωρίσουμε τα όρια των φυσικών μας οικοσυστημάτων, να ιεραρχήσουμε τις ανάγκες μας, ώστε να αποφασίσουμε και ποιο είδος ανάπτυξης μας ταιριάζει.

Δηλαδή, πρώτον, να αποκτήσουμε περιβαλλοντική παιδεία και οικολογική συνείδηση, εφόσον ως πολίτες θα είμαστε σε θέση να ιεραρχύμε τις ανάγκες μας και να τις διαχείνουμε σε βασικές (τροφή, ένδυση, στέγη, παιδεία κ.λπ.) ή απλώς καταναλωτικές.

Δεύτερον, πρέπει να επιδιώξουμε ανάπτυξη συμβατή με το περιβάλλον, που να δημιουργεί θέσεις εργασίας, αντί να τις καταρρέγει που να μην έχει ως μοναδικό στόχο το κέρδος, αλλά και την ευτυχία των πολιτών, την ανάπτυξη της εθνικής τεχνολογίας κ.λπ.

Ένας σημαντικός τομέας της οικονομίας, που έχει άμεση σχέση με το περιβάλλον, είναι η ενέργεια. Η ενέργεια που καταναλώνουμε στηρίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος στα ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο, άνθρακας, φυσικό αέριο). Η χρήση, όμως, των ορυκτών καυσίμων δημιουργεί ενεργειακή εξάρτηση της χώρας μας και προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Προτείνεται η ανάπτυξη των ήπιων μορφών ενέργειας, όπως της αιολικής, της ηλιακής, της γεωθερμικής από τη βιομάζα.

Με τις ήπιες μορφές ενέργειας εκμεταλλεύμαστε το πλούσιο ηλιακό και αιολικό δυναμικό της χώρας, μειώνουμε την ενεργειακή εξάρτηση και τη ρύπανση του περιβάλλοντος από τις καύσεις και τη μεταφορά των καυσίμων. Επίσης, πετυχαίνουμε να αποκεντρώσουμε την παραγωγή της ενέργειας. Ενέργεια μπορεί να παράγει ο κάθε ιδιώτης, οι ομάδες παραγωγών, η Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.λπ.

Άλλος σημαντικός τομέας της οικονομίας είναι η γεωργία. Η χώρα μας έχει το προνόμιο του ήπιου κλίματος, των μεγάλων εναλλαγών του φυσικού τοπίου και τις ποικιλίες των εδαφών. Αυτό της δίνει τη δυνατότητα να παράγει με επιτυχία πληθώρα γεωργικών προϊόντων με υψηλή ποιότητα. Μ' αυτές τις προϋποθέσεις, η γεωργία θα έπρεπε να αποτελεί ευλογία για τη χώρα μας, εμείς, όμως, διαπιστώνουμε το αντίθετο. Η ελληνική γεωργία φθίνει, οι Έλληνες γεωργοί εγκαταλείπουν τη γη τους και η ύπαιθρος ερημώνει. Απουσιάζουν τα έργα υποδομής, τα ερευνητικά ίνστιτούτα που θα δώσουν στη γεωργική παραγωγή ντόπιους πόρους, που θα προσαρμόσουν τελικά τη γεωργική μας ανάπτυξη στις ιδιαιτερότητες του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Σε μεγάλες εκτάσεις κυριαρχούν οι μονοκαλλιέργειες, που οδηγούν σταδιακά στην εξόντωση των αγαθών, την υπεράντληση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, με τραγικές συνέπειες για τις οικολογικές ισορροπίες. Η ύπαιθρος ερημοποιείται και το μέλλον της γεωργίας και των γεωργών κρίνεται αβέβαιο.

Προτείνονται βασικά έργα υποδομής, συνεχής ενημέρωση των αγροτών για την εξέλιξη της γεωργίας και την αγορά των γεωργικών προϊόντων, στροφή στις βιοκαλλιέργειες, την αγρανάπαυση κ.λπ..

Να δοθούν κίνητρα στους νέους αγρότες, ώστε να παραμείνουν στη γη τους, να γενικευτεί η εισαγωγή της πληροφορικής στις αγροτικές καλλιέργειες και να προστατευθεί το εισόδημα των αγροτών.

Ο τουρισμός υπήρξε ένας από τους πιο δυναμικούς τομείς της οικονομίας μας. Ανέβασε τους οικονομικούς δείκτες, το βιοτικό επίπεδο όσων ασχολούνται με αυτόν και έκανε γνωστό το φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό της χώρας μας σε μεγάλο αριθμό ξένων.

Τα τελευταία χρόνια, όμως, βγαίνουν στην επιφάνεια πολλές αρνητικές παρενέργειές του, όπως εγκατάλειψη παραδοσιακών δραστηριοτήτων, επιδίωξη γρήγορου και εύκολου κέρδους με συχνά φαινόμενα αισχροκέρδειας, σοβαρή υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε περιοχές μεγάλης τουριστικής πίεσης και κακή οργάνωση μεταφορών.

Εκείνο που προτείνουμε, ώστε να αναβαθμιστεί ο ρόλος, του τουρισμού, είναι σε γενικές γραμμές τα άτομα που ασχολούνται με τον τουρισμό να έχουν κοινωνική και οικολογική συνείδηση και να έχουν γνώση και σεβασμό απέναντι στην πολιτιστική μας κληρονομιά.

Να αναπτυχθούν παράλληλα ο τουρισμός για υψηλά εισοδήματα, καθώς και οι ήπιες μορφές τουρισμού, όπως οι κοινωνισμός, αγροτοτουρισμός κ.λπ.

Να προβληθεί, πέρα από την ιστορία της πατρίδας μας, το πολυσύνθετο οικολογικό προφίλ της ελληνικής φύσης, η ομορφιά των ελληνικών τοπίων και ο παραδοσιακός τρόπος ζωής πολλών περιοχών της χώρας μας.

Να προστατευθεί το θαλάσσιο περιβάλλον, οι υδροβιό-

τοποι, τα δάση, τα πολιτισμικά μνημεία και τα μνημεία της φύσης.

Θα πρέπει να πιστέψουν οι Έλληνες ότι οι τουρισμός μπορεί να γίνει η βαριά μας βιομηχανία, που θα αποφέρει και τεράστια έσοδα στα κρατικά ταμεία και το εισόδημά μας θα αυξήθει.

Πατί η χώρα μας έχει να επιδείξει ένα ασύγκριτο σύνολο από ομορφιές, πολιτιστικά ενδιαφέροντα και ιδιαιτερότητες οικολογικού χαρακτήρα, που με σωστή οργάνωση μπορούν να βάλουν τις βάσεις για ένα τουρισμό υψηλής ποιότητας.

Νερό. Το νερό στη χώρα μας αντιμετωπίστηκε ως τώρα μόνο ως πόρος, δηλαδή, μέσον παραγωγής και χρηστικό αντικείμενο. Ακολουθήθηκε, δηλαδή, και εδώ ο αντίστροφος δρόμος, από αυτόν που επιβάλει η οικολογική πρακτική. Οι συνέπειες είναι σε όλους ορατές. Κατασπατάληση νερού, ρύπανση, βιότοποι κατεστραμμένοι στο όνομα της παραγωγής και του κέρδους, αλλά και της έλλειψης έργων υποδομής, μη εφαρμογής της νομοθεσίας και πολιτικών σκοπιμοτήτων. Μία οικολογική προσέγγιση αυτού του σοβαρού θέματος είναι να αντιμετωπιστεί το νερό, όχι μόνο ως αντικείμενο χοήσης, αλλά ως μέσο διατήρησης της ζωής και της φυσικής ισορροπίας, δηλαδή, να προστατεύσουμε το ύδρευμα της οικονομίας του νερού κατά τους χειμερινούς μήνες, να αντιμετωπιστούν τα ποτάμια και οι λίμνες ως φυσικά οικοσυστήματα και όχι ως δεξαμενές νερού, να εμφυτεύσουμε το πνέυμα της οικονομίας του νερού στους μελλοντικούς Έλληνες πολίτες, από τα πρώτα βήματα της σχολικής εκπαίδευσης, ώστε σιγά - σιγά να αντιληφθούμε ότι η μεγαλύτερη δεξαμενή νερού είναι ο ίδιος μας ο σεβασμός απέναντι σ' αυτό και σε ό,τι σχετίζεται μ' αυτό. Η αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας και η ομαλή λειτουργία των υδρόβιων οικοσυστημάτων είναι η καλύτερη εγγύηση για την εξάλευψη των φαινομένων της ξηρασίας και της λειψυδρίας.

Τεχνολογία και ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Η τεχνολογία και ειδικά αυτή που λέμε τεχνολογία αιχμής, πληροφορική, είναι ο παραγόντας ο οποίος μπορεί να γίνει μέσο απελευθέρωσης ή υποδούλωσης μιας κοινωνίας. Εκείνο που διαπιστώνεται, δυστυχώς, είναι ότι η επέκταση της χοήσης της τεχνολογίας στην παραγωγή καταργεί αντί να δημιουργεί θέσεις εργασίας, υπηρετεί όχι τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου, αλλά των λίγων και οικονομικά ισχυρών. Στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον δημιουργεί εξαρτήσεις και απειλεί με κατάρρευση της οικονομίας ολόκληρων κρατών. Ταυτόχρονα, βλέπουμε πως και η χώρα μας παρουσιάζει μια καθυστέρηση στην ανάπτυξη εθνικής τεχνολογίας, πράγμα που ενισχύει τους δεσμούς εξάρτησης από άλλες τεχνολογικά προϊόντα χώρες. Εκείνο που προτείνεται είναι ένα πλαίσιο λειτουργίας της τεχνολογίας και ειδικά των υπολογιστών, που θα σέβεται τις κοινωνικές δομές και την ιδιωτική ζωή του καθένα μας. Να γίνει αντικείμενο έρευνας σε

εθνική κλίμακα, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να εκμεταλλευτούμε το άριστο επιστημονικό μας δυναμικό και να μειώσουμε την τεχνολογική μας εξάρτηση. Να γενικευτεί η χοήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών ως μέσο αποτελεσματικότερης λειτουργίας στην εκπαίδευση, στη γεωργία, στη μελέτη των οικοσυστημάτων, στον τουρισμό κ.λπ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Βουργίδου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΓΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ασχοληθώ με το πρόβλημα της ανεργίας και θα κάνω προτάσεις για την άμβλυνση του. Στο σύγχρονο κόσμο της εξέλιξης, της τεχνολογίας, της τελειοποίησης των μέσων, της ανόδου του βιοτικού επιπέδου, υπάρχει το πρόβλημα της ανεργίας, που μαστίζει σχεδόν όλες τις σύγχρονες κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής. Από αυτό το κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο πλήττονται ιδιώς οι νέοι. Τα αίτια, καθώς και οι συνέπειες της ανεργίας είναι γνωστά. Τα βιώνουμε καθημερινά γύρω μας και κάθε επανάληψή τους είναι εντελώς ανούσια. Αυτό που πρέπει να μας απασχολεί επίμονα και να μας προβληματίζει είναι το τι ακριβώς πρέπει να κάνουμε, ώστε να εξαλείψουμε αυτό το φαινόμενο από την κοινωνία μας. Παρόλα αυτά, δυστυχώς, με το συγκεκριμένο ζήτημα οι κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων ασχολούνται περιστασιακά και κάθε εποχιακό χαρακτήρα παραθέτει και αντιμετώπιση ουσιαδών προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας δεν μπορεί παρά να είναι αποστασματική και πρόχειρη, με τάση μάλλον πυροβοεστικής συγκάλυψης, παρά με διάθεση ουσιαστικής αντιμετώπισης του καιρού αυτού θέματος.

Καθώς, λοιπόν, η ανεργία είναι συνυφασμένη με την οικονομική οργάνωση και τη δομή της κοινωνίας μας, οιζική λύση του προβλήματος θα σήμαινε ταυτόχρονα οιζικές αλλαγές, διαφορετικές οικονομικές προτεραιότητες και διαφορετική πολιτική βούληση. Κάτι τέτοιο, όμως, δεν είναι δυστυχώς ορατό. Απομένει, λοιπόν, η λήψη διορθωτικών, και γ' αυτό περιπτωσιακών, αλλά αναγκαίων μέτρων, για να περιοριστεί τουλάχιστον η έκταση του προβλήματος. Ειδικότερα οφείλουμε να καταγγείλουμε την πτυχιολατρεία, όπως επίσης και την απαξίωση της χειρονακτικής εργασίας και γενικά της τεχνικής εκπαίδευσης. Άλλωστε, κρίνεται αναγκαίο, ο αριθμός των εισακτέων στα Α.Ε.Ι. να είναι κλειστός και καθορισμένος, σύμφωνα με τη ζήτηση σε κάθε ειδικότητα που υπάρχει σήμερα στην αγορά εργασίας.

Ένας άλλος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος της ανεργίας είναι ο περιορισμός των υπερωριών και η αύξηση της αμοιβής τους, καθώς και η απαγόρευση της διπλοθεσίας. Επίσης, συνιστάται η συνταξιοδότηση των εργαζομένων στα 35 χρόνια εργασίας, αλλά και αυτό με την προϋπόθεση να μην έχουν ξεπεράσει την ηλικία των 63 χρόνων. Ακόμη, μια ιδιαίτερα αποτελεσματική λύση είναι η ενίσχυση, με τη χορήγηση κινήτρων από το κράτος, των επενδυτι-

κών πρωτοβουλιών. Επιπροσθέτως, πρέπει να υπάρχουν επιπλέον οφέλη στους επιχειρηματίες που έχουν ως έδρα τους την ύπαθρο και ιδιαίτερα τη νησιωτική και ορεινή Ελλάδα. Επίσης, η ενίσχυση των ιδιωτικών και κρατικών επενδύσεων, η εύρεση τρόπων προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων και η ίδρυση βιομηχανιών θα περιορίσει πολύ αυτό το οξύ κοινωνικό πρόβλημα. Παράλληλα, απαραίτητη είναι η μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων, καθώς και η χορήγηση δανείων σύντομα και με ευνοϊκούς όρους, ιδίως στις επιχειρήσεις με χαμηλό ετήσιο εισόδημα, που απασχολούν έναν ή περισσότερους υπαλλήλους. Άλλωστε, πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από την πολιτεία η διαπίστωση ότι ο συνεχής μαρασμός των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων δεν ισοσταθμίζεται από την ανάπτυξη μερικών πολυεθνικών, που λειτουργούν με ξένα κεφάλαια όταν τα κέρδη που αποκομίζουν οι ιδιωτήτες τους, επενδύονται σε ξένες αγορές. Επιγραμματικά, αυτό το οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα θα αντιμετωπιστεί και με την κατασκευή έργων υποδομής και έργων κοινής αρθρέισας από το κράτος, με την καταπολέμηση της ξενομανίας των πολιτών, με την εξίσωση του αλλοδαπού με τους ντόπιους εργαζομένους, ως προς τα εργασιακά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, με τη συνέχιση και τη διεύρυνση των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ., με την ενίσχυση του τουρισμού, με το άνοιγμα νέων τομέων οικονομικής δράσης, με την αξιοποίηση όλων των κονδύλιών της Ε.Ε., με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και με τη μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων στο δημόσιο τομέα.

Το φαινόμενο, είναι αποτέλεσμα της μεγάλης τεχνικής προόδου, της κατασκευής τελειότατων μηχανών, της συγκέντρωσης χρημάτων σε λίγους και όχι σε πολλούς, της εκμετάλλευσης, του ανταγωνισμού, της κακής οργάνωσης, της κακής νομοθεσίας, της παντελούς έλλειψης πολιτικής ευαισθησίας, των κακών συνθηκών εργασίας, της έλλειψης των κατάλληλων μέσων για μόρφωση και ειδίκευση. Εάν, λοιπόν, ποθούμε καλύτερη ζωή, εάν δε θέλουμε να ξούμε στην αποτελμάτωση και στη στασιμότητα, εάν θέλουμε να προσφέρουμε στην κοινωνία και στον εαυτό μας, εάν η επιθυμία μας είναι να πετύχουμε στόχους υψηλούς, ας κάνουμε βίωμά μας το απόφθεγμα του Σεπτίμου Σεβίρου που θα πει «ας εργαζόμαστε».

Η εργασία είναι κοινωνικό λειτουργημα, όταν δεν γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης και εμείς, κοινωνικοί λειτουργοί, ας εργαστούμε σκληρά για ένα κόσμο καλύτερο, όπου όλοι θα δουλεύουν και θα απολαμβάνουν τα αγαθά του μόχθου τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αργυρώ Σπυρογιάννη.

ΑΡΓΥΡΩ ΣΠΥΡΟΓΙΑΝΝΗ (Επικρατείας): Η ανεργία σήμερα, πλήττει όλα τα σύγχρονα κράτη και προκαλεί πολλά και ποικίλα προβλήματα, όχι μόνο σε αυτούς που είναι άνεργοι, αλλά και στην κοινωνία ολόκληρη. Η ανεργία έχει

γίνει το μόνιμο πρόβλημα κάθε ευρωπαϊκού κράτους, μιας και σχεδόν εδώ και 20 χρόνια το επίπεδό της, στις χώρες της Ευρώπης, ξεπερνά το 10% του συνολικού εργατικού δυναμικού.

Στη χώρα μας, πρόσφατες εκτιμήσεις δείχνουν την ύπαρξη 400.000 ανέργων, οι περισσότεροι των οποίων είναι νέοι και γυναίκες. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ελλάδα κατέχει την πρωτιά στην ανεργία των νέων κάτω των 25 ετών με ποσοστό 27,4%, ακολουθεί η Ιταλία με ποσοστό 27,2%, η Ισπανία 22,3% και η Γαλλία με 20%. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επισημάνω το γεγονός, ότι στη Δυτική Μακεδονία, το πρόβλημα της ανεργίας «ανθεί» εδώ και πολλά χρόνια και μάλιστα με πολύ δυσάρεστες συνέπειες.

Επίσημοι ευρωπαϊκοί δείκτες αναφέρουν, ότι η ανεργία των ατόμων άνω των 25 ετών στη Δυτική Μακεδονία, βρίσκεται στο 40,2% και η ανεργία των γυναικών κάτω των 25 ετών στο 34,8%. Δηλαδή, στην ουσία, μια στις τρεις γυναικες είναι χωρίς δουλειά. Κάπι πρέπει να γίνει για να λυθεί το πρόβλημα της ανεργίας ή έστω να εξομαλυνθεί. Θα μπορούσε, ίσως, να γίνει κάποια αύξηση δαπανών για δημόσια έργα, ώστε να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, που θα μπορέσουν να βοηθήσουν πολλούς ανθρώπους που έχουν ανάγκη από δουλειά. Επίσης, θα ήταν καλό, να στηριχθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, γιατί αποτελούν το βασικό κοδιμό της οικονομίας πολλών περιοχών της χώρας μας. Ίσως, μια παρακινητούμενη πρόταση, θα ήταν η μείωση του ορίου συνταξιοδότησης. Βέβαια, μπορεί να θεωρηθεί ότι επιβαρύνει την οικονομία της χώρας μας. Αν σκεφθούμε, όμως, ότι οι νέοι έχουν και κίνητρα και θέληση να δουλέψουν, μπορούν να αναπληρώσουν άνετα κάθε δύο ή τρεις συνταξιοδοτημένους, που έχουν φύγει από την αγορά εργασίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Ξυπόλυτος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΠΟΛΥΤΟΣ (Νομός Μεσσηνίας): Αγαπητοί συνάδελφοι, η παρέμβασή μου αφορά το δικαιώμα της εργασίας και την αντίστοιχη τραγωδία της ολοένα αυξανόμενης ανεργίας. Η ηθική, ιστορική και συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος εργασίας, είναι ισχυρότατη. Άλλα και το διαμορφώμενο κοινωνικό τοπίο της υποαπασχόλησης, της ετεροαπασχόλησης, της ελαστικής εργασίας, της ομηρίας του εργαζομένου και τέλος της ανεργίας, είναι άκρως καταθλιπτικό, υπονομευτικό της προσωπικότητας του ανθρώπου, διαβρωτικό για τη συνοχή της κοινωνίας, βαθύτατα παράλογο και ανήθικο.

Η βιομηχανική επανάσταση, η πληροφορική επανάσταση, ο αυτοματισμός, αλλά και το εξελισσόμενο πολιτικό και οικονομικό σύστημα, μας υποσχέθηκαν καλύτερους όρους ζωής, λιγότερη εργασία με μεγαλύτερο επίπεδο ζωής, διάχυση των τεχνολογικών και οικονομικών αγαθών στο κοινωνικό σύνολο. Ευσεβείς πόθοι, ψευδαισθήσεις και εξαπάτηση του καθημερινού ανθρώπου.

Η σύγχρονη εργασιακή ανασφάλεια και ανεργία, είναι ολέθρια, διαβρωτική και σε βάθος χρόνου θα θέσει υπό αίρεση την κοινωνική συνοχή, την πολιτική σταθερότητα και ίσως τους δημοκρατικούς θεσμούς. Η ανεργία φθείρει ηθικά και πνευματικά τον άνθρωπο, εξάπτει τα ταπεινά πάθη της ψυχής, οδηγεί σε αβεβαιότητα, ανασφάλεια και ανυποληψία. Η κοινωνική πολιτική και πολιτιστική πρόοδος, πραγματώνεται ερήμην του ανέργου και ο τελευταίος δεν μπορεί εύκολα να την εγκαλπωθεί, ίσως μάλιστα θελήσει να την άρει.

Το πρόβλημα της ανεργίας, σε κάθε περίπτωση, δεν περιγράφεται. Μόνο βιώνεται στην τραγική του ολότητα. Βιώνεται συχνά, μυστικά και τραγικά. Θεωρώ ότι, κάθε κοινωνικό κακό, πηγάζει από το προσωπικό κακό. Τα μείζονα κοινωνικά προβλήματα έχουν την αφετηρία τους στις προσωπικές μας έλλειψεις και ανισορροπίες. Όμως, στο συγκεκριμένο ζήτημα, το πρόβλημα είναι καθαρά κοινωνικοπολιτικό. Πρόβλημα δομών και στόχων του πολιτισμού, των οποίων όμηρος καθίσταται ο πολίτης.

Η εγκατάλειψη της περιφέρειας, η αυτοματοποίηση, η έλλειψη προγραμματισμού από την πολιτεία, η εισροή ξένου εργατικού δυναμικού, η εποχικότητα, η διεθνής ύφεση, αποτελούν γενεσιοναργούς παράγοντες της ανεργίας.

Διεκδικώ, λοιπόν, για τη γενιά μου, η οποία είναι, ήδη, σκεπτική έως και απογοητευμένη, καλύτερους όρους κοινωνικής και εργασιακής ένταξης, σε ένα κοινωνικό τοπίο για την παρακαμή του οποίου, είμαστε οι τελευταίοι που ευθυνόμαστε.

Προτείνουμε στην πολιτεία να εφαρμόσει έναν ορθό και αποτελεσματικό προσανατολισμό, να βοηθήσει στην ισόροη και κυρίως στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, να προωθήσει πιο γρήγορα και ποιοτικά την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, να αναμετρηθεί με συντεχνιακά συμφέροντα και να πατάξει την παραικονομία, την αναξιοκρατία και να παράσχει κίνητρα για να δημιουργήσει ένα καλό εκπαιδευτικό κλίμα, τόσο χρήσιμο στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Επίζητούμε ουσιαστικές γνώσεις σε επίπεδο δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε πέραν από την άρτια προσωπικότητα, να δομήσουμε και έναν έτοιμο εργαζόμενο, με πολλές γνώσεις και δεξιότητες, στον μεταβαλλόμενο χώρο της εργασίας.

Επίζητούμε όχι μόνο τη δημιουργία στελεχών για την αυριανή κοινωνία της πληροφορίας, όχι μόνο την παραγωγή ανθρώπου του «κολάρου», αλλά και την ουσιαστική εκπαίδευση σε επαγγέλματα που θα αρθρώσουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της παραγωγής, που ας μην ξεχάψεινείναι η βάση, η υποδομή, ίσως ο πολυτιμότερος τομέας για παραγωγή πλούτου.

Η γενιάμου δεν βολεύεται με απατηλές υποσχέσεις, επιδόματα ανεργίας, δουλείες, συμβιβασμούς, μίζερη επιδιώξη για άμεση υπαλληλοποίηση.

Θέλουμε να εργαστούμε, να παράγουμε πραγματικό

πλούτο, να ενισχύσουμε τη θέση και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Δεν θέλουμε λεφτά, θέλουμε δουλειά, επειδή η δεύτερη και όχι τα πρώτα, καταξώνουν τον άνθρωπο και νοηματοδοτεί τη ζωή του. Επειδή η εργασία είναι ζήτημα που καθορίζεται, κυρίως, από τις επιλογές της Κυβερνητικής και της Ε.Ε., καλούμε όλους αυτούς που σχεδίασαν τα οικονομικά πλάνα να συμπεριλάβουν μέσα τον παράγοντα άνθρωπο και κυρίως το νέο άνθρωπο, που θέλει να δώσει πολλά στη ζωή και να πάρει από αυτή. Μόνος ο εργαζόμενος μπορεί να είναι συμβατός με τους στόχους και τα οράματα της πολιτείας, και μπορεί σε μια διαλεκτική σχέση μαζί της να τη βοηθήσει να προκόψει.

Ο άνεργος πικραμένος και μοιραίος, κατά τον ποιητή, ή θα σκέπτεται καταστροφικά ή θα δρα αντικοινωνικά. Η γενιά μου, καλεί τα ευαίσθητα αυτιά των ηγετών του τόπου, να θεραπεύσουν το φαινόμενο, με συναίσθηση ότι πραγματοποιεί την καλύτερη επένδυση. Οι ανθρώπινοι πόροι, εξάλλου, είναι οι πολυτιμότεροι. Ας αξιοποιηθούν. Ας φύγουμε από τη λογική της ευζωνίας των λίγων και της ευτυχίας των αριθμών. Σε ένα τοπίο, εξάλλου, αυξανόμενης ανεργίας, κανείς δεν έχει το δικαίωμα να ευτυχεί, μέσα σε έναν κόσμο που δυστυχεί. Εξάλλου, είναι ανήθικο, παράλογο και αναποτελεσματικό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πώρος έθιξε πολλά ζητήματα. Εγώ απλώς θα κάνω ένα σχόλιο, χωρίς να μπαίνω κριτικά ή επικριτικά ή να συμφωνώ σε όσα είπε. Θα πω ότι πράγματι, στην καινούργια εποχή, η αντίθεση μεταξύ νεκρής και ζωντανής εργασίας, έχει αντικατασταθεί από μια καινούργια αντίθεση νεκρής και ζωντανής γνώσης. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό για σας, για τα σχολεία, για τα πανεπιστήμια που θα πάτε αύριο.

Το λόγο έχει το Έφερβος Βουλευτής Θεόδωρος Πορφυρίδης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΔΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, αναφέρθηκαν πολλές απόψεις, αλλά θα σταθώ στην Εισηγήτρια και στις 3 παραμέτρους που ανέφερε. Ανέφερε το περιβάλλον, την ενέργεια και τα οικονομικά. Και τα 3 είναι πολύ σημαντικά, πιστεύω, όμως, ότι το οικονομικό πρόβλημα και η κατάλληλη διαχείριση των οικονομικών ζητημάτων, επηρεάζουν το περιβάλλον και την ενέργεια. Πιστεύω ότι το σημαντικότερο από όλα είναι τα χρήματα και το πώς τα διαχειρίζομαστε. Σε αυτά στηρίζουμε το κάθε πρόβλημα που πρέπει να επιλύσουμε.

Η διαχείριση των πόρων του κράτους και του κάθε προβλήματος, είναι ζήτημα που παίζει τον κυρίαρχο ρόλο σε αυτό. Πολλά από αυτά τα προβλήματα είναι δυσεπίλυτα. Πιστεύω, όμως, ότι μπορούμε να δώσουμε ένα τέλος σε αυτά, διότι η Ελλάδα έχει πολλούς πόρους και ας πιστεύουν πολλοί ότι η Γερμανία και οι άλλες αναπτυγμένες χώρες της Ε.Ε. έχουν περισσότερους. Μπορεί η Γερμανία να έχει περισσό-

τερους πόρους, αλλά έχει και 80 εκατομμύρια κατοίκους. Εμείς με 10 εκατομμύρια έχουμε πολύ περισσότερους πόρους. Το ελληνικό κράτος παίρνει πολλά χρήματα, έχει πολλούς πόρους από φόρους και από επιχορηγήσεις από την Ε.Ε.. Δηλαδή, δίνουμε χρήματα ως Έλληνες πολίτες στην κυβέρνηση και η κυβέρνηση παίρνει χρήματα από την Ε.Ε..

Αυτό σημαίνει ότι παίρνουμε τα δικά μας χρήματα, αλλά παίρνουμε και τα χρήματα των Ευρωπαίων. Παράλληλα οι Ευρωπαίοι δίνουν χρήματα σε εμάς και παρόλα αυτά πετυχαίνουν μια ανάπτυξη μεγαλύτερη από τη δική μας. Αυτό φυσικά είναι αντιφατικό. Πιατί καίτοι δίνουν, έχουν μεγαλύτερη ανάπτυξη.

Σήμερα γίνονται πολλά έργα στην Ελλάδα. Λόγω της Ολυμπιάδας κατασκευάζονται πολλοί δρόμοι, κατασκευάστηκε καινούριο αεροδρόμιο. Αυτά τα έργα είναι τόσο ποιοτικά και θα ανταπεξέλθουν στις ανάγκες των Ελλήνων πολιτών; Δηλαδή, τα έργα αυτά θα είναι χρήσιμα σε 30 και 40 χρόνια; Για παράδειγμα η Εγνατία Οδός Θεσσαλονίκης είναι ένας δρόμος μεγάλος, αλλά αυτός ο δρόμος είχε γίνει στα χαρτιά, πριν από 20 - 30 χρόνια και φτιάχτηκε σήμερα, πράγμα που σημαίνει ότι αυτός ο δρόμος ήταν καλός για εκείνα τα χρόνια. Σήμερα, όμως, είναι πολύ μικρός. Ένα παρόμοιο ζήτημα είναι και ο δρόμος της Χαλκιδικής, που παρότι ήταν στα σχέδια πριν πολλά χρόνια, σήμερα και πάλι είναι λίγος.

Όταν θέλουμε να πετύχουμε μεγαλύτερους πόρους, θα πρέπει να προσέξουμε και το περιβάλλον, αλλά αυτό είναι δύσκολο, γιατί θέλουμε να πάρουμε όσο γίνεται περισσότερα χρήματα από αυτό. Συχνά δεν δίνουμε τόσο μεγάλο βάρος στο μεγάλο τομέα του περιβάλλοντος. Στη Γερμανία υπήρχαν φυσικά δάση, τα οποία καταστράφηκαν. Η Ελλάδα είναι από τα ελάχιστα κράτη στην Ε.Ε., που έχει ακόμη φυσικά παρθένα δάση. Αυτό πρέπει να το εκμεταλλευτούμε και να μην τα καταστρέψουμε και να βρεθούμε στη θέση των υπολοίπων κρατών. Ενώ εμείς υπερτερούμε, σε σχέση με τους Ευρωπαίους, ότι έχουμε φυσικά, παρθένα δάση, έχουμε και άλλα πλεονεκτήματα. Ποια είναι αυτά; Όταν η Γερμανία, οι Η.Π.Α. και άλλες Ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονταν σε μεγάλη ανάπτυξη, ήταν οι πρώτες που ήταν σ' αυτήν την ανάπτυξη και δεν είχαν κάποιο πρότυπο, δηλαδή, δε γνώριζαν, πού θα βαδίσουν, αλλά πίστεψαν στον εαυτόν τους.

Εμείς είμαστε αναπτυσσόμενο κράτος και έχουμε το πρότυπο της Γερμανίας και των υπολοίπων κρατών. Μπορούμε, λοιπόν, να βαδίσουμε στα βήματά τους και αν τα καταφέρουμε, πιστεύω ότι θα μπορέσουμε να τους ξεπεράσουμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Σφάμπα.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΦΑΜΠΑ (Νομός Σερρών): Γεννήθηκα, μεγάλωσα και ζω ακόμη σε ένα πολύ μικρό χωριό των Σερρών, τη Βαμβακιά. Τσως, κανείς από εσάς δε γνωρίζει, που ακριβώς είναι αυτό το χωριό, όμως, για μένα αυτό το χωριό, είναι

όλη μου η ζωή. Όμως, αναγκαστικά, κάποια στιγμή, θα πρέπει να φύγω από εκεί, γιατί οι προοπτικές που προσφέρει η επαρχία είναι σχεδόν μηδενικές. Αν αποφασίσω να μείνω εκεί, θα πρέπει να διαγράψω τα όνειρά μου, τις σπουδές, την καριέρα.

Η ουσία του όλου προβλήματος είναι ότι γενικότερα, όσο περνούν τα χρόνια, η επαρχία ερημώνει. Οι κάτοικοι της την εγκαταλείπουν, με την ελπίδα για μια καλύτερη ζωή. Ως αποτέλεσμα αυτού η ζωή γίνεται ακόμα πιο δύσκολη με αυτούς που συνεχίζουν να μένουν στην επαρχία. Ο μόνος που θα μπορούσε να αναστήσει την ελληνική επαρχία είναι η Κυβέρνηση. Πρώτον, θα πρέπει να σκεφθούμε ότι η οικονομία της Ελλάδας βασίζεται κυρίως στη γεωργία. Στις μέρες μας, όμως, αυτό το επάγγελμα τείνει να εκλείψει. Οι μόνοι άνθρωποι που ασχολούνται με αυτό, είναι άνθρωποι μεγάλης ηλικίας, οι οποίοι σε λίγα χρόνια θα πεθάνουν και δεν θα υπάρχει κανείς να συνεχίσει το έργο τους. Αν ωρτήσεις κάποιους από αυτούς, θα σου πουν να φύγεις αμέσως από την επαρχία, για να βρεις μια καλύτερη τύχη. Αυτό συμβαίνει. Ακόμη και οι νέοι που δεν έχουν κάποια κλίση στα γράμματα και στις σπουδές, προτιμούν να γίνουν εργάτες σε μια μεγαλούπολη, παρά γεωργοί σε ένα μικρό χωριό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι αγρότες παλεύουν καθημερινά με τα στοιχεία της φύσης. Πολλές φορές ακόμη και αν βγάλουν μεγάλες ποσότητες σοδιάς, οι τιμές που πωλούν τελικά τα προϊόντα τους είναι, αν όχι γελοίες, τουλάχιστον, πολύ χαμηλές.

Θα πρέπει το κράτος να μεριμνήσει για τους αγρότες και να πάψει να τους θεωρεί πολίτες κατώτερης κατηγορίας. Θα πρέπει να δελεάσουν τους νέους, ώστε να ασχοληθούν με τη γεωργία. Να δώσει επιδοτήσεις και γη κατάλληλη για καλλιέργεια, σε όσους επιθυμούν να κάνουν μια καινούρια αρχή, ειδικά, όμως, πάνω από όλα η λύση θα ήταν η αύξηση των τιμών των προϊόντων.

Κάποιες άλλες λύσεις κατά της ερήμωσης της επαρχίας μικρότερης, όμως, σημασίας είναι να αυξηθούν οι δυνατότητες μόρφωσης ή και ψυχαγωγίας. Είναι δύο θέματα, ποι απασχολούν κυρίως τους νέους, ώστε να ασχοληθούν με τη γεωργία. Εντάξει, το ξέρω ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει ένα γυμνάσιο, ένα λύκειο ή ένα θέατρο σε κάθε χωριό, όμως, είναι εφικτό να υπάρχει πρόσβαση στο πιο κοντινό, να υπάρχουν, δηλαδή, λεωφορεία σε ταχτέ χρονικά διαστήματα. Επίσης, η πλειοψηφία των πρωτευούσιών προσεύχεται να βρει χρόνο για να ηρεμήσει σε μια ήσυχη περιοχή. Θα ήταν ένας πολύ όμορφος τρόπος να αξιοποιηθούν κάποια, παλιάς κατασκευής, χωράφιτικα σπίτια, ως μέρη διαμονής και χαλάρωσης. Αυτό μπορεί να προσφερθεί στον καθένα, εάν το κράτος αποφασίσει να αναβαθμίσει τα χιλιάδες χωριουδάκια της Ελλάδος. Το ίδιο το κράτος έχει τη δυνατότητα να κερδίσει από αυτά τα μικρά και ασήμαντα χωριουδάκια.

Μία χώρα στην οποία οι άνθρωποι δουλεύουν με ευχαρίστηση, ακόμη και σε δύσκολες συνθήκες, όπως είναι η καλ-

λιέργεια της γης, αυτό βελτιώνει την εικόνα της χώρας, την οικονομία της και κατ' επέκταση την εικόνα της παγκοσμίως. Συγχρόνως με την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην επαρχία διορθώνονται και άλλα προβλήματα, όπως η ανεργία, η οποία προκαλείται από το στοιβαγμα των νέων στις μεγαλουπόλεις. Μειώνεται το νέφος των πόλεων, όταν εκεί υπάρχουν λιγότεροι άνθρωποι. Η ίδια η Κυβέρνηση που θα πετύχει την καλυτέρευση της ζωής, θα έχει καλύτερη σχέση με τους πολίτες της. Οι τελευταίοι κάτοικοι της επαρχίας θα πεθάνουν σε λίγα χρόνια. Οι νέοι της εποχής μου δεν έχουν τη δύναμη να παλεύουν όλη τους τη ζωή, για να πετύχουν ένα αβέβαιο μέλλον. Η δική μου γενιά έχει απαιτήσεις και θέλω να πιστεύω ότι δε θα σκύψει το κεφάλι και δε θα υποχωρήσει, εάν δεν τακτοποιηθούν τα αιτήματά της. Κάποιοι συνομήλικοι μου θα ήθελαν να ξήσουν στο χωριό που γεννήθηκαν. Ακόμη και εγώ θα ήθελα κάποια στιγμή να επιστρέψω εκεί.

Η ελληνική επαρχία θέλει και μπορεί να ξήσει. Χρειάζεται μόνο μια μικρή βοήθεια. Μην την αφήνετε να αργοπεθαίνει. Βοηθήστε την, επιτέλους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Παίρνοντας αιφορμή από όσα είπε η προηγούμενη ομιλήτρια, θα σας πω μια εμπειρία μου, που είχα τελευταία σε μία διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παραγωγής και Εμπορίου των μελών της Ε.Ε. στη Μαδρίτη. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι νέοι αγρότες, δεν είναι οι χρηματοδοτήσεις. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι να κάνουν οικογένειες, διότι η τάση που επικρατεί μεταξύ των νέων γυναικών σε όλη την Ευρώπη, είναι να μην παντρεύονται νέους αγρότες. Αυτό, βέβαια, υπάρχει και στην ελληνική ύπαιθρο, στην ελληνική επαρχία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αλέξανδρος Μπαλάφας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ (Νομός Τρικάλων): Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, η τιμή του βαμβακιού και το συνεχώς μειούμενο εισόδημα των αγροτών στα διάφορα προϊόντα τους, έχει φέρει σε απόγνωση τους ίδιους, τις οικογένειές τους και δεν είναι μόνο αυτό. Η ελληνική γεωργία διέρχεται βαθιά κρίση, την οποία αδυνατούν να αντιμετωπίσουν οι ιθύνοντες. Ανάμεσα στα άλλα δεινά βαρύνει το κόστος περιορισμού της καλλιέργειας και της κατηγοριοποίησης του βαμβακιού σε επιλέξιμο και μη. Επίσης, η αδυναμία να αξιοποιηθούν τα κοινωνικά κονδύλια και να εφευρεθούν όροι υπέρ της γεωργικής ανάπτυξης, οδηγούν τους αγρότες σε δυσάρεστη θέση.

Στις κρίσιμες διαπραγματεύσεις με την Ε.Ε., η χώρα μας δεν κατάφερε να στηρίξει τα εθνικά προϊόντα, όπως π.χ. σιτηρά, καπνά, βαμβάκι και οδηγηθήκαμε στη λήψη δυσμενών αποφάσεων και κανονισμών. Δεν ολοκληρώθηκαν τα απαραίτητα έργα υποδομής, που θα συντελούσαν στη μείωση του κόστους παραγωγής και θα είχαν ευνοϊκές επιπτώσεις στο περιβάλλον, με διαφαινόμενο αποτέλεσμα, την ερή-

μωση της υπαίθρου. Με όλα αυτά οι αγρότες αναγκάζονται, για μία ακόμη φορά, να βγονται στους δρόμους, όπως διακηρύσσουν τα επίσημα όργανά τους. Λύσεις υπάρχουν και το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπισθεί από μία σειρά μέτρων, όπως: λήψη θεομηκών μέτρων όπως είναι το μητρώο αγροτών, το κτηματολόγιο και η στήριξη ανταγωνιστικών προϊόντων. Επίσης, είναι απαραίτητος ο εκβιομηχανισμός της γεωργίας, ώστε ο παραγωγός να καρπώνεται και την προστιθέμενη αξία των προϊόντων. Επιπρόσθετα, κρίνεται αναγκαία η οργάνωση της εμπορίας αγροτικών προϊόντων, ώστε να αποφευχθούν οι καθοδικές τάσεις στις εξαγωγές των αγροτικών μας προϊόντων και να περιοριστούν οι εισαγωγές. Όσον αφορά τα ευρωπαϊκά προγράμματα απαιτείται οργάνωση και σχεδιασμός για την υλοποίησή τους.

Επίσης, σημαντικός θεωρείται ο καθορισμός ζωνών γης, γεωργικής, αστικής και δασικής. Τέλος, χρειάζεται εξυγίανση του αγροτικού τομέα με έλεγχο στους συνεταιρισμούς, ώστε να αντιμετωπισθούν οι απάτες και οι κλοπές των κοινωνικών επιδοτήσεων. Παράλληλα, πρέπει να στηριχθούν οι νέες καλλιέργειες και να επιτευχθεί η σταδιακή μετατροπή της γεωργίας σε σύγχρονη βιομηχανία τροφίμων, με έμφαση στην ποιότητα των προϊόντων.

Πα να επιζήσει η ελληνική γεωργία είναι απαραίτητο να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις και με την εποικοδομητική συνεργασία φορέων και κράτους, να εκλείψουν οι αντιδράσεις του αγροτικού κόσμου, που προσβάλλουν το κοινωνικό σύνολο. Άλλωστε, κανείς δεν πρέπει να ξεχνάει ότι ανέκαθεν η χώρα μας υπήρξε γεωργική χώρα και στην ίδια της τη γη οφειλει τον εθνικό της πλούτο. Καθίσταται, λοιπόν, αναγκαία η χάραξη μιας μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής και ενός υγιούς προσανατολισμού για τη γεωργία.

Ευχαριστώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Μιχαήλ Γκοσλιόπουλος.

ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΣΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Καστοριάς): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, κατάγομαι από τη μακρινή και ακριτική Καστοριά. Είναι μία περιοχή γεωργαρφικά απομακρυσμένη, που ελπίζει στην άρση της απομόνωσης με τη δημιουργία της Εγνατίας Οδού και το αεροδρόμιο. Είναι μια περιοχή που έχει έντονο πρόβλημα ανεργίας, λόγω της κρίσης που αντιμετωπίζει ο μοναδικός παραγωγικός κλάδος της περιοχής, που είναι η γυννοποιία. Αποτέλεσμα της κρίσης είναι εκτός της ανεργίας, η μετανάστευση, το περισσόν ηθικό των κατοίκων, η έλλειψη στόχων και οραμάτων, τα οικογενειακά προβλήματα, τα ναρκωτικά και η αβεβαιότητα για το μέλλον. Η περιοχή μου, όμως, ανήκει στην Ελλάδα, η Ελλάδα στην Ευρώπη, η Ευρώπη στον κόσμο. Είναι ένας κόσμος ρευστός, ένας πλανήτης που περιβαλλοντικά υποβαθμίζεται, μία Ευρώπη που αλλάζει καθημερινά και μία Ελλάδα που αγωνίζεται και ελπίζει.

Εμείς ανήκουμε στη νέα γενιά, η γενιά μας ανήκει στη νέα εποχή της παγκοσμιοπόλησης, στην εποχή της κοινωνίας της πληροφορίας, στην εποχή της μιντιοκρατίας. Από μία πλευρά είμαστε η τυχερή γενιά, γιατί δεν γνωρίσαμε πόλεμο, ούτε πείνα και καταστροφές, όπως συμβαίνει σε άλλες περιοχές του κόσμου. Δεν έχουμε αναλύσει ακόμη το πρόβλημα των πολιτικών και πολιτιστικών στερήσεων. Ακόμη και το Πολυτεχνείο, το σύμβολο αγωνιστικότητας της ελληνικής νεολαίας, για εμάς είναι ιστορικό γεγονός και ας συμμετείχαν οι γονείς μας. Είμαστε τυχεροί, γιατί δεν χρειαζόμαστε χρόνο προσαρμογής στις αλλαγές, όπως οι μεγάλοι και μεγαλώνουμε με αυτές. Διασκεδάζουμε με τα κομπιούτερς, ενημερωνόμαστε από το Internet και όχι από τα παραθύρα των τηλεοράσεων, που έχουν εκχυδαίσει την ενημέρωση. Καταλώνουμε τα ίδια προϊόντα με όλους τους νέους του ανεπτυγμένου κόσμου και συμμετέχουμε στην κοινή παγκόσμια πλατφόρμα της ζωής. Όμως, έχει αλλάξει το εξωτερικό περιβάλλον και οι κανόνες του παιχνιδιού. Ο ανταγωνισμός μεγάλωσε, ο αγώνας για τη μόρφωση και την επαγγελματική αποκατάσταση δίνεται σε ευρωπαϊκό και όχι σε εθνικό επίπεδο. Το παιχνίδι έγινε πιο σκληρό και δυστυχώς στην ζωή δεν υπάρχει πρόβα. Όλοι το ξούμε για πρώτη και τελευταία φορά και εμάς δεν μας ξενίζουν οι συνθήκες, ούτε η σκληρότητα, διότι με αυτές μεγαλώνουμε και δεν γνωρίζουμε άλλες. Μας παραξενεύει, όμως, το γεγονός ότι δεν είναι δεδομένοι οι όροι που παίζεται το παιχνίδι της ζωής. Επίσης, δεν είναι δεδομένες οι ίσες ευκαιρίες για όλους, δεν είναι δεδομένη η πρόσβαση στην πληροφορία και τη γνώση για όλους, δεν είναι δεδομένο ούτε διαδεδομένο το «ευ αγωνίζεσθαι». Οι δικοί μας αγώνες έχουν σαν στόχο την ανεργία και τη διάσωση του περιβάλλοντος, για να διασφαλίσουμε το μέλλον του πλανήτη και άρα το δικό μας.

Ειδικά για εμένα, που γεννήθηκα στην περιφέρεια, τα ανωτέρω είναι συνυφασμένα με την ανάγκη πάλλης της γενιάς μου. Ο νομός μας βρίσκεται σε αδιέξοδο και το μέλλον μας είναι αβέβαιο και για να αντιστραφεί η πορεία πρέπει όλοι να αναλάβουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί. Πρέπει η πολιτεία να δώσει κίνητρα για νέες επενδύσεις, στην περιφέρεια γενικά και ειδικά στον τομέα του εναλλακτικού τουρισμού. Τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να εκπαραθυρώσουν τους «παραθυράκηδες» να σταματήσουν την παραπληροφόρηση, την αποχαύνωση και να πάξουν τον ενημερωτικό τους ρόλο, προκειμένου οι πολίτες, γνωρίζοντας τις νέες ευκαιρίες, να προσανατολιστούν σωστά. Η τοπική ηγεσία να γίνει διεκδητική προς την κεντρική εξουσία, να γίνει οραματική για τον τόπο και να εμπνεύσει τους πολίτες. Επίσης, πρέπει να σχεδιάσει μία νέα πολιτική για τον εναλλακτικό τουρισμό, που είναι το μέλλον του δικούς μας νομού. Οι πολίτες να εκπαιδευθούν, να καταρτηθούν στο καινούργιο και να αναλάβουν πρωτοβουλίες. Είναι η πρώτη φορά που η περιφέρεια μπορεί να αναπτυχθεί, συγκρατώ-

ντας τα νιάτα της, χωρίς να ερημώνεται και να καταστρέψεται. Αυτό μπορεί να το κάνει, κρατώντας το μέτρο του ανθρώπου και του τόπου, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας.

Αισθάνομαι τυχερός, γιατί ανήκω στη γενιά που νοιάζεται για το περιβάλλον και το σέβεται. Θέλω να είμαι εκεί. Θέλω να συμμετέχω στην ατελείωτη χαρά της ζωής και να το κάνω συνειδητά. Η επιλογή μου είναι να ζω στην εποχή μου και στον τόπο μου. Το πρόβλημα δεν είναι η αλλαγή των συνθηκών, αλλά η αξιοποίησή τους σε ίσες ευκαιρίες για όλους, χωρίς γεωγραφικούς και κοινωνικούς αποκλεισμούς. Το ξητούμενο είναι να βιώσουμε και όχι να επιβιώσουμε. Τα ελληνικά κοσμοπολίτικα γονίδιά μας, μας οδηγούν από έντικο στην ποιότητα και στους ανοικτούς ορίζοντες. Το μήνυμα μας στην ελληνική Βουλή σήμερα είναι ότι χρειαζόμαστε τη δημοκρατική μας πολιτεία, να ενδιαφερθεί για όλους, να διαφυλάξει το περιβάλλον, να δημιουργήσει συνθήκες προκοπής, ανάπτυξης και να μην μας αναγκάσει να φύγουμε από τον τόπο μας. Εμείς θέλουμε να είμαστε εδώ.

Ευχαριστώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Θα ήθελα να σας πω, ότι ο ελληνισμός μεγαλούργησε, όταν είχε ανοιχτούς ορίζοντες και ξεπερνούσε τα σύνορα. Ο Μιχάλης έθεσε ένα μεγάλο ζήτημα, των στόχων και του οράματος. Αυτό αφορά όλους μας και συνολικά τη φυλή μας, το έθνος μας και το κράτος μας. Χωρίς τους στόχους και τα οράματα, δεν υπάρχει κινητήρια δύναμη.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αρετή Σχίζα.

ΑΡΕΤΗ ΣΧΙΖΑ (Νομός Ιωαννίνων): Κύριε Πρόεδρε, επέλεξα να αναφερθώ σε ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της Ηπείρου, που φαντάζομαι ότι όλοι έχετε ακούσει γι' αυτό.

Δεν φτάνουν μόνο τα 1700 μέτρα που κοιτάνε αφ' υψηλούς τις χαράδρες, ούτε ο μόνιμος χειμερινός επισκέπτης, οι χιονοπτώσεις. Αυτό που συμβαίνει στην Κατάρα είναι αξιομημόνευτο. Οι βοιοιάδες που φυσούν παίρνουν το στρωμένο στις γραφικές πλαγιές χιόνι και το μεταφέρουν στο δρόμο. Το χιόνι παγώνει και σύντομα γίνεται αυτό που σημαίνει το όνομά του. Από τον Αυχένα μέχρι την Τραγόπετρα και τον Κάμπο του Δεσπότη. Τα ατυχήματα, όμως, τα τελευταία χρόνια, αν και δεν είναι θανατηφόρα έχουν αυξηθεί.

Από παλιά η Κατάρα αποτέλεσε πέρασμα, δρόμο σημαντικό, για λόγους μεταφορών, επικοινωνίας, εμπορικούς, ακόμη και στρατιωτικούς. Η Κατάρα δεν μπορεί πια να αποκλείεται, δεν πρέπει, τουλάχιστον μέχρι τότε που η Εγγατία Οδός θα αποτελέσει το βασικό οδικό άξονα. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός, ότι η Εγγατία θα αποτελέσει το σημαντικότερο σύγχρονο έργο υποδομής για την ανάπτυξη και επικοινωνία της Ηπείρου με την υπόλοιπη χώρα, με την Ευρώπη και τα Βαλκανία. Παρόλα αυτά η καθυστέρηση του έργου αποτελεί τροχοπέδη στην επίτευξη των στόχων της ενιαίας

εσωτερικής αγοράς, της απασχόλησης και της οικονομίας της Ηπείρου. Λόγω της πολυπλοκότητας και της συνθετότητας του έργου, υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες, ιδιαίτερα στο δυτικό τμήμα, όπου οι συνθήκες του εδάφους είναι εξαιρετικά δυσμενείς.

Τα φαινόμενα αυτά επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική, και όχι μόνο, ανάπτυξη της Ηπείρου. Τα μέτρα που θα μπορούσαν να προταθούν είναι η υλοποίηση του έργου, με βελτιστοποίηση του κόστους και ελαχιστοποίηση του χρονού κατασκευής, με χρήση σύγχρονων μεθόδων διοίκησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι αλλαγές που θα επέλθουν στο χώρο της Ηπείρου θα είναι σημαντικές, έχοντας πάντα ως κούνιό παρανομαστή τους την ανάπτυξη της περιοχής όπου κατοικούμε. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Νταβαντζή έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΝΤΑΒΑΝΤΖΗ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, το θέμα μου είναι διαφορετικό από τα άλλα. Θα μιλήσω για τους υδάτινους πόρους.

Πα την καλύτερη αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, οι οποίους συνεχώς σπανίζουν προτείνονται τα ακόλουθα.

– Να μειωθεί η σπατάλη του νερού στη γεωργία.

– Να στην αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων με φράγματα, ώστε το νερό που θα μαζεύεται το χειμώνα από τις βροχές, μαζί με το νερό των ποταμών, θα χρησιμοποιείται το καλοκαίρι, για τις καλλιέργειες και για οικιακή χρήση.

– Θα πρέπει το νερό από τις εργοστασιακές μονάδες να καθαρίζεται και να επαναχρησιμοποιείται. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει τα μεγάλα εργοστάσια να εγκαταστήσουν τα ειδικά φίλτρα καθαρισμού του νερού, δηλαδή βιολογικό καθαρισμό των υδάτων και αυτό θα έχει δύο πλεονεκτήματα: Την επαναχρησιμοποίησή του και το να μη μολύνεται το περιβάλλον.

– Θα ήταν καλό να ψηφιστεί νόμος που να καθορίζει τα κυβικά μέτρα νερού ανά στρέμμα που θα είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιεί κάθε αγρότης. Θα μειωνόταν έτσι η σπατάλη από τους αγρότες και θα εξοικονομούνταν οι υδάτινοι πόροι για την αντιμετώπιση της ερημοποίησης της υπαίθρου, θα λαμβάνονταν εγκαίρως μέτρα για την αντιμετώπιση του υδάτινου προβλήματος που εξελίσσεται σε εφιάλτη, θα σταματούσε η υπερβολική άντληση του νερού από τον υπόγειο υδρόγειο χώρο, θα δημιουργούνταν οι προϋποθέσεις για την εξάπλωση της παιδείας γύρω από ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα, όπως οι υδάτινοι πόροι.

– Εύκολη και ποιοτική λύση για τη συγκέντρωση νερού το χειμώνα και χρησιμοποίησή του το καλοκαίρι είναι η κατασκευή δεξαμενών.

– Θα πρέπει, επίσης, να γίνονται σεμινάρια στους αγρότες για τη σωστή διαχείριση του νερού. Για να πάνε, βέβαια, οι αγρότες στα σεμινάρια, θα πρέπει να υπάρχουν κάποια κίνητρα.

Κύριε Πρόεδρε, αν δεν γίνουν κάποια από αυτά, θα «πουύμε το νερό νεράκι».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Πρόκειται, πράγματι, για ένα πολύ σημαντικό θέμα. Ορισμένοι διεθνολόγοι, που ασχολούνται με την προβολή των πραγμάτων στο μέλλον, υποστηρίζουν ότι οι πόλεμοι που θα διεξαχθούν στον αιώνα μας θα έχουν αντικείμενο τους υδάτινους πόρους, αφού θα ξεπεράσουμε τους πολέμους για την ενέργεια που γίνονταν και γίνονται. Δεν είναι λίγες μάλιστα οι φορές, που στην πατρίδα μας κάτοικοι δύο χωρών τσακώνονται για το νερό μίας πηγής.

Η Έφηβος Βουλευτής Ειρήνη Πνυρομάλλη έχει το λόγο.

ΕΙΡΗΝΗ ΠΥΡΟΜΑΛΛΗ (Νομός Ηλείας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιπροσωπεύω το Νομό Ηλείας, γιατί πρόέρχομαι από τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του, την Αμαλιάδα. Η παρούσια μου εδώ οφείλεται στην ανάγκη μου να εκφράσω προβληματισμούς που δεν αφορούν μόνο τη δική μου περιοχή, αλλά και άλλες, οι οποίες βρίσκονται στην ίδια μειονεκτική θέση, να μην μπορούν να ικανοποιήσουν τη δύψινα των κατοίκων για μάθηση.

Η μόρφωση, στοιχείο απαραίτητο για την κοινωνική καταξίωση, για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας των ατόμων, δεν παρέχεται σήμερα ισομερώς σε όλους. Πολλοί από αυτούς που δεν ικανοποιούνται με την υποχρεωτική εκπαίδευση και επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε πανεπιστημιακό επίπεδο είναι υποχρεωμένοι να φεύγουν από την πόλη τους για να πραγματοποιήσουν τις φιλοδοξίες τους. Τι γίνεται, όμως, με τις οικογένειες που δεν έχουν την οικονομική δύναμη να συντηρήσουν τα παιδιά τους σε μια μεγαλούπολη ή ακόμα με αυτούς που δεν έχουν την ψυχολογική δύναμη να τα αποχωριστούν; Γκρεμίζονται τα όνειρά τους;

Η πολιτεία δίνει τη δυνατότητα σε κάποιους από εμάς να εκπληρώσουμε ένα τέτοιο όνειρο, οδηγώντας, όμως, τα περισσότερα παιδιά της επαρχίας σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο, όπου ο συνήθως βρίσκονται τα πανεπιστημακά εκπαιδευτήρια. Πιατί, όμως, να μη δίνει αυτήν τη δυνατότητα σε όλους με την ίδια σημασία και άλλων πανεπιστημακών μονάδων σε πόλεις σαν την δική μου, οι οποίες πληρούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την διεκπεραίωση ενός τέτοιου έργου;

Σήμερα, λοιπόν, εκφράζω την επιθυμία μου – και παράλληλα επιθυμία όλων των συμπολιτών μου, να αποτελέσει η πόλη μου, η Αμαλιάδα, κέντρο πανεπιστημακής μονάδας. Πιστεύω, ότι η άριστη γεωγραφική θέση, ο παρθένος οικιστικά και περιβαλλοντολογικά χώρος, οι αδιάφευστα πανέμορφες και διαθέσιμες οικοδομικές περιοχές, καθώς και το γεγονός ότι είμαστε στο κέντρο μιας ιστορικής περιοχής, στην Αρχαία Ηλίδα, αποτελούν πλεονεκτήματα της περιοχής μου, τα οποία συνηγορούν για την επίτευξη ενός τέτοιου έργου.

Τί μπορεί, λοιπόν, τόσα χρόνια, που οι πολίτες της Αμαλιάδας μάχονται και διαμαρτύρονται ώστε να μπορέσουν να ικανοποιήσουν την αδιάχυτη δίψα τους για μάθηση, να απο-

τελεί τροχοπέδη; Μήπως το γεγονός ότι η περιοχή μου συγκεντρώνει ένα μεγάλο αριθμό τσιγγάνων και μεταναστών; Δεν έχουν, όμως, και αυτοί τις ίδιες ανάγκες και τα ίδια δικαιώματα με εμάς προς τη μάθηση; Δεν μπορούν και αυτοί οι άνθρωποι να ελπίζουν για ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά τους;

Μήπως, δηλαδή, δεν αποτελεί τυχαίο γεγονός ότι πολλές έρευνες έδειξαν ότι ο νομός μου βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις των ανεπτυγμένων νομών; Δεν θα έπρεπε, όμως, αυτό το γεγονός να αποτελεί ένα σπουδαιότατο λόγο για να ωθήσει την Κυβέρνηση, ώστε να πάρει γρήγορα ενεργό ρόλο για την καλύτερη επίλυση των προβλημάτων μας;

Ποια είναι, λοιπόν, τα κριτήρια για να αντιμετωπίζονται οι κάτοικοι της περιοχής μου σαν άνθρωποι β' κατηγορίας; Ποια είναι τα αντικείμενικά κριτήρια με τα οποία αποφασίζεται η ίδρυση μιας πανεπιστημιακής σχολής σε μια συγκεκριμένη περιοχή; Και με ποια άλλα απορρίπτεται;

Είμαι εδώ σήμερα για να διεκδικήσω, δια μέσου της φωνής μου, την ίδρυση πανεπιστημιακής μονάδας στην περιοχή μου και να μεταφέρω τη φωνή του απλού πολίτη της επαρχίας, που νιώθει υποβαθμισμένος, αποκομμένος από παροχές οποιασδήποτε μορφής.

Και τέλος, είμαι εδώ σήμερα με την ελπίδα ότι η φωνή μου, η φωνή μας, θα γιγαντώσει τη θέληση όσων θεωρούνται υπεύθυνοι για τη μοίρα μας, για τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής μας.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 10'.

(Μετά τη διακοπή)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Καραχάλιου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ (Νομός Φωκίδας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είμαι μαθήτρια του Λυκείου Λιδορικίου της Επαρχίας Δωρίδας. Ο τόπος μου, αν και απέχει μόνο 240 χιλιόμετρα από την Αθήνα, ανήκει στην άλλη Ελλάδα, την ξεχασμένη, την Ελλάδα της μείωσης, της γήρανσης του πληθυσμού, της ανεργίας και της ερήμωσης.

Προβληματίστηκα πολύ, για το τι θα έπρεπε να σας αναφέρω.

Θα ήθελα να σας επισημάνω τα καθημερινά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι νέοι της επαρχίας, την προσπάθειά μας για σωστή μόρφωση, για άθληση, για διασκέδαση. Όμως, σκέφθηκα ότι δεν έχει κανένα νόημα να σας μιλήσω γι αυτά, γιατί αν δεν παρθούν άμεσα κάποια μέτρα, δε θα υπάρχουν νέοι στον τόπο τους. Αγαπώ τον τόπο που γεννήθηκα και θα ήθελα, όταν τελειώσω τις σπουδές μου, να γυρίσω και να ζήσω σ' αυτόν. Δε δέχομαι, λοιπόν, ότι δεν έχει μέλλον, ότι είναι καταδικασμένος να γίνει τόπος κατοικίας μόνο συνταξιούχων. Σαν νέα κοπέλα θέλω να είμαι αισιόδοξη.

Ο νομός μου, η επαρχία μου, πιστεύω ότι έχει απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης. Μιας ανάπτυξης, όμως, που δε

θα καταστρέψει το περιβάλλον, θα είναι προς όφελος όλων των κατοίκων και όχι μόνο λίγων προνομιούχων, που δε θα επιβαρύνει την ποιότητα ζωής. Οι βιολογικές καλλιέργειες, η γεωργία, η ανάπτυξη υψηλής ποιότητας κτηνοτροφίας, ο τουρισμός σε όλη τη διάρκεια του έτους, είναι οι τομείς της οικονομίας, που θα μπορούσαν να προσφέρουν πολλά στον τόπο μου.

Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να μεριμνήσει για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των δυνατότήτων, που προσφέρει κάθε περιφέρεια της χώρας μας.

Η δημόσια διοίκηση θα πρέπει να απαλλαγεί από τις διαρθρωτικές αδυναμίες της και να γίνει «η ατμομηχανή» που θα σύρει το τραίνο της ανάπτυξης της εγκαταλειμμένης ελληνικής υπαίθρου.

Στις κρατικές υπηρεσίες υπάρχουν πολλοί επιστήμονες, γεωπόνοι, κτηνίατροι, οικονομολόγοι, δασολόγοι. Οι περισσότεροι από αυτούς δε βγαίνουν καθόλου από τα γραφεία τους. Όμως, αν θέλουμε να προοδεύσει ο τόπος μας, όλοι αυτοί θα πρέπει να είναι τον περισσότερο χρόνο δίπλα στον αγρότη, στον κτηνοτρόφο, στο μικροεπαγγελματία, στο μη προνομιούχο άνθρωπο του μόχθου, για να τον συμβουλεύσουν, να τον καθοδηγήσουν, να του εξηγήσουν τις δυνατότητες που υπάρχουν για την καλύτερη αξιοποίηση της περιουσίας του. Πατέ, ας μη γελιόμαστε, οι περισσότεροι άνθρωποι της υπαίθρου δεν έχουν ούτε τις γνώσεις, ούτε το χρόνο να πληροφορούνται από μόνοι τους για τις δυνατότητες ανάπτυξης που παρουσιάζονται.

Ζούμε στην κοινωνία της πληροφορίας. Είναι υποχρέωση του κράτους, όπως άλλωστε αναφέρεται και στο Σύνταγμα, να φροντίζει, ώστε η πληροφορία να γίνει κτήμα όλων και κυρίως των μη προνομιούχων. Είναι υποχρέωση του κράτους να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μη γίνεται κατασπατάληση των κοινοτικών και κρατικών κονδυλίων σε έργα βιτρίνας, αλλά θα πρέπει αυτά να διοχετεύονται σε έργα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και στην αύξηση του πλούτου της χώρας.

Πολύ σωστό μέτρο, αλλά δυστυχώς στην περιοχή μου δεν υπάρχει τέτοιο Κέντρο. Αλήθεια, πόσο δύσκολο είναι να δημιουργηθούν κινητά Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, που θα καλύπτουν τις ανάγκες απομακρυσμένων περιοχών; Πολύ σωστά, το κράτος προχώρησε στη συνένωση των Κοινότητων σε Δήμους και έδωσε πολλές αρμοδιότητες στους τοπικούς άρχοντες, με την προσδοκία ότι έτσι θα επιταχυνθεί η ανάπτυξη του τόπου. Θα πρέπει, όμως, να βοηθήσει τους μικρούς δήμους, προσφέροντας την απαραίτητη τεχνογνωσία, ώστε να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στο δύσκολο έργο τους. Τα κόμματα θα έπρεπε να μην κομματικοποιούν τις δημοτικές εκλογές, τουλάχιστον στους μικρούς δήμους, να αφήνουν τους κατοίκους ανεπιτρέαστους να εκλέγουν τον ικανότερο. Δυστυχώς, αυτό που γίνεται τώρα σε μεγάλο ποσοτήριο είναι να σύρονται οι πολίτες από το κόμμα τους για να

ψηφίσουν κάποιον που οι άλλοι διάλεξαν γι' αυτούς, πριν από αυτούς. Η πράξη απέδειξε ότι αρκετές τέτοιες επιλογές έβλαιψαν τους μικρούς δήμους. Η κομματική εξάρτηση, η ανεπάρκεια και η αγωνία επανεκλογής αυτών των δημοτικών αρχόντων τους έκανε να ασχολούνται κυρίως με την εξυπηρέτηση πολιτικών φίλων τους, με ρουσφέτια, με βόλεμα ημετέρων, κατασπαταλώντας τους πόρους του δήμου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γιάννης Γιαννούλης.

ΤΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ (Νομός Ιωαννίνων): Οι οικονομικές σχέσεις καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την ανθρώπινη δραστηριότητα. Η οικονομία, στη σημερινή κοινωνία, έχει δυαδικό χαρακτήρα. Τον πρακτικό, «οικονομώ ατομικά», δηλαδή, προσπαθώ για προσωπικό μου όφελος να αυξήσω τα κέρδη και τον πραγματικό, που σημαίνει «διευθετώ και διοικώ τα του οίκου», δηλαδή, τα της χώρας μου, ώστε να επιτευχθεί συνολική ευημερία.

Η οικονομία της χώρας μας ελέγχεται από τα μεγάλα οικονομικά κέντρα και αποτέλεσμα αυτού είναι να μην αξιοποιεί τις όποιες πρωτογενείς διαδικασίες παραγωγής, που μπορεί να διαμορφώσουν ένα οικονομικό μοντέλο ανταγωνισμού και ανάπτυξης. Τομέας οικονομικής ανάπτυξης είναι ο τουρισμός, ήπιας μορφής ή όχι, ανάλογα με την «καραμέλα» του κάθε μας πολιτικού, όπου οι ανταγωνιστικές χώρες, χωρίς να έχουν τα φυσικά και γεωλογικά χαρίσματα της χώρας μας, τείνουν με την αναπτυξιακή τους πολιτική να στηρίζουν τα ζωτικά τους συμφέροντα.

Όλοι μας ακούμε για τεχνολογικές επιστήμες και προσπικές, χωρίς η εκάστοτε εξουσία να θέλει να στηρίξει το επιστημονικό της δυναμικό, για την αξιοποίηση της πρώτης ύλης, αλλά να στηρίξει τον κάθε εισαγωγέα. Μπορεί η κρατική εξουσία και το Υπουργείο Παιδείας να μας εξηγήσει, γιατί να σπουδάσω στο Τ.Ε.Ι. Φλώρινας, Εμπορία Συσκευασίας; Πρέπει να έχω πτυχίο για να δουλέψω στο σούπερμάρκετ της γειτονιάς μου;

Η αγωνία μας για το οικονομικό σύστημα, το οποίο υπάρχει σήμερα σε ολόκληρον τον κόσμο, είναι μεγάλη. Η ανεργία και η τυχόν οικονομική κατάρρευση, όπως για παράδειγμα στις χώρες της Λατινικής Αμερικής, Ουρουγουάνη και Αργεντινή, μας δημιουργεί μεγάλη αβεβαιότητα για την εξέλιξη του υπάρχοντος οικονομικού μοντέλου της παγκοσμιοποίησης. Γ' αυτό, σαν νέοι που ανησυχούμε και προβληματίζόμαστε για το μέλλον μας, προτείνω την απαγκίστρωση από το άρμα των οικονομικά, λεγόμενων, αναπτυγμένων χωρών G7, ώστε να επιτευχθεί η αυτόνομη ανάπτυξη κάθε χώρας μέσα στα πλαίσια της συνύπαρξης.

Ονειρεύομαι να ζω σε μια χώρα, η οποία να καθορίζει ανεξάρτητά το μέλλον της, χωρίς κηδεμονίες από τους εκάστοτε οικονομικά ισχυρούς, σαν να λέμε σήμερα τις Η.Π.Α. Δυστυχώς, σήμερα, τη ζωή μας καθορίζουν τα κροκοδείλια δάκρυα για το περιβάλλον και την οικονομία, που συγκαλύ-

πτουν τρομακτικά οικονομικά και οικολογικά συμφέροντα, όπως έγινε πριν από λίγες μέρες στο Γοχάνεσμπουργκ και αύριο, δυστυχώς, σε κάποιες άλλες πόλεις. Αντίσταση και όχι αδράνεια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεόδωρος Δωρής.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΩΡΗΣ (Νομός Αργολίδας): Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πάρα πολλά πράγματα στην ελληνική οικονομία. Ο πληθωρισμός είναι πλέον σε χαμηλά επίπεδα, αφού ταλαιπώρησε τη χώρα για περισσότερα από 25 χρόνια. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα έχουν μειωθεί. Άρχισαν οι μεγάλες διορθωτικές αλλαγές, διεθνοποιήθηκε το ελληνικό κεφάλαιο και γενικά έπαψε η οικονομία να είναι κλειστή. Με τα παραπάνω και πολλά άλλα ακόμα διορθωτικά βήματα ικανοποιήθηκαν και τα κριτήρια σύγκλισης της Συνθήκης του Μάστρουχ, που επέτρεψε την ένταξη της χώρας μας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και έτσι άρχισε μια νέα εποχή σταθερότητας και ανάπτυξης, που προσφέρει ευκαιρίες δημιουργίας και προόδου. Η πατρίδα μας καλείται να ανταποκριθεί με επιτυχία στις νέες συνθήκες, που δημιουργήθηκαν με την ένταξη και το ενιαίο νόμισμα, που αποτελεί τον ισχυρό συνδετικό κρίκο μεταξύ των 12 ευρωπαϊκών χωρών. Το ευρώ είναι το κοινό σύμβολο της προσπάθειας για σταθερότητα, μεγαλύτερη ευημερία, άνοδο του βιοτικού επιπέδου των 12, για μια σθεναρή και ενιαία παρουσία στην παγκόσμια οικονομία.

Η ελληνική οικονομία είναι πλέον ανοικτή στον ευρωπαϊκό και διεθνή ανταγωνισμό. Τα δεδομένα καθημερινά αλλάζουν. Νέα προϊόντα, νέες τεχνολογίες, νέοι τρόποι παραγωγής, νέοι τρόποι εμπορίου, όπως π.χ. ο ηλεκτρονικός. Οι ελληνικές επιχειρήσεις δίνουν καθημερινά ειδηγικές μάχες, για να είναι ανταγωνιστικές. Διότι διαφορετικά θα πάψουν να παραγόνται, αφού δε θα μπορούν να διαθέσουν τα προϊόντα τους στην εγχώρια αγορά ή στο εξωτερικό. Χρειάζεται τα σοβαρά ελλείμματα ανταγωνιστικότητας της ελληνικής παραγωγής να τακτοποιηθούν, με αρωγό την Πολιτεία, για να ανταγωνιστούν τις αλλοδαπές επιχειρήσεις, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό.

Οι προκλήσεις είναι πολλές και θα είναι ακόμη περισσότερες στο μέλλον. Όλοι γνωρίζουμε ότι η πατρίδα θέλει ανοικτά μυαλά, δηλαδή, παρεία. Μια παρεία με στέρεες δομές, κριτικό πνεύμα, ανοικτή σε καινούριες ιδέες και ανθρωπιστικό υπόβαθρο. Γ' αυτό και γίνεται προσπάθεια απ' όλους μας, να προσφέρονται, ιδιαίτερα σε εμάς τους νέους, όλα τα απαραίτητα εργαλεία, όπως η γνώση ξένων γλωσσών, η δυνατότητα της χοήσης των νέων μέσων επικοινωνίας, για να ζήσουμε και να μπορέσουμε να παρακολουθήσουμε έναν κόσμο που αλλάζει με ταχύτατους ρυθμούς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο συνάδελφός σας έθεσε πολλά ζητήματα. Ένα από αυτά που θα ήθελα να σχολιάσω, για να σας προβληματίσω για

τις επόμενες συζητήσεις, είναι το μεγάλο ζήτημα της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Μίλησε για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και ότι πετύχαμε να ενταχθούμε σε αυτήν. Πρέπει να ξέρετε, ότι έχουμε πετύχει το πρώτο σκέλος, της Νομισματικής Ένωσης, δηλαδή, ενταχθήκαμε σε μια ομάδα χωρών, που έχει κοινό νόμισμα. Αυτό σημαίνει ότι πολλά εργαλεία πολιτικής, που μέχρι τώρα υπήρχαν σε εθνικό επίπεδο, δεν υπάρχουν πια. Στο παρελθόν, όταν για παράδειγμα τα πορτοκάλια από την Αργολίδα ήταν ακριβά, για να πουληθούν στο εξωτερικό, κάναμε υποτίμηση. Υποτιμούσαμε τη δραχμή, τα πορτοκάλια γινόντουσαν φθηνότερα και πουλιόντουσαν ευκολότερα στο εξωτερικό. Τώρα με το ευρώ, δεν μπορούμε να κάνουμε τέτοια πολιτική, δηλαδή, νομισματική και συναλλαγματική πολιτική. Αυτά τώρα καθορίζονται από την Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα, από το Δ.Σ. της Τράπεζας, από τεχνοχράτες που ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τώρα πλέον το ζήτημα της προώθησης των πορτοκαλιών της Αργολίδας ή ενός άλλου προϊόντος, που θα παραχθεί στην Ελλάδα, όταν αντιμετωπίζει προβλήματα, δεν ανάγεται σε νομισματικά μέτρα, αλλά σε μέτρα παραγωγής. Γ' αυτό και παίζει μεγάλο ρόλο η λεγόμενη ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και των επιχειρήσεων, που τα παράγουν.

Αυτά είναι μεγάλα ζητήματα και καλό είναι να αρχίσουμε να κουβεντιάζουμε γι' αυτά, να κουβεντιάζετε και εσείς γι' αυτά, γιατί πρέπει να ξέρετε ότι τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον και θα τα αντιμετωπίσετε και εσείς, οι έφηβοι, που είσαστε το μέλλον της χώρας μας, είναι προβλήματα – προκλήσεις, στα οποία πρέπει να δώσουμε μια θαρρετή απάντηση. Η μεγαλύτερη και καλύτερη απάντηση, που μπορούμε να δώσουμε, είναι με το επίπεδο των γνώσεων, γι' αυτό και πολύ σωστά θέθεσε ο συνάδελφός σας το ζήτημα της παιδείας.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταμάτιος Τσολάκης.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ (Νομός Εύβοιας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, προέρχομαι από ένα νομό της Ελλάδος, που βρίσκεται πολύ κοντά στην Αττική και πολλά χρόνια στην εγκατάλειψη. Κατάγομαι από την Κάρυστο, μια πανέμορφη πόλη της Νοτίου Ευβοίας. Ο νομός μας έχει τεράστιες δυνατότητες για τουριστική ανάπτυξη, λόγω της θαυμάσιας φύσης. Ιδιαίτερα, λοιπόν, σήμερα, η κοινωνική συγκυρία της τέλεσης των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα και της υλοποίησης του Γ' Κ.Π.Σ., δίνουν την ευκαιρία διεκδίκησης των αναγκαίων έργων υποδομής. Από τα πρώτα, όμως, επιχειρησιακά έργα, που έχουν εγκριθεί, βλέπουμε, ότι τα έργα του Γ' Κ.Π.Σ. θα είναι, προφανώς, πάλι ο παρίας της περιφέρειας. Δεν χρηματοδοτούνται βασικά έργα υποδομής, όπως ο οδικό δίκτυο και νοσοκομεία, αλλά ούτε πρωτοβουλίες, όπως ο αγροτοτουρισμός, θα μπορέσουν να βοηθήσουν την αγροτική ανάπτυξη και την ανασυγκρότηση της υπαίθρου της Εύβοιας.

Τί φταίει, όμως, σε αυτήν την περιθωριοποίηση του νομού μας, καθώς και άλλων νομών που βρίσκονται σε παρόμοια θέση; Προφανώς η αδυναμία συνεννόησης της κοινής δράσης των φορέων αυτοδιοίκησης. Χαρακτηριστικό αποτέλεσμα αυτής της ασυνεννοησίας, είναι ότι ο νομός Εύβοιας ετέθη εκτός πεδίου εφαρμογής του προγράμματος Leader. Παί όσους μιλούν για Leader 2, η τοπική ομάδα δράσης της εταιρείας διαχείρισης Leader Ευβοίας, μετά δυσκολίας κατάφερε να απορροφήσει το εγκεκριμένο ποσό του 1 δις δρχ.

Ζητώ, λοιπόν, από τη θέση που βρίσκομαι, ίση μεταχείριση και αντιμετώπιση, όλων των νομών της περιφέρειας. Πατί, ναι μεν μιλάμε για έργα υποδομής και ανάπτυξης στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, όμως, θα πρέπει όλοι να προσπαθήσουμε για ισομερή και συντονισμένη ανάπτυξη ολόκληρης της Ελλάδος και όχι παραγκωνισμού της περιφέρειας. Ναι, λοιπόν, στην ισοδύναμη ανάπτυξη ολόκληρης της Ελλάδας, ναι σε έργα που λειτουργούν μακροπρόθεσμα και όχι βραχυπρόθεσμα. Τέλος, όχι στην ικανοποίηση των λίγων και στον παραγκωνισμό κάποιων, υποτιθέμενων, πολύτιμων ψήφων για τον επόμενο εκλογικό αγώνα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει μία ρήση, που περιγράφει τις συγκρούσεις. Λέει: 'Όταν υπάρχουν διαφορετικά συμφέροντα, είναι και λογικές και πρέπει να γίνονται. Όταν υπάρχουν συγκρούσεις και πάλι ιδεών, προκύπτει καλύτερο αποτέλεσμα, διότι αναπτύσσεται μέσα από την πάλη ένα αποτέλεσμα και ένας συμβιβασμός. Υπάρχουν, όμως, πολλές φορές συγκρούσεις, οι οποίες στηρίζονται στην άγνοια και στην παραπληροφόρηση. Το χειρότερο είναι όταν οι συγκρούσεις αυτές βασίζονται στην άγνοια και στην παραπληροφόρηση και υποκρύπτουν συμφέροντα. Το λέω, διότι κουβεντιάζοντας για το περιβάλλον, στην Κάρυστο υπήρχε μία σύγκρουση, η οποία συνεχίζεται ακόμη και σήμερα. Η σύγκρουση βασίστηκε, σε μεγάλο βαθμό, στην παραπληροφόρηση και αφορά το πρόγραμμα Natura. Υπάρχουν προγράμματα, τα οποία προστατεύουν τη φύση, αναδεικνύουν τις ομορφιές και πράγματα η Κάρυστος είναι από τις ομορφότερες περιοχές της χώρας. Έχει ενταχθεί μία περιοχή στο πρόγραμμα Natura, αλλά η άγνοια, η παραπληροφόρηση και υποκρύπτουν συμφέροντα, οδήγησαν τους κατοίκους σε μία συσπειρώση άρνησης και αντίδρασης στο πρόγραμμα αυτό. Πολλές φορές, αυτές είναι σύνθετα προβλήματα, στα οποία καλείται η πολιτική ηγεσία να δώσει λύσεις και πρέπει η νέα γενιά να βλέπει, να προβληματίζεται, να ασχολείται, διότι κάπι που γίνεται σήμερα σε μία περιοχή, μπορεί να σημαδέψει το αύριο. Το μέλλον ανήκει σε σας στη νέα γενιά, η οποία από τώρα πρέπει να πάρει θέση με προτάσεις, πρωτοβουλίες, γνώση και να μην είναι απούσα από τέτοια ζητήματα.

Σε πάρα πολλές περιοχές της χώρας, γίνονται τώρα συζητήσεις, συγκρούσεις και παρουσιάζεται το φαινόμενο, η νέα γενιά να μη συμμετέχει. Είναι πολύ ενθαρρυντικό το ότι

εσείς συμμετέχετε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ένα πρόγραμμα που καθιερώθηκε και με πρωτοβουλία του Προέδρου της Βουλής κ. Απόστολου Κακλαμάνη. Διεξάγεται για έβδομη φορά και ο στόχος του είναι οι νέοι να συμμετέχουν στα κοινά, να σκέφτονται πέρα από το άτομό τους, την παρέα τους, τον ατομικό τους στόχο, αλλά και γενικότερα. Είναι κάτι που δεν το έχουμε εμείς της γενιάς του Πολυτεχνείου, όπου τα πράγματα ήταν διαφορετικά, η πολιτικοποίηση ήταν έντονη και όποιος δεν ασχολείτο με τα κοινά και τα πολιτικά, ήταν παράδειγμα προς αποφυγή. Οι εποχές τώρα έχουν αλλάξει και χρειάζεται να σκεφτόμαστε ότι πράγματα που γίνονται σήμερα, σημαδεύουν το αύριο.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Μπαλάσκα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΑΛΑΣΚΑ (Νομός Αργολίδας): Αγαπητοί συνάδελφοι, ξεκινώντας την αναφορά μου από τα οικονομικά θέματα, θέλω να σταθώ στο σημαντικότατο πρόβλημα που ανέκυψε με την είσοδο του ευρώ στην ελληνική αγορά. Η αρχική ευφορία των πρώτων μηνών μετατράπηκε σε εμφανή και έκδηλη δυσφορία, που εκφράστηκε ευρέως με το μπούκοτάς της 3ης Σεπτεμβρίου, ενώ προγραμματίζεται και ένα νέο τετραήμερο μπούκοτάς. Οι τιμές των προϊόντων έχουν αυξηθεί σε υπερβολικό επίπεδο, με αποτέλεσμα το πορτοφόλι των καταναλωτών να αδειάζει, πιο εύκολα από ό,τι γεμίζει. Θα αναφέρω χαρακτηριστικά, σαν παράδειγμα, ότι στις λαϊκές αγορές, τα φασόλια κοστίζουν 3 ευρώ, ενώ ένα ματσάκι σέλινο κοστίζει 50 λεπτά. Οι αντίστοιχες τιμές πριν την εισαγωγή του ευρώ ήταν 500 δρχ για τα φασόλια και 100 δρχ για το σέλινο. Μένοντας στον τομέα της αγοράς, πρέπει να επισημανθεί και το ακανθώδες θέμα των υπερχρεωμένων νοικοκυριών, εξαιτίας των καταναλωτικών δανείων, που παρέχονται για την κάλυψη των πιο απίθανων αναγκών, όπως αυτή των διακοπών, αλλά και των πιστωτικών καρτών, που μας έχουν πλημμυρίσει. Φυσικά οι τράπεζες κάνουν τη δουλειά τους, κερδίζοντας χρήματα εις βάρος των πελατών τους, που πέφτουν στην παγίδα της υπερκατανάλωσης που μας έχει όλους καταλάβει.

Δεν θα έπρεπε να μπει ένα μέτρο και ένα όριο σ' αυτό; Είναι ποτέ δυνατόν ένας ορθά σκεπτόμενος άνθρωπος να πάρει δάνειο για να πάει διακοπές;

Ένα άλλο μεγάλο κοινότιτης κοινωνίας μας, αυτό των αγροτών, αντιμετωπίζει, αναμφισβήτητα, εξίσου σοβαρά προβλήματα. Πολλά από τα προϊόντα τους δεν προωθούνται αποτελεσματικά στην αγορά προς κατανάλωση, ενώ τα τελευταία χρόνια παρατηρείται δυστυχώς το φαινόμενο, με εντολές της Ε.Ε. η μείωση των επιδοτήσεων, για την παραγωγή προϊόντων, όπως του ελαιόλαδου, η μείωση των τιμών για το βαμβάκι, τον καπνό ή τα πορτοκάλια. Οι παραγωγοί δικαίως διαμαρτύρονται, γιατί τα έσοδά τους, εάν δεν παραμένουν σταθερά, στην καλύτερη των περιπτώσεων, ελαττώνται δραστικά. Φυσικά το εισόδημά τους απειλείται και

από τις καιρικές συνθήκες, αφού δεν είναι λίγες οι φορές, που οι σοδειές τους καταστρέφονται από χαλάζι και πλημμύρες. Αυτό τους σπρώχνει να ζητούν πιεστικά αποζημιώσεις, που ίσως να μην μπορούν να δοθούν ελλείψει χρημάτων.

Καλό θα ήταν, λοιπόν, κατά τη γνώμη μου, και προς το συμφέρον όλων να δημιουργηθεί ένα ιδιαίτερο καθεστώς για την ασφάλιση και εξασφάλιση των αγροτικών καλλιεργειών και των εισοδημάτων. Οι αποζημιώσεις θα μπορούσαν να δίνονται μέσα από τον Ο.Γ.Α., χρησιμοποιώντας μέρος από τις εισφορές των ίδιων των ασφαλισμένων. Ή θα μπορούσαν να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό του κράτους, αν περικόπτονταν για παραδειγματικά, τα υπέροχα ποσά για την αγορά καινούργιων οπλικών συστημάτων και προσθέτοντάς τα στα ποσά που δικαιούται το Υπουργείο Γεωργίας.

Η οικονομική όψη του τουρισμού νοσεί και αφήνει πολλές φορές τη χώρα μας εκτεθεμένη. Δεν υπάρχει ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξή του σε όλη τη χώρα ομοιόμορφα και ομαλά, χωρίς να αλλοιώνεται το φυσικό και παρθένο τοπίο της επαρχίας μας. Φέτος, ειδικά, τα πράγματα για τον τουρισμό ήταν αρκετά δύσκολα. Από τη μια ο φόβος της τρομοκρατίας, από την άλλη η οικονομική κρίση, αποτέλεσαν αποθαρρυντικούς παράγοντες για την έλλειψη μεγάλου κύματος τουριστών. Η χώρα μας, αν και πολύ πλούσια, σε αρχαιολογικούς και φυσικούς θησαυρούς, που θα έπρεπε να ήταν από τις πρώτες σε υποδοχή τουριστών, αδυνατεί να έλξει τους λεγόμενους «υψηλής ποιότητας» τουρίστες, που έχουν τη δυνατότητα να αφήσουν πολύ συνάλλαγμα πίσω τους. Διαθέτουμε άριστες ξενοδοχειακές μονάδες σε πολλά μέρη, εκτός από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τα κοσμικά νησιά -θέρετρα (Μύκονο, Σαντορίνη, Κέρκυρα, Ρόδο)-, τα οποία μπορούν με αξιώσεις να αποδεχθούν αυτού του είδους τους τουρίστες.

Προτείνω, λοιπόν, την «αποκέντρωση» του τουρισμού. Καθώς, οι τουρίστες που προτιμούν συγκεκριμένους προορισμούς, αγνοούν επιδεικτικά άλλα εξίσου αξιόλογα ή και μεγαλύτερης σημασίας μέρη με σπουδαία ιστορία στο πέρασμα του χρόνου, όπως η πόλη από την οποία προέρχομαι, δηλαδή, το Άργος. Βέβαια, δεν πρέπει να απορρίψουν και τους υπόλοιπους, που τα βαλάντια τους είναι λιγάκι μικρότερα. Ούτε αυτοί πρέπει να φεύγουν δυσαρεστημένοι. Δυστυχώς, όμως, αυτό συμβαίνει γιατί δεν γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος στα διάφορα καταλύματα, ενοικιαζόμενα δωμάτια, πανσίόν ή και ξενοδοχεία ακόμη. Ο έλεγχος αυτός θα έπρεπε να έχει πειθαρχικό χαρακτήρα, ώστε οι παραβάτες που προσφέρουν κακές υπηρεσίες και εκμεταλλεύονται συνάμα τον επισκέπτη να συμπισφώνονται και να μένουν πιστοί στα ιδεώδη της ελληνικής παραδοσιακής φιλοξενίας.

Όλοι οι δημόσιοι φορείς επιμένουν να ισχυρίζονται, ότι η χώρα βρίσκεται σε τροχιά ανάπτυξης, παραθέτοντας για πειστήρια το χαμηλό πληθωρισμό και τα δημόσια έργα, που

βρίσκονται υπό εκτέλεση εν όψει της Ολυμπιάδας του 2004. Αυτή η βραχυπρόθεσμη προοπτική καταντά ενοχλητική. Δηλαδή, τι θέλουν να μας πουν; Ότι ζούμε μόνο για τους αγώνες; Και μετά τί θα γίνει; Δεν θα γίνουν άλλες επενδύσεις, θα σταματήσει ο κατασκευαστικός οργανισμός; Θα πάψει να υπάρχει και να λειτουργεί το κράτος;

Εδώ θα πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας, ότι η ευρύτερη ανάπτυξη της χώρας, πολλές φορές, γίνεται σε βάρος του περιβάλλοντος, που καταστρέφεται ασυλόγιτα και μη αναστρέψιμα. Αυτή η υποτιθέμενη ανάπτυξη από την άλλη πλευρά, μας έχει αωθήσει να γινόμαστε καταναλωτικά όντα και να έχουμε φθάσει στο σημείο να σπαταλάμε άδικα φυσικούς πόρους, αλλά και βρώσιμα είδη, με μεγάλο κίνδυνο για τις επόμενες γενιές.

Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και η ανεργία, που παρά τους ισχυρισμούς των κυβερνώντων, ότι μειώνεται, αυτή παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Τα προγράμματα stage ή τα σεμινάρια του Ο.Α.Ε.Δ. δε λύνουν το πρόβλημα οριστικά, γιατί προσφέρουν εργασία με ημερομηνία λήξης, αυτή της διάρκειας του προγράμματος. Ο εργοδότης δεν ανανεώνει τη σύμβαση, γιατί δεν έχει κίνητρα και έτσι απολύτευτον εργαζόμενο, που αναζητά μάταια νέα εργασία.

Τα προαναφερθέντα, επομένως, αποτελούν μέχρι στιγμής ανυπέρβλητα προβλήματα. Πα τη λύση τους, πρέπει να εργαστούν οι υπεύθυνοι ακατάπαυστα και ενσυνείδητα, για το κοινό όφελος και για την ουσιαστική πρόοδο της κοινωνίας και της χώρας μας. Είναι προς το συμφέρον όλων μας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επειδή έχουμε την άνεση χρόνου, υπάρχει δυνατότητα να υποβάλλετε ερωτήσεις προς την εισηγήτρια. Αν μπορώ και εγώ κάπου να βοηθήσω, για να διευκολύνω τον προβληματισμό σας, για την αυριανή και μεθαυριανή συζήτηση.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταματίος Τσολάκης.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ (Νομός Εύβοιας): Στις επόμενες μέρες θα επεξεργαστούμε τα θέματα που συζητήσαμε σήμερα ή θα βάλουμε καινούργια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι εργασίες της Επιτροπής αναφέρονται στη Σύνθεση των Κεμένων που σας έχουμε παραδώσει και αποτελούν καδικοποίηση των όσων έγραψαν όλα τα παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Με βάση τα κείμενα αυτά, πρέπει να αναπτυχθεί διάλογος, γιατί όχι και αντιπαραθέσεις. Δεν μπορεί να υπάρχει ταυτότητα αντιλήψεων σε όλα τα θέματα. Λογικό είναι να υπάρχουν και διαφορετικές προσεγγίσεις. Μην δειλιάσετε μπροστά στην πρόκληση. Το θέμα είναι να κάνετε συζήτηση. Η σύνθεση που γίνεται μετά από συζήτηση, σαφώς δίνει καλύτερο αποτέλεσμα.

Στη διαλεκτική και στη δημοκρατία προσπαθεί ο καθένας από μας, με επιχειρήματα να πείσει τον άλλο. Στη δημοκρατία το κάθε κόμμα προσπαθεί να πείσει, για την ορθότητα των απόψεών του, τον πολίτη, ο οποίος τελικά είναι ο κυ-

ρίαρχος, που με την ψήφο του καθορίζει το ποιο κόμμα θα συγκροτήσει την Κυβέρνηση. Άρα, η ποιότητα της δημοκρατίας κρίνεται από το διάλογο που αναπτύσσεται, και ο διάλογος πρέπει να αναπτύσσεται σε όλα τα επίπεδα. Και στην Επιτροπή, λοιπόν, θα πρέπει να αναπτυχθεί αυτός ο διάλογος, πάνω σε διαφορετικές απόψεις. Εάν δεν υπάρχουν απόψεις, πράγματι έχουμε το φαινόμενο της «στείρας» αντιπαράθεσης. Δεν διαλέγεις με βάση τις ιδέες, τα προγράμματα, διαλέγεις με άλλα χρηστηριστικά.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σιάζου.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Ποια είναι η διαδικασία ορισμού των ομιλητών στην Ολομέλεια;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Στη Βουλή θα μιλήσουν οι Εισηγητές όλων των Επιτροπών. Είναι έξι επιτροπές και θα μιλήσουν ακόμη πέντε ομιλητές που θα προκύψουν από κλήρωση κάθε επιτροπής. Κατ' αρχάς, θα ακουστούν οι εισηγήσεις. Μπορείτε να εκφράσετε τις απόψεις σας και μέσα από τη συζήτηση που θα γίνει πρότεινε να διαμορφώσετε και άλλη άποψη πέραν των σημειώσεών σας. Στην Επιτροπή, καλό είναι, να μη γίνονται συζητήσεις έχω από το αντικείμενό της, αλλά στην Ολομέλεια έχετε τη δυνατότητα να συζητήσετε για όλα τα ζητήματα.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεόδωρος Πορφυρίδης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΔΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας πω, ότι δύο συνάδελφοι από την Αργολίδα ανέφεραν θέματα που αφορούν τα γεωργικά προϊόντα. Επειδή ο πατέρας μου ασχολείται με το εμπόριο, θα ήθελα να πω, ότι τα ελληνικά προϊόντα είναι από τα χειρότερα συσκευασμένα και το αποτέλεσμα είναι ότι χαλάνε εύκολα. Αντίθετα, προϊόντα από την Ισπανία και άλλες χώρες, εισάγονται στην Ελλάδα, δεν αλλοιώνονται εύκολα και έχουν υψηλότερη τιμή. Αυτός είναι και ένας λόγος που τα ελληνικά προϊόντα έχουν χαμηλή τιμή. Βέβαια, υπάρχει ο πληθωρισμός, που είναι αρκετά μεγάλος, αλλά τα προϊόντα που χρειάζεται κάθε οικογένεια είναι πολλά και τα έξιδα της μεγάλα. Επίσης, υπάρχουν και άλλα έξιδα, όπως αυτά των φροντιστηρίων, που κάθε οικογένεια για ένα παιδί αναγκάζεται να ξοδεύει περίπου ένα εκατομμύριο το χρόνο. Δεν είναι σημαντικά τα ποσά που ξοδεύονται για τρόφιμα, όσο αυτά που ξοδεύονται για φροντιστήρια, για αυτοκίνητα και είναι πιο σημαντικά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Σιάζου Ελένη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Κύριε Πρόεδρε, οι Βουλευτές που θα επιλεγούν να μιλήσουν, θα είναι από όλες τις πόλεις;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Όχι, γίνεται κλήρωση και μπορεί να είναι από οποιαδήποτε πόλη.

Η Έφηβος Βουλευτής Βουλγίδου Ευαγγελία έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΓΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, επειδή προηγουμένως αναφερθήκατε στο γεγονός ότι γίνεται απομαγνητοφώνηση των πρακτικών, θα ήθελα να ρωτήσω εάν τα πρακτικά αυτά τίθενται υπόψη κάποιων φορέων ή εάν λαμβάνονται υπόψη όλα αυτά που συζητούνται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κατ' αρχάς η Επιτροπή του προγράμματος συντάσσει τη Σύνθεση Κειμένων. Από την προηγούμενη Σύνοδο, τυπώθηκε ένας τόμος πρακτικών που μοιράστηκε στα Υπουργεία, στους Βουλευτές και σε άλλους φορείς. Εγώ, από την πρώτη Σύνθεση των Κειμένων, εντρυφώ στα κείμενα και στις απόψεις σας. Πιστεύω, ότι μέσα από τα κείμενα αυτά μπορώ, να βρω πολλά και ενδιαφέροντα θέματα, που μπορώ στη συνέχεια να ασχοληθώ, αλλά και να δω το πώς σκέπτεται η γενιά σας. Για παράδειγμα, από τη μελέτη της Σύνθεσης Κειμένων κατέληξα στο συμπέρασμα ότι στην Εύβοια είχαμε μεγάλο πρόβλημα ναρκωτικών, πριν ακόμη το θέμα έρθει στην επικαιρότητα. Για μένα το συμπέρασμα ήταν συγκλονιστικό και πιστεύω, ότι και οι άλλοι συνάδελφοι Βουλευτές και τα Υπουργεία, κάνουν το ίδιο και βγάζουν χρήσιμα συμπεράσματα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σπυρογιάννη Αργυρώ έχει το λόγο.

ΑΡΓΥΡΩ ΣΠΥΡΟΓΙΑΝΝΗ (Επικρατείας): Κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως από προσωπική σας εμπειρία είπατε, ότι ένα από τα προβλήματα που απασχολεί τους νέους αγρότες είναι ότι δεν μπορούν εύκολα να κάνουν οικογένεια. Από την πείρα μου γνωρίζω, ότι η ενασχόληση με τη γεωργία θέλει συνεχώς τον αγρότη παρόντα. Ένας αγρότης δεν έχει ελεύθερο χρόνο να κάνει ό,τι κάνει ο άλλος εργαζόμενος. Πιστεύετε, ότι κάποιες κοπέλες, με τις παρούσες συνθήκες, που είναι σε ηλικία γάμου, μπορούν να παντρευτούν έναν αγρότη και να δεθούν για όλη τους τη ζωή με τη γεωργία;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κατ' αρχάς, ανέφερα το παράδειγμα ως υπάρχον πρόβλημα και σας είπα ότι στη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Παραγωγής, στη Μαδρίτη, που έγινε τον περασμένο Απρίλιο, το πρόβλημα αυτό είναι πανευρωπαϊκό.

Υπάρχει μία τάση, κυρίως των νέων γυναικών, να αποφεύγουν να παντρεύονται νέους αγρότες. Εκεί κουβεντιάσαμε τη νέα αγροτική πολιτική και μας απασχόλησε σοβαρά, εάν θα πρέπει να επιλογή της προϊόντα ή την εγκατάσταση και τις υποδομές. Πρέπει να σας πω ότι το πρόβλημα είναι κοινό για πολλές χώρες της Ευρώπης, σχεδόν όλοι οι πρόεδροι των Επιτροπών αυτό δήλωσαν. Οι νέες γυναικες προτιμούν να δημιουργήσουν οικογένεια στην ελληνική ύπαιθρο, εάν ο νέος είναι βιομηχανικός εργάτης και αποφεύγουν τον αγρότη.

Εσείς που είσαστε νέοι, θα πρέπει να αρχίσετε να κουβεντιάζετε, πως μπορεί να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα και να δώσετε ιδέες σε εμάς. Γίνονται αναφορές, για το πως θα πρέπει να είναι η ζωή στην ύπαιθρο. Θα πρέπει, όμως, να κάνουμε ένα βήμα παραπάνω. Πιστεύω ότι οι Έφηβες βουλευ-

τίνες της περιφέρειας θα πρέπει στις επόμενες συνεδριάσεις να μας πουν τις σκέψεις τους. Εξάλλου, οι σύγχρονες αγροτικές καλλιέργειες είναι περισσότερο επιχειρηματικές εκμεταλλεύσεις, που πολύ μικρή σχέση έχουν με τις παλαιότερες συνθήκες.

Η Έφηβος Βουλευτής Κυρίτση Ελένη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ (Νομός Φθιώτιδας): Κατά τη γνώμη μου, όταν ασχολείσαι με τη Γεωργία, ουσιαστικά δημιουργείς ένα δικό σου τρόπο ζωής. Είναι τόσες πολλές οι απαιτήσεις της δουλειάς σου, που δεν σου μένει χρόνος για την οικογένεια. Ένας κτηνοτρόφος, π.χ. δεν μπορεί να αφήσει τα ζώα του και να πάει διακοπές.

Η νοοτροπία που έχουν οι νέοι αγρότες, κυρίως από τους γονείς τους, είναι να ασχοληθούν με πέντε βασικά πράγματα και δεν έχουν όραμα να αναπτύξουν αυτό που κάνουν. Και αυτό είναι ένα θέμα που σκέπτονται οι νέες γυναίκες, ότι δηλαδή δεν μπορούν να παντρευτούν κάποιον που δεν έχει ενδιαφέροντα, πέρα από τη δουλειά του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Γαλάρα έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΡΑ (Νομός Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με πολλούς, που είπαν ότι οι αγρότες είναι στη χειρότερη κατάσταση από όλους τους Έλληνες.

Πέρα από αυτό, το καλοκαίρι βρέθηκα στην Ευρώπη και συζήτησα με παιδιά της ηλικίας μου και είδα ότι όλα έχουν τις ίδιες απόψεις, ότι δεν μπορεί κάποιος γονιός να δεχθεί εύκολα για γαμπρό του έναν αγρότη. Δεν ξέρω εάν εσείς έχετε παιδιά και τι σκέφτεστε.

Ας μην ωραιοποιούμε τα πράγματα, ας μη λέμε ότι θα βρούμε τις λύσεις και θα γίνουν όλα. Το πρώτο πράγμα που πρέπει να αλλάξει είναι η νοοτροπία μας, αφού έχει καλλιεργηθεί ένα κλίμα εχθρότητας προς αυτές τις ομάδες. Θα πρέπει αυτοί που βρίσκονται στον υψηλό κοινωνικό κύκλο να καταλάβουν ότι εάν δεν υπήρχαν αυτές οι ομάδες, εκείνοι δεν θα ήταν τίποτα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ρωτήσατε, εάν έχω παιδιά. Έχω δύο γιους, εκ των οποίων ο μεγάλος είναι 19 ετών και σπουδάζει οικονομικά και επειδή έχει μία σχέση με τα κτήματα από τον παππού του, σκέπτεται, όταν τελειώσει, να γίνει αγρότης, αγρότης επιχειρηματίας, βέβαια, που θα ασχολείται με τα κτήματα, με τον αγροτουρισμό κ.λπ.. Σας το λέω αυτό, γιατί υπάρχουν σήμερα αγρότες που έχουν τελειώσει γεωπονική, άλλοι που έχουν πολύ μεγάλο κλήρο, το πρόβλημα, όμως, παραμένει.

Η Έφηβος Βουλευτής Βασιλεία Αργυροπούλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ξάνθης): Σίγουρα η νοοτροπία επηρεάζει, όχι όμως σε τόσο μεγάλο βαθμό, όσο το οικονομικό. Αυτό πιστεύω ότι είναι ο βασικότερος λόγος, που δεν μπορούν οι νέοι αγρότες να δημιουργήσουν οικογένεια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Περακάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΡΑΚΑΚΗ (Νομός Λασιθίου): Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι οι νέες κοπέλες δε θέλουν να παντρεύονται αγρότη, γιατί έχουν δει πως περνούν οι μητέρες τους και θέλουν κάτι καλύτερο στη ζωή τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Λεβέντη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΛΕΒΕΝΤΗ (Νομός Λάρισας): Ήδη πα στην κοινωνία μας έχει επέλθει ισότητα των δύο φύλων. Κάθε κοπέλα έχει φιλοδοξία, μεγαλώνοντας θέλει να σπουδάσει, να βρει μία καλύτερη δουλειά, να φτιάξει το μέλλον της. Για να παντρευτεί έναν αγρότη πρέπει να φύγει στην επαρχία και ίσως σε μία περιοχή που δεν έχει τη δυνατότητα να εργαστεί και να αναπτυχθεί επαγγελματικά. Από την πολιτεία δεν δίνεται η δυνατότητα να έχει μία κοπέλα στην επαρχία ένα επαγγελματικό μέλλον, ώστε να μην είναι στο σπίτι με τον άντρα της και τίποτα παραπάνω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προχωρούμε σε δευτερολογίες.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τζιπίρη.

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΜΠΙΡΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Όσον αφορά το θέμα, για τα ευρώ, που τέθηκε, θα ήθελα να πω, ότι ενώ θέλλαμε να διευκολύνουμε την κατάσταση σε ό,τι αφορά τη συνεργασία μας με το εξωτερικό εκείνο που πετύχαμε ήταν ότι στρογγυλοποιήθηκαν οι τιμές, αυξήθηκαν οι τιμές και όλος ο κόσμος δυσκολεύθηκε στην αγορά. Επίσης, παρατήρησα εφέτος το καλοκαίρι ότι πολύς κόσμος δεν πήγε διακοπές λόγω χρημάτων. Πιατί να γίνεται αυτό; Είναι μία μεγάλη απορία που με απασχολεί εδώ και καιρό. Ενώ με τα ευρώ διευκολύναμε κάποιες άλλες καταστάσεις, δημιουργήθηκαν άλλα προβλήματα. Θα μπορούσα να έχω μία απάντηση σε αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Πάννης Παννούλης.

ΠΙΑΝΝΗΣ ΠΙΑΝΝΟΥΛΗΣ (Νομός Ιωαννίνων): Θα ήθελα να κάνω μία επισήμανση για το θέμα του τουρισμού. Η Ελλάδα είναι μία χώρα που η οικονομία της βασίζεται σε μεγάλο ποσοστό στον τουρισμό. Πώς κρίνεται το γεγονός ότι σήμερα στην ανώτατη εκπαίδευση δεν υπάρχει πανεπιστημιακή σχολή Α.Ε.Ι. στα θέματα των τουριστικών επιχειρήσεων; Δεν θα ήταν θετικό για τον τουρισμό να βγαίνουν τουριστικά στελέχη από το Πανεπιστήμιο και όχι από τα σημερινά Τ.Ε.Ι.;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Νταβαντζή.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΝΤΑΒΑΝΤΖΗ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας):

- Θέλω να επισημάνω το εξής: Στο βιβλίο που μας στεύλατε και στο κεφάλαιο που αναφέρεται στη γεωργία, σε κάποιο σημείο αναφέρει ότι κάποια παιδιά αγροτών έχουν χαμηλές επιδόσεις στο σχολείο επειδή βοηθούν τους γονείς τους στη

δουλειά. Δε συμφωνώ με αυτήν την άποψη. Είμαι παιδί αγορική νοτορρόφων με πολύ περισσότερες δουλειές και έχω μεγαλύτερες επιδόσεις από άλλα παιδιά. Τώρα, αν δεν θέλει κάποιο παιδί να μάθει γράμματα, δεν θα ζήγηνε στους γονείς του τις ευθύνες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ειρήνη Πυρομάλη.

ΕΙΡΗΝΗ ΠΥΡΟΜΑΛΗ (Νομός Ηλείας): Είναι κατανοητό ότι υπάρχει αυτή η νοοτροπία για τους αγρότες. Πιατί το κράτος, η Κυβέρνηση δεν δίνει κάποια κίνητρα ή έστω ένα βάθρο επαγγελματικού προσανατολισμού; Πιατί παρουσιάζει μόνο την αρνητική πλευρά και δεν παρουσιάζει τις θετικές επιδράσεις; Δηλαδή, αν έδινε η Κυβέρνηση κάποια κίνητρα για να γίνει κάποιος αγρότης, για να εγκαταλειφθεί αυτή η νοοτροπία, πιστεύω ότι αυτό το πρόβλημα θα είχε διορθωθεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Καραχάλιου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ (Νομός Φωκίδας): Θα ήθελα να διαφωνήσω με την προηγούμενη έφηβο βουλευτή, που είπε για τις επιδόσεις των μαθητών. Επειδή κατάγομαι από μία περιοχή, που οι αγρότες είναι αρκετοί και μου έτυχαν πολλοί συμμαθητές αγρότες, θα σας πω ότι ξεκινώντας το Γυμνάσιο πολλοί το εγκατέλειψαν. Αυτό συνέβη επειδή τους είχε δοθεί μία νοοτροπία από τους γονείς τους να εγκαταλείψουν τα μαθήματα και να συνεχίσουν στη δουλειά. Πιστεύω, λοιπόν, ότι το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης είναι των γονιών. Αυτοί δίνουν τη νοοτροπία αυτή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Βουργίδου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΓΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Παρακαλούνθω με προσοχή όλους τους συναδέλφους μου, που κατάγονται από την περιφέρεια και αναφέρονται στα προβλήματά της. Εγώ είχα την τύχη ή την αυχεία να έχω γεννηθεί και να έχω μεγαλώσει στην Αθήνα. Μπορώ να πω ότι η ποιότητα ζωής ίσως να είναι διαφορετική, αλλά δεν είναι απαραίτητα καλύτερη. Μιλήσατε για το πρόβλημα της υπογεννητικότητας και για το πώς ένας γονιός θα δεχθεί για γαμπρό του έναν ο οποίος θα έχει αβέβαιο μέλλον, επειδή θα πάρει το βασικό μισθό ή και λιγότερο. χωρίς ένστημα. Με αυτά τα απλά παραδείγματα θέλω να πω και να το θέσω ως προβληματισμό σε όλους ότι μην ωραιοποιούμε την κατάσταση στην πρωτεύουσα. Πολλές φορές προσκαλώ ή προκαλώ όσους θέλουν να κάνουν μία βόλτα στις φτωχογειτονίες του Ταύρου, των Πετραλώνων, του Βοτανικού και να δουν εκεί την ποιότητα ζωής. Όσον αφορά το θέμα αν μία κοπέλα μπορεί να χαραμίσει τη ζωή της με έναν αγρότη, εγώ θα θέσω ένα άλλο ερώτημα. Ποια κοπέλα θα δεχθεί να μπει σε ένα διαμέρισμα εξήντα τετραγωνιών, με ένα μπαλκόνι μισό μέτρο, να μην έχει τη δυνατότητα να πάει ένα σινεμά ή σε ένα κέντρο διασκέδασης; Δυνοτυχώς, αυτήν τη δυνατότητα απόλαυσης την

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

έχουν πολλοί λίγοι. Και η ποιότητα ζωής είναι κάτι πολύ σχετικό. Ούτε εγώ μπορώ να μιλήσω για την ποιότητα ζωής στην περιφέρεια, γιατί δεν έχω ξήσει, αλλά να μην ωραιοποιούμε την κατάσταση στην Αθήνα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεόδωρος Δωρής.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΩΡΗΣ (Νομός Αργολίδας): Αναφερθήκατε προηγουμένως στα πορτοκάλια. Πριν μερικά χρόνια τα πορτοκάλια είχαν τιμή, π.χ. 100 δρχ. και τώρα βλέπω ότι έχουν πάει στις 30 έως 40 δρχ. Μπορείτε να μου εξηγήσετε πού οφείλεται αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Γαλάρα.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΡΑ (Νομός Λάρισας): Θα ήθελα να απαντήσω στη συνάδελφο που μίλησε για την ποιότητα ζωής, γιατί το θεωρώ πολύ σημαντικό. Συμφωνώ, απολύτως, ότι θα νιώθει εγκλωβισμένη σε ένα διαμέρισμα, χωρίς να μπορεί να εκτονωθεί, να βγει, να πάει στη φύση, να τα ξεχάσει όλα. Σκέψου, όμως, πως θα ήταν αν ήσουν αναγκασμένη να ξυπνάς 6 ή ώρα χαράματα, να πας ντυμένη ανάλογα μέσα στις λάσπες, στα χωράφια, να μαζεύεις, να καλλιεργείς και να γυρνάς μετά, αφού πέσει ο ήλιος. Φυσικά μιλάμε για καλοκαίρι, γιατί οι χειμερινές συνθήκες είναι άθλιες. Ξέρεις πώς θα πρέπει να μετακινηθείς; Πόσα χιλιόμετρα πρέπει να περπατήσεις;

Προσωπικά νιώθω προνομιούχα, διότι οι γονείς μου δεν είναι αγρότες. Οι παππούδες μου, όμως, έχουν χωράφια και αναγκάστηκα πολλά καλοκαίρια να δουλέψω μαζί τους μαζεύοντας αμύγδαλα. Με αποτέλεσμα να γυρνάς στο σπίτι, να σε πονάει η πλάτη, τα χέρια, να μην έχεις όρεξη να βγεις έξω να δεις τους φίλους σου, να κάνεις πλάκα. Δεν μπορώ να καταλάβω πως είναι η δικιά σου κατάσταση, να μένεις εδώ. Εγώ γεννήθηκα στη Θεσσαλονίκη και μεταφέρθηκα στην επαρχία. Δεν ήθελα, με πήγαν κλαίγοντας, αλλά δεν το μετάνιωσα καθόλου. Πιστεύω πως σαν παιδί, σαν νεαρά έζησα εκεί χρόνια, που δεν θα μπορέσει να ξήσει κάποιο παιδί σε μεγάλη πόλη. Εκείνο, όμως, που με ανησυχεί είναι το μέλλον μου.

Σε προσκαλώ να έρθεις στον τόπο μου. Μετά θα καταλάβεις και θα συγκρίνεις. Δε σε ζηλεύω που μεγάλωσες στην Αθήνα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Ξυπόλητος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΞΥΠΟΛΗΤΟΣ (Νομός Μεσσηνίας): Θα ήθελα να προσθέσω κάτι σχετικά με την ποιότητα ζωής στις μεγαλουπόλεις. Πράγματι, είναι αλήθεια ότι οι μεγαλουπόλεις σε κάποια σημεία μειονεκτούν. Όπως έλεγε και ο Παπανούτσος, όπου υπάρχει καλό, υπάρχει και κακό. Σε κάθε περίπτωση η ποιότητα ζωής στις μεγαλουπόλεις είναι πολύ καλύτερη απ' ότι στις περιφέρειες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταμάτιος Τσολάκης.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ (Νομός Εύβοιας): Θα ήθελα να πω ότι οι πατέρες κάποιος, είναι προσωπική του επιλογή. Ο αγρότης ηθελημένα γίνεται αγρότης. Θα μπορούσε άνετα να αναζητήσει μια καλύτερη τύχη. Δεν υπάρχει τίποτε πιο σίγουρο στις μέρες μας από ένα κομμάτι γης. Από τη στιγμή που κάποιος αισθανθεί ότι δεν μπορεί να συνεχίσει αυτό το επάγγελμα, το πουλά και συνεχίζει τη ζωή του σε ένα διαφορετικό μέρος. Γ' αυτό, ας μην ηρωποιούμε τους αγρότες και μην ωραιοποιούμε την κατάσταση στην Αθήνα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αχιλλέας Πατσαρίκας.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΑΤΣΑΡΙΚΑΣ (Νομός Χανίων): Πιστεύω ότι στην πόλη υπάρχει κάποια καθημερινότητα και μονοτονία, ενώ στο χωριό δε συμβαίνει αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σιώζου.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Έχει γίνει δραματικό το να είσαι σε μια αγροτική περιοχή. Είναι επιλογή των ανθρώπων αυτό. Η νέα γενιά «έχει καλομάθει». Τα έχει όλα έτοιμα, γ' αυτό και της είναι δύσκολο να δουλέψει στα χωράφια. Οι παλιότεροι άνθρωποι πώς τα έκαναν; Εμείς δεν μπορούμε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Σύνθεση Κειμένων στις σελίδες 39 έως 62, είναι σύνθεση από τις δικές σας εργασίες. Καταγράφουν όχι μόνο τις δικές σας απόψεις, αλλά και όλων των παιδιών που πήραν μέρος στο πρόγραμμα. Θα πρέπει να τα δείτε.

Θα ήθελα να απαντήσω στην ερώτηση του Έφηβου Βουλευτή από την Αργολίδα, ο οποίος αναφέρθηκε στο θέμα των πορτοκαλιών. Θα μπορούσε βέβαια να ήταν οποιοδήποτε άλλο προϊόν. Απ' ότι γνωρίζετε, η τάση που υπάρχει σε διεθνές επίπεδο, είναι να υπάρχει η διακίνηση των προϊόντων. Μάλιστα για τα αγροτικά προϊόντα όλο και περισσότερο υπάρχει ελευθερία διακίνησης αυτών. Εδώ τίθεται ένα ζήτημα, πώς ένα προϊόν, που παράγεται στην πατρίδα μας, θα προωθείται και θα πωλείται σε μια άλλη χώρα, αλλά και στην Ελλάδα. Αναφέρθηκαν τα ζητήματα της συσκευασίας. Για παραδειγμα, ένα προϊόν που συσκευάζεται σωστά, μπορεί να έχει καλύτερη τιμή. Αυτό, όμως, είναι ζήτημα ποιότητας. Το άλλο ζήτημα είναι εκείνο της τιμής. Εδώ έχουμε τα θέματα της ανταγωνιστικότητας.

Αναφέρθηκα προηγουμένως στο κοινό νόμισμα. Κάποιος από τους συναδέλφους αναφέρθηκε στην εμπειρία της Αργεντινής. Μην ξεχνάτε ότι εκεί έκλεισαν το νόμισμά τους με το δολάριο και κράτησαν σταθερή ισοτιμία. Δεν πήγε καλά η οικονομία τους, δεν κατέκτησαν την ανταγωνιστικότητα, με αποτέλεσμα την πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση. Αυτά είναι ζητήματα που θα πρέπει να σας προβληματίσουν και να σας δώσουν τα ερεθίσματα για να ξεδιπλώσετε τις σκέψεις σας. Η τάση που επικρατεί διεθνώς είναι οι επι-

δοτήσεις που δίνονταν στα προϊόντα, να περιορίζονται και κάποια στιγμή να καταργηθούν.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Λήδα Στρατή.

ΜΑΡΙΑ-ΛΗΔΑ ΣΤΡΑΤΗ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να μιλήσω για το θέμα της ζωής στην Αθήνα και την επαρχία. Επειδή γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αθήνα, νιώθω ότι η ζωή εδώ και στις μεγαλουπόλεις γενικότερα, είναι άσχημη και αγχώδης. Οι μόνες ευκαιρίες που έχουμε είναι εκείνες της εργασίας. Όταν, όμως, ξούμε μια τόσο δηλητηριασμένη ζωή μέσα στο νέφος, δεν μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον. Υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και στη μεγαλούπολη και στην επαρχία. Η ζωή στην επαρχία είναι πιο φυσιολογική.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Σφάμπα.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΦΑΜΠΑ (Νομός Σερρών): Ο συνάδελφος Σταμάτης Τσολάκης, είπε, γιατί οι αγρότες, αφού δεν περνούν καλά, δεν φεύγουν από τον τόπο τους. Μα, το πρόβλημα αυτό είναι: ότι όλοι φεύγουν και η επαρχία ερημώνει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Αραβοσιτά.

ΕΛΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΑ (Νομός Λέσβου): Κατάγομαι από το Πλωμάρι της Λέσβου. Εκεί τα πράγματα είναι δύσκολα, γιατί τα παιδιά, εάν δεν ακολουθήσουν το δρόμο της παιδείας, θα ακολουθήσουν εκείνον της συγκομιδής της ελιάς. Όλες οι οικογένειες, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση, αν και είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν τα χρήματα για τα φροντιστήρια, πρωθυΐν τα παιδιά τους στην παιδεία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Θέσατε άλλο ένα μεγάλο ζήτημα, το θέμα του κόστους των φροντιστηρίων. Θα πρέπει να εμβαθύνετε περισσότερο στους προβληματισμούς και στις σκέψεις σας. Γιατί χρειάζονται τα παιδιά φροντιστήρια; Δεν επαρκεί ο χρόνος κατά τον οποίο πηγαίνουν στο σχολείο; Γιατί χρειάζεται και δεύτερο σχολείο, για να μάθουν πράγματα που θα έπρεπε να μάθουν στο πρόγραμμα του κανονικού σχολείου;

Ένα άλλο ζήτημα, πάνω στο οποίο θέλουμε να ακούσουμε τις δικές σας απόψεις, αφού εσείς είστε οι χρήστες του προγράμματος αυτού, είναι το πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας στα σχολεία. Προχθές συζητούσα με έναν έφηβο, ο οποίος μου είπε ότι δεν πήγε ποτέ σε φροντιστήριο, αλλά πήγε στην ενισχυτική διδασκαλία και μπήκε πρώτος στη Νομική. Γιατί τη χρησιμοποίησε αυτός και δεν τη χρησιμοποιούν και άλλοι;

Αυτές είναι απόψεις, οι οποίες θα είναι καλό να ξεδιπλωθούν από εσάς τους ίδιους. Έτσι, θα έχουμε και εμείς ερεθίσματα και θα έχουμε πολλές φορές και χρήσιμα συμπεράσματα για την άσκηση της πολιτικής.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Διονύσης Φωτόπουλος.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Η ενισχυτι-

κή διδασκαλία είναι καλή απάντηση για τα φροντιστήρια, αλλά γιατί να πηγαίνουμε τις διπλές ώρες στο σχολείο κάθε μέρα; Πηγαίνουμε 6 ώρες την ημέρα στο σχολείο για να μάθουμε τα απαραίτητα. Γιατί να πηγαίνουμε και το απόγευμα, είτε στην ενισχυτική διδασκαλία είτε στο σχολείο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Εσείς ζείτε στα σχολεία, εμείς ζήσαμε εκεί πριν από πολλά χρόνια. Εσείς που ζείτε εκεί, θα πρέπει να πείτε ανάγλυφα τι φταιέτε. Προηγουμένως σας είπα, επειδή αναφέρατε την ανεργία, ότι η αντίθεση που δημιουργείται σήμερα, δεν είναι μεταξύ νεκρής και ζωντανής εργασίας, αλλά μεταξύ νεκρής και ζωντανής γνώσης. Όταν τα σχολεία, που είναι εργαστήρια γνώσης, δεν παράγουν αποτέλεσμα, τι φταιέτε; Εσείς πρέπει να εντοπίσετε πρώτοι τι φταιέτε. Αν δεν το φωνάζετε δυνατά, πολλές φορές, εμείς, που είμαστε κλεισμένοι στα γραφεία, δεν ακούμε. Πρέπει να το φωνάζετε δυνατά, να μη χαϊδεύψετε. Αυτό θα μας βοηθήσει και εμάς, διότι χωρίς ζωντανή γνώση δε θα πάμε πουθενά.

Διάβασα προ τηρεών μια φήση, που μου έκανε εντύπωση και την κράτησα. Έλεγε ότι παιδεία είναι να αλλάξει ένα άδειο μυαλό και να το κάνει ανοιχτό. Συμπλήρωνε ότι αυτό δεν μπορούν να το κάνουν άνθρωποι με ιδιοτέλεια.

Είναι ζητήματα, που τα ζείτε κάθε μέρα στα σχολεία και πρέπει να τα πείτε. Αν όχι τώρα στην Επιτροπή, γιατί ίσως σας πουν ότι είναι εκτός αντικειμένου, να τα πείτε στην Ολομέλεια, όσοι από εσάς κληρωθείτε.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Διονύσης Φωτόπουλος.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Ρωτήσατε, τι φταιέτε. Αυτό που φταιέτε είναι ότι τα φροντιστήρια φαίνονται αυτήν τη στιγμή πιο αξιόπιστα από τα σχολεία, γιατί οι αδιόριστοι καθηγητές προσπαθούν και δουλεύουν με πολύ ζήλο, για να μάθουν τα παιδιά κάτι. Ενώ οι διορισμένοι κάνουν 20 λεπτά μάθημα και αφήνουν μετά τους μαθητές να μιλάνε, να ζωγραφίζουν, να κάνουν ό,τι θέλουν. Τους ενδιαφέρει ποια παιδιά θα πάνε σπίτι τους για να κάνουν ιδιαίτερα. Αυτήν τη στιγμή τα παιδιά, ιδιαίτερα του λυκείου, πηγαίνουν στο σχολείο απλά για να μη μείνουν από απουσίες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σπύρος Μπλάτσιος.

ΣΠΥΡΟΣ ΜΠΛΑΤΣΙΟΣ (Α' Αθήνας): Όταν αρχίσαμε το σχολείο, οι καθηγητές μας ωράταγαν, πού έχουμε φθάσει στο φροντιστήριο. Θεωρείται δεδομένο, δηλαδή. Έχουν τη συγκυριά της μονιμότητας και δεν κάνουν σοβαρό μάθημα, κάνουν απλά αυτό που θεωρούν χρέος τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Τζαμπίρη.

ΜΑΡΙΑ ΤΖΑΜΠΙΡΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Σχετικά με τα ευρώ, που στρογγυλοποιήθηκαν οι τιμές, τί έχετε να πείτε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Είναι και αυτό ένα ζήτημα, που πρέπει να σας προβληματίσει, όπως και ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η αγορά. Μι-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

λούσα προ ημερών στη Χαλκίδα και είπα ένα παράδειγμα. Αν δεν προσέξουμε στον τομέα της ανταγωνιστικότητας και του εμπορίου, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος. Υπάρχουν αλυσίδες σούπερ μάρκετ, που προωθούν όχι μόνο προϊόντα αδιακρίτως, αλλά προϊόντα δικής τους παραγωγής. Πηγαίνοντας σ' αυτά τα καταστήματα, θα δείτε κάποια επώνυμα προϊόντα, γάλα για παράδειγμα, ενώ δίπλα υπάρχει γάλα δικής τους παραγωγής, με πολύ χαμηλότερη τιμή. Ένας καταναλωτής που βλέπει την τιμή, αγοράζει μηχανικά το φθηνότερο, το οποίο δεν είναι ελληνικής παραγωγής. Η μη προσοχή στο θέμα των τιμών, λοιπόν, ενέχει κινδύνους να εκτοπιστούν κάποια στιγμή από την αγορά και ελληνικά προϊόντα, υπάρχει κίνδυνος και αφελληνισμού της παραγωγής. Το θέμα της κερδοσκοπίας είναι πολύ μεγάλο.

Εξάλλου, μην ξεχνάτε, ότι η δική σας φαντασία τρέχει με μεγαλύτερη ταχύτητα από τη δική μας φαντασία, που είναι κουφασμένη. Θα πρέπει, λοιπόν, να τολμήσουμε να πάρουμε τη φαντασία σας και ελπίζω οι επόμενες συνεδριάσεις να είναι πιο παραγωγικές από τη σημερινή, που ήταν όντως παραγωγική.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη συνεργασία μας και να σας ευχηθώ καλή συνέχεια.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.05 λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 16·9·2002

Στην Αθήνα σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 2002, τημέρα Δευτέρα και ώρα 17.10, στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Πειραιά κ. Ιωάννη Διαμαντίδη, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Εθνική Οικονομία, Χρήμα, Φορολογία, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία - Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Παγκοσμοποίηση στην Οικονομία, Εργασία - Ανεργία, Γεωργία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι πόροι, Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Κινητό Τηλέφωνο, Κλωνοποίηση, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτιλία, Ζώα - Ζωοφύλια» της Σύνθεσης Κεμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα, τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (2η συνεδρίαση).

Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αναστασιάδου Γεωργία (Β' Αθήνας), Αραβοσιτά Ελένη (Νομός Λέσβου), Αρβανιτούδη Νικολέττα (Νομός Εβρου), Αργυροπούλου Βασιλεία (Νομός Ξάνθης), Αργυροπούλου Εφατώ (Νομός Λάρισας), Βαβαρούτσος Κωνσταντίνος (Βέλγιο), Βουργίδου Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Γαλαρά Ιωάννα (Νομός Λάρισας), Γλανούλης Γιάννης (Νομός Ιωαννίνων), Γκοσλιόπουλος Μιχάλης (Νομός Καστοριάς), Γρηγοράκη Εμανουέλα (Νομός Ηρακλείου), Δωρής Θεόδωρος (Νομός Αργολίδας), Καλυμνιού Καλλιόπη (Αυστραλία), Καραχάλιου Βασιλική (Νομός Φωκίδας), Καρκανόπουλος Παναγιώτης (Νομός Ευρυτανίας), Κρόντση Ήώ (Νομός Πέλλας), Κυρίτση Ελένη (Νομός Φθιώτιδας), Κύρκου Γεωργία (Γερμανία), Λεβέντη Θεοδώρα (Νομός Λάρισας), Λιγνός Γιάννης (Νομός Σάμου), Μάργαρη Σπυριδούλα (Νομός Ζακύνθου), Μιχαήλ Ειρήνη (Αμμόχωστος-Κύπρος), Μπαλάσκα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Μπαλάφας Αλέξανδρος (Νομός Τρικάλων), Μπλάτσιος Σπύρος (Α' Αθήνας), Μπρούσαλη Χριστίνα (Νομός Αρκαδίας), Νταβαντζή Θεοδώρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ξυπόλητος Γεώργιος (Νομός Μεσσηνίας), Παπαρούνη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Παρτάλας Αποστόλης (Νομός Κοζάνης), Πατσαρίκας Αχιλλέας (Νομός Χανίων), Περακάκη Αικατερίνη (Νομός Λασιθίου), Πολογιώργη Ιφιγένεια (Νομός Χανίων), Πορφυρίδης Θεόδωρος (Β' Θεσσαλονίκης), Πυρομάλλη Ειρήνη (Νομός Ηλείας), Ραφαηλίδης Βασίλης (Νομός Δράμας), Σιώζου Ελένη (Νομός Καβάλας), Σκόδρας Δημήτριος (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Σπυρογιάννη Αργυρώ (Επι-

κρατείας), Στεφανίδης Γιώργος (Νομός Θεσπρωτίας), Στρατή Μαρία-Λήδα (Α' Αθήνας), Σφάμπα Ιωάννα (Νομός Σερρών), Σχίζα Αρετή (Νομός Ιωαννίνων), Τζιμπίρη Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Τσακαλίδου Γεωργία (Νομός Δράμας), Τσολάκης Σταμάτιος (Νομός Ευβοίας), Φωτόπουλος Διονύσιος (Νομός Ηλείας) και Χονδρός Νικόλαος (Β' Πειραιά).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και το μέλος της Επιτροπής του εκπαιδευτικού προγράμματος, «Βουλή των Εφήβων» κ. Χαράλαμπος Μελισσάρης, φιλόλογος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Καλησέρδα σας. Είμαι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής και είμαι βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στη Β' Πειραιά.

Σας καλωσορίζω στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου και εύχομαι καλή επιτυχία και στην πρόσδοτο των εργασιών εδώ στη Βουλή, αλλά και στις σπουδές σας. Τη διαδικασία την ξέρετε και από την ενημέρωση του κ. Πιπεριγά και από τις γραπτές οδηγίες που σας έχουν δοθεί. Θα συνεχίσουμε με τους εγγεγραμμένους ομιλητές.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αραβοσιτά Ελένη.

ΕΛΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΑ (Νομός Λέσβου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Από μικρή που ήμουν, άκουγα τους μεγάλους, τους παππούδες και τις γιαγιάδες μου, την περασμένη γενιά όπως λένε, να μιλάνε για τις δικές τους εποχές, τους δικούς τους παλαιούς καιρούς, και όσα εκείνοι τότε έζησαν. Εκείνο που τους είχε μείνει βαθιά μέσα στην καρδιά τους, ως εμπειρία δύσκολη και στιγματική, ήταν τα χρόνια του πολέμου.

Ξεκινώντας από τα παλαιά, το '22 και την προσφυγιά της Μικράς Ασίας, το '40 και την πείνα της κατοχής, τον εμφύλιο και την εθνική αντίσταση, μέχρι τα τελευταία χρόνια με το κυπριακό οι γκριμάτσες των προσώπων τους, κάθε φορά που συζητούσαν αυτά τα θέματα, έδειχναν πόσο βαθιά είναι χαραγμένα μέσα στην ψυχή και στην καρδιά τους, όλα αυτά τα πράγματα από τα παιδικά τους χρόνια μέχρι και τις ημέρες μας. Παρ' όλα αυτά, όμως, τις τότε δυσκολίες, τους κινδύνους, τα προβλήματα, τη φτώχεια και την κοινωνική κατάσταση, διαπιστώνει κανείς μια άλλη ποιότητα στη ζωή αυτών των ανθρώπων. Θαυμάζει κανείς το κουράγιο τους, τους στόχους που είχαν και την πνευματική ποιότητα της ζωής.

Γεννήθηκα το 1985, ανήκω στους ανθρώπους της νέας γενιάς, τους σύγχρονους της εποχής μου, που υποτίθεται ότι θα πάρουμε τη συντάλη για συνεχίσουμε τον αγώνα όλων αυτών των παλαιών ανθρώπων, για την προσέλευση της ζωής στο σύγχρονο κόσμο. Δύσκολη η δική μας η γενιά και ακόμη πιο δύσκολη η μετάβαση από τον ένα χώρο στον άλλο. Από τους παλαιούς εκείνους χρόνους στη νέα εποχή και στη νέα τάξη των πραγμάτων, εμείς πρέπει να κρατήσουμε ισορροπίες ανάμεσα στο ιστορικό γίγνεσθαι και στα δρώμενα των καινούργιων εξελίξεων. Πρέπει να κρατήσουμε εκείνα τα στο-

χεία, που προσδιορίζουν την ταυτότητα του γένους μας, καθαρά ανατολικού χαρακτήρα, με πρωτοποριακή πορεία στην εξέλιξη της ιστορίας της Ευρώπης.

Βέβαια, δεν μας τρομάζουν όλα αυτά, ούτε η δυσκολία της επιτυχίας ενός τέτοιου εγχειρήματος. Εκείνο που μας τρομάζει είναι το καλάθι με τα εφόδια ή καλύτερα με τα φρούτα της εποχής, που μας έδωσαν για να πετύχουμε. Πόλεμοι, τρομοκρατικές ενέργειες, ηθική διαφθορά, ανεργία, φτώχεια, παγκοσμιοποίηση, κοινωνικές αδικίες, θάνατοι σε τριτοκοσμικές χώρες, κρίση ταυτοτήτων, κλωνοποίηση, και τόσα άλλα, που διερωτάται κανείς εάν οντως είναι εφόδια για να πετύχουμε εμείς οι νέοι ή να απογητευτούμε από αυτά που κληρονομήσαμε. Δεν είναι μόνο ο πόλεμος που, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα των υπερδυνάμεων, απειλεί μία γενικευμένη κρίση και αποσταθεροποίηση της ειρήνης στον πλανήτη. Είναι ασφαλώς και η διαμάχη που πρόσφεται μέσα από την επικράτηση οικονομικής υπεροχής. Δεν γεννά τα προβλήματα το γεγονός ότι κάποιοι Αφγανοί αυτοθυσιάστηκαν, καταστρέφοντας τους δίδυμους πύργους της Ν. Υ., σκορπώντας τον πανικό της τρομοκρατίας, διαμαρτυρόμενοι για τη συνεχή τρομοκρατία, που επί χρόνια ολόκληρα υφίστανται χώρες και λαοί από την υπερδύναμη.

Η κοινωνική αδικία, σε οποιοδήποτε μέγεθος και με οποιοδήποτε τρόπο, γεννά μέσα στην ψυχή του ανθρώπου, στην πιο καλή περίπτωση, το αίσθημα της διεκδίκησης και το αίσθημα της δικαιοσύνης. Η δυσκολία σε αυτό οδηγεί στο συναίσθημα της εκδίκησης, αυτό που μάλλον νιώθουν οι Παλαιστίνιοι καμπάζι, που ζώνουν τα νεανικά τους κορμά με το θάνατο, αφού δεν μπορούν να έχουν μια δική τους πατρίδα. Ούτε βέβαια είναι η μοναδική απειλή η αλλοτριωμένη νοοτροπία των ανθρώπων και ιδίως των νέων που την κληρονόμησαν από τους μεγαλύτερους. Λίγο μπορεί να σε βλάψει ένας αλλοτριωμένος άνθρωπος σε σχέση με έναν άνθρωπο, ο οποίος είναι ένα κλωνοποιημένο κατασκεύασμα γενετικά ελεγχόμενο. Εάν θα ψάξεις παυσίτονα ή φάρμακα για να θεραπεύσουν τον πόνο και τις αρρώστιες των ανθρώπων, τότε θα πρέπει να ψάξεις να βρεις την αιτία. Γιατί πονάει ολόκληρος ο πλανήτης από μία περιβαλλοντική καταστροφή με τα επερχόμενα δεινά της, μέρος των οποίων είναι οι σύγχρονες ανίατες ασθένειες.

Η κρίση των ηθικών αξιών και η απαξία, θα περίμενε κανείς ότι θα λύτρωνε τους ανθρώπους από τα υποτιθέμενα status quo. Αντίθετα, βέβαια, μας γέμισε με ανασφάλειες, άγχος και με μοναδική εύκολη διέξοδο τα ναρκωτικά, τα ποτά, τα ψυχοφάρμακα, τη μελαγχολία και την κατάθλιψη. Από την άλλη μεριά για να χαλαρώσουμε μας προτείνουν να δούμε στην τηλεόραση οιάλιτι σόους ή να ακούσουμε το θρίλερ των ειδήσεων των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών καναλιών. Και βέβαια, θα κάνουμε ένα διάλειμμα στην τηλεθέαση μας, ακολουθώντας το μάρκετινγκ των καταναλωτικών διαφημίσεων – προκλήσεων.

Γεμάτο αυτό το καλάθι, και λες να το σηκώσω και να προχωρήσω ή να κάνω τις προσωπικές μου επιλογές και να τραβήξω το δικό μου δρόμο μέσα στη σύγχρονη πορεία των υπολοίπων. Διερωτώμαι για το κόστος αυτής της διαφοροποίησης. Νιώθω, όμως, ότι πρέπει να διαφροδοτηθώ και να βρω τρόπο να τα ξεπεράσω όλα αυτά. Σκέφτομαι να κάνω οικογένεια, δικά μου παιδιά και να τους μιλάω για τα δικά μας τα χρόνια, τους δικούς μας πολέμους και τη δική μας πείνα, που μας άφησε στεγνούς και άδειους, όχι μόνο στη μικρή πατρίδα μας, αλλά σε μία ευρύτερη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία. Να κοιτάς το μέλλον και να διερωτάσαι και να φρούρασαι, να μιλάς για τον έρωτα και να αγνοείς την αγάπη, να καταδικάσεις τρομοκράτες μη υπολογίζοντας την κοινωνική αδικία. Να ζητάς χωρίς να δίνεις, να πάρνεις χωρίς να περιμένεις χωρίς να ελπίζεις.

Σκέφθηκα να τα αδειάσω όλα αυτά και να ψάξω η ίδια στη ζωή μου, με οποιοδήποτε κόστος, να βρω όλα εκείνα τα εφόδια που χρειάζεται το παιδί μου, για να φτιάξει τη δική του ζωή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Εφηβικό Βουλευτής Μαρία Τζιμπίρη.

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΜΠΙΡΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Ευχαριστώ για την τιμή και για την συμπαράσταση που δείξατε σε εμένα και σε όλα τα παιδιά της Βουλής των Εφήβων. Με τη βοήθεια που μου δώσατε, είναι μεγάλη μου χαρά, να αναπτύξω το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα. Ξέρω πως όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές είναι φροερά προβληματισμένοι. Πατί βρισκόμαστε εδώ, τι θα πούμε και ποιος θα μας ακούσει. Όλοι είμαστε μαθητές Λυκείου, απλά παιδιά, που μαζί με το βάρος της ζωτίνας αντιμετωπίζουμε τα προβλήματά μας.

Έχουμε μπει πλέον σε ένα νέο ωριμό ζωής, καθώς ο ελεύθερος μας χρόνος είναι για εμάς κάτι το άγνωστο.

Σιγουρά κάποια παιδιά από εσάς γνωρίζετε ότι τα φροντιστήρια έχουν πλέον αρχίσει και πολλά από εσάς κάνουν επιπλέον μαθήματα για να καλύψουν τις εργασίες τους. Έτσι, πριν ακόμα ξεκινήσει η καινούργια σχολική περίοδος, ο ελεύθερος μας χρόνος αρχίζει και περιορίζεται. Ένα παράδειγμα : Εάν συμμαθητής μου παρακολουθεί έξι με επτά ώρες στο σχολείο και τουλάχιστον τρεις με τέσσερις ώρες φροντιστήριο καθημερινά, στον υπόλοιπό του χρόνο διαβάζει δύο ώρες για το σχολείο, μια ώρα για το φροντιστήριο και για τα αγγλικά του άλλη μάλιστα ώρα, δηλαδή, περίπου 18 ώρες αφιερώνει μόνο στο σχεδιασμό του για την επόμενη του μέρα.

Ίσως, παρατηρήσατε τους νέους της κοινωνίας μας, έχουν γίνει πλέον αντικοινωνικοί. Αδιαφορούν για το αύριο και ενδιαφέρονται μόνο για το σήμερα. Ζούμε, λοιπόν, το αύριο για το σήμερα; Πείτε μου, πώς μπορεί κάποιος, που θέλει να βγει λίγο έξω, να βρει χρόνο;

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ωριμάσω: Δεν θυμάστε τίποτα από τα εφηβικά σας χρόνια; Πόσες φορές θελήσατε

και εσείς να ζήσετε λίγο πέρα από την καθημερινότητα και την πραγματικότητα, φεύγοντας λίγο από το άγχος του τι θα γίνει μετά. Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι κανείς δεν γεννήθηκε για να ζήσει μέσα στο «κοστούμι του σοβαρού». Κανένας άνθρωπος δεν κατόρθωσε να στερήσει την ελευθερία του, χωρίς να το μετανιώσει. Για μένα αυτά θα είναι, ίσως, τα καλύτερα χρόνια ὅλης της ζωής μου. Λέω ίσως, γιατί κάθε φορά που λέω έστω και για λίγο να ξεφύγω από την πραγματικότητα, μετά χάνω τον ύπνο μου για να αναπληρώσω το χαμένο χρόνο. Μετά, όμως, πως θα αναπληρώσω τα χαμένα χρόνια; Ο τρόπος και γενικά η ποιότητα ζωής δε διδάσκεται σε κανένα βιβλίο, δε μαθαίνεται. Πρέπει εμείς να την καθορίζουμε με μέτρο, αρπάζοντας τις ευκαιρίες και καλλιεργώντας τον εαυτό μας καθημερινά, όχι όμως μόνο για τον εαυτό μας, αλλά και για τους άλλους νέους, όπως και οι δικοί μας νοιάστηκαν για εμάς.

Κάτι που μου ζήτησαν φίλοι μου, ήταν να ζητήσω από το διευθυντή, να μειωθούν οι ώρες διδασκαλίας στα σχολεία, δηλαδή, από 7 ώρες να γίνουν 6 ώρες ή ακόμη και 5. Όλοι μας σχεδόν, είμαι σίγουρη, ότι παραμελούμε την έβδομη ώρα, θεωρώντας ότι είναι άχρηστη. Ποιος ο λόγος, λοιπόν, να την παρακολουθούμε;

Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να πω, πως είναι ωραία η θέα από εδώ, αλλά είναι κρίμα που η φαντασία κάθεται εδώ μόνο τέσσερις ημέρες το χρόνο. Τις κλέβει, βλέπετε, η σοβαρότητα που δεν είναι τίποτα άλλο από δειλία. Είναι στο χέρι μας να μη γίνουμε και εμείς έτσι, γι' αυτό είμαστε εμείς σήμερα εδώ, για να παλέψουμε ο καθένας για τη ζωή μας, μια ζωή που ανήκει στον καθένα μας, για το αύριο που μας περιμένει. Γ' αυτό μη μένουμε μόνο στα λόγια. Όποτε νιώθουμε ενοχλημένοι να επαναστατούμε. Μια επανάσταση για το καλύτερο αύριο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Εμμανούέλα Γρηγοράκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΓΡΗΓΟΡΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι. Στις ημέρες μας αντιμετωπίζουμε ένα πολύ σοβαρό και μεγάλο πρόβλημα. Ένα πρόβλημα που απειλεί να καταστρέψει την ομορφιά και τη γαλήνη της ζωής μας. Ένα πρόβλημα που γεννήθηκε στη σύγχρονη και πολιτισμένη ζωή μας, από την πρόοδο μας στην τεχνολογία. Το πρόβλημα της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Η ρύπανση του περιβάλλοντος, οφείλεται στην εξέλιξη της τεχνολογίας, καθώς επίσης και στην προσπάθειά μας να δώσουμε λύση σε διάφορα προβλήματα. Η τεχνολογική αυτή εξέλιξη είχε ως αποτέλεσμα να αλλάξει το ρυθμό της ζωής μας. Δημιουργήθηκαν καινούργια μηχανήματα, περισσότερα εργοστάσια και μεγαλύτερες ανέσεις. Δυστυχώς, η μεγαλύτερη μόλυνση του ζωτικού αέρα. Σιγά σιγά, ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι εγκαταλείπουν την περιφέρεια και συγκεντρώνονται σε μεγάλα αστικά κέντρα, πιστεύοντας ότι

με αυτό τον τρόπο θα ζήσουν μια καλύτερη και πιο άνετη ζωή, δημιουργώντας έτοι την αστυφιλία.

Πηγή μολύνσεως είναι και τα σκουπίδια, που καθημερινά πληθαίνουν και γεμίζουν τους δρόμους, όπως, επίσης και η κυκλοφοριακή συμφόρηση στις μεγαλουπόλεις και στις μη κρύτερες περιοχές. Ακόμη, οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις, οι υψηλά καύσμα με περιεκτικότητα δηλητηριωδών ουσιών, η χρήση των πλαστικών, τα απόβλητα των βιομηχανιών, η ανεξέλεγκτη χρησιμοποίηση των φυτοφαρμακευτικών προϊόντων στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες, καθώς και πολλά άλλα έχουν ως συνέπεια την αύξηση της θνησιμότητας και των νοσημάτων, τον περιορισμό του οξυγόνου και την καταστροφή του όξοντος, την εξαφάνιση των ειδών του φυσικού και ζωϊκού βασιλείου και τη μετάλλαξη τους. Παρουσιάζουν προβλήματα στην ψυχική και τη σωματική υγεία του ανθρώπου, δημιουργούν την ηχορύπανση, την τρύπα του όξοντος που δημιουργεί αύξηση της θερμοκρασίας, καταστροφή των δασών και των ιδανικών πόρων. Εμείς τί κάνουμε για όλα αυτά; Μήπως θα ήταν καλό να ενωθούμε όλοι μαζί, έχοντας ένα σκοπό, να παλέψουμε και να αγωνιστούμε για το περιβάλλον;

Η Πολιτεία μας θα πρέπει να θεσπίσει αυτούς τους νόμους, για όλους εκείνους οι οποίοι παρεμβαίνουν και προκαλούν κακό στη φύση. Να διαμορφώσει εθελοντικά προγράμματα στους δήμους και στα σχολεία, προκειμένου να μάθουν όλοι να σέβονται τη φύση, να καταργήσουν τη χρήση πλαστικών, να γίνει βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων. Όλα αυτά τα προβλήματα της μόλυνσης και ο αγώνας για την προστασία πρέπει να γίνουν συνείδηση σε όλους μας, γιατί εμείς τα προκαλούμε και μόνο εμείς μπορούμε να τα λύσουμε. Έτσι, θα είναι καλό να αγωνιστούμε με όλες μας τις δυνάμεις, αν θέλουμε να ξαναβρούμε την υγεία και την ευτυχία μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αποστόλης Παρτάλας.

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΠΑΡΤΑΛΑΣ (Νομός Κοζάνης): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να αναφερθώ στην ιστορία, την αρχαιολογία και στον αρχαίο πολιτισμό, τα ήθη, τα έθιμα και πολλά άλλα του τόπου που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Επίσης, να εκφράσω τη χαρά που είμαι δημότης του, αλλά και τη λύπη μου που δεν είναι τόπος αναγνωρισμένος για όλα αυτά που έχει να προσφέρει στον πολιτισμό.

Κατάγομαι από την Αιανή, που ανήκει διοικητικά στο νομό Κοζάνης και βρίσκεται στο νότιο τμήμα του, με συνολικό πληθυσμό 2.300 κατοίκους και η γεωγραφική της θέση ορίζεται ανατολικά από το όρος Βούνος, βορειοανατολικά από τα όρη των Καρπουνίων και από τη λίμνη του Πολυφύτου. Στην αρχαιότητα η περιοχή ανήκε στο βασίλειο της Σελίνας, ένα από τα ελληνικά βασίλεια της Μακεδονίας. Η Αιανή ήταν πρωτεύουσα του βασίλειου. Ο Φίλιππος Β' ενσωμά-

τωσε τις περιοχές της Άνω Μακεδονίας στο ενιαίο μακεδονικό βασίλειο. Στην εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου ένα μεγάλο τμήμα του μακεδονικού στρατού καταγόταν από την περιοχή της Σελίνας. Τα επόμενα χρόνια η περιοχή της Αιανής γνωρίζει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη που διαρκεί μέχρι τη θρασύτερη κατάκτηση. Σύμφωνα με τις ιστορικές πηγές, διοικητής της πόλης Αιανής, υπήρξε ο μυθικός ήρωας Αιανός, υιός του επίσης μυθικού ήρωα Ελίμου.

Σήμερα η Αιανή βρίσκεται στο επίκεντρο του διεθνούς επιστημονικού, αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, εξαιτίας των πολυσήμαντων αρχαιολογικών ευρημάτων. Έντονη είναι η παρουσία μνημείων της προϊστορικής, αρχαικής, κλασσικής, ελληνιστικής και βυζαντινής περιόδου. Έξω από την αρχαία πόλη υπάρχει νεκρόπολη. Μια ζωντανή κιβωτός πολιτισμού, που φέρνει τον επισκέπτη κοντά στον αρχαιολογικό πλούτο της Αιανής, είναι και το αρχαιολογικό μουσείο. Επίσης, το μουσείο του μακεδονικού αγώνα είναι μεγάλης σημασίας επισκέψιμος χώρος, χτισμένο στο όρος Βούνος.

Κύριος κλάδος της οικονομίας της Αιανής είναι η γεωργία. Καλλιεργείται σιτάρι, καπνός και κριθάρι. Έχει και εξαιρετικής ποιότητας αμπέλια. Η ζωική παραγωγή είναι από τις ζωτικότερες του νομού, ιδιαίτερα δε, η αιγοπροβατοροφία.

Αυτό, όμως, που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι οι σημερινοί κάτοικοι δεν αλλοτριώθηκαν με το πέρασμα του καιρού, αλλά συνεχίζουν να διατηρούν τα ήθη και τα έθιμα του τόπου και ένα από αυτά είναι οι «Λαζαρίνες», έθιμο αρχαίο ελληνικό, που σχετίζεται με την αναγέννηση της φύσης και την ανανέωση της ζωής. Στους χριστιανικούς χρόνους συνδέθηκε με το έθιμο του Λαζάρου, ενώ στα χρόνια της τουρκοκρατίας συμβόλιζε την ελπίδα του σκλαβωμένου γένους για την απελευθέρωση.

Ένα άλλο, επίσης, έθιμο είναι η μεταφορά των ιερών λειψάνων του Οσίου Νικάνορα από το μοναστήρι του (Μονή Ζάβορδας) στην Αιανή. Οι κάτοικοι, ακόμη και σήμερα, τιμούν με ιδιαίτερη αγάπη και ευλάβεια τον Όσιο Νικάνορα στις 18 Ιανουαρίου. Τη Μεγάλη Τετάρτη τα λείψανα επαναφέρονται στο μοναστήρι.

Η Αιανή σήμερα, παρ' όλον αυτό τον αρχαιολογικό πλουτό σε ευρήματα, αρχαίους οικισμούς, βυζαντινές εκκλησίες κ.λπ. δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια φτωχή κωμόπολη. Οι απρόσιτοι αρχαιολογικοί της χώροι, όπως και το αρχαιολογικό μουσείο με τα αμέτρητα ευρήματα κλειδωμένα στις αποθήκες του, δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τον επισκέπτη ο οποίος έρχεται με όλο το ενδιαφέρον και τη διάθεση, αλλά φεύγει απογοητευμένος.

Οι νέοι κάτοικοι, ένα μεγάλο ποσοστό εργατών, μη έχοντας δουλειά πλέον, αφού τα παλιά εργοστάσια της περιοχής είναι κλειστά και σταματημένο το έργο - φράγμα της Λαριούς, ψάχνουν για δουλειά στην περιοχή, με αποτέλεσμα να καταφεύγουν σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Η κωμό-

πολη της Αιανής, μετά από όλα αυτά, δεν μπορεί να είναι ανταγωνίσμη με άλλες πόλεις και χωρία των άλλων νομών και για όλα αυτά την ευθύνη έχουν οι δημοτικοί άρχοντες. Η αιμέλεια και η αδιαφορία τους προξενήσαν όλα αυτά τα προβλήματα και οι κάτοικοι ελπίζουν απεγγνωσμένα σε ένα καλύτερο μέλλον. Πολλά έργα πρέπει να γίνουν και πρώτα απ' όλα το καινούργιας κατασκευής τεράστιο μουσείο θα πρέπει να ανοίξει τις πύλες του.

Ένα άλλο σημαντικό έργο να τελειώσει είναι η κατασκευή του δρόμου Ρυμνίου - Κοζάνης, ο οποίος περνά δίπλα από το συγκεκριμένο μουσείο. Οι διερχόμενοι από το νομό Λαρισίστις θα μπορούν να κάνουν μια στάση εκεί, για να θαυμάσουν όλον αυτόν τον αρχαιολογικό πλούτο.

Πολλές είναι και οι ανεκμετάλλευτες όμορφες τοποθεσίες της Αιανής, στις περισσότερες από τις οποίες μπορούν να γίνουν χώροι αναψυχής και ξεκούρασης και θερινά κλαμπ.

Η πλατεία πρέπει να ανασκευαστεί και να δοθεί έμφαση στη βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας στο κέντρο της. Θα πρέπει να γίνουν νέοι και φαρδύτεροι δρόμοι με πάρκιγκ, ώστε τα τουριστικά λεωφορεία να κινούνται με άνεση στην πόλη. Δεν πρέπει, επίσης, να παραλείπεται ένα λαογραφικό μουσείο με έκθεση παλαιών φωτογραφιών και ενός παλαιού σπιτιού με όλα τα παραδοσιακά σκεύη. Θα πρέπει, επίσης, να γίνει και ένα παράρτημα της Αγροτικής Τράπεζας. Δεν πρέπει ακόμη να λείπουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις. Τέλος η ανεργία του χωριού θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με το δυναμικότερο τρόπο.

Πρότασή μου είναι να ιδρυθεί τεχνική εταιρία από το δήμο, η οποία θα αναλαμβάνει όλα τα δημοτικά έργα, όπου θα δουλεύουν άτομα και από τα γύρω χωριά. Επίσης, οι δημοτικοί άρχοντες θα πρέπει να αγωνιστούν για να ανοίξει το έργο - φράγμα της Λαριούς και άλλα σταματημένα έργα.

Αυτά ήταν μερικά από τα έργα που πρέπει να γίνουν, ώστε να ισορροπήσει κάπως η κατάσταση. Οι κάτοικοι και εγώ ελπίζουμε σε μια δραστηρία και φιλόδοξη δημοτική αρχή και εάν αυτή η αρχή ήταν από την εφήβους η κατάσταση θα ήταν διαφορετική, προς το καλύτερο, γιατί εμείς είμαστε πιο ενεργητικοί και δραστήριοι για το καλό του τόπου που αγαπάμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφεβος Βουλευτής Χριστίνα Μπρούσαλη, έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΡΟΥΣΑΛΗ (Νομός Αρκαδίας): Κύριε Πρόεδρε, αυτό που με προβληματίζει βλέποντας την εξέλιξη της σημερινής οικονομίας είναι το γεγονός ότι όλη η οικονομική δραστηριότητα περιορίζεται όλο και περισσότερο γύρω από τα όρια των μεγάλων αστικών κέντρων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το μαρασμό της υπαίθρου, γεγονός που αυτόματα συνεπάγεται τη γενικότερη κοινωνική αποψίλωση.

Επειδή, οι περισσότερες επιλογές στη ζωή λαμβάνονται με βάση το οικονομικό συμφέρον, αρχίζει σιγά - σιγά μια μαγνητική έλξη στις πόλεις που, συνήθως, υπερισχύει. Πέρασα

τα παιδικά μου χρόνια σε ένα από τα ωραιότερα χωριά της ορεινής Αρκαδίας και πραγματικά νιώθω περήφανη που μπόρεσα να δώσω και εγώ στην ύπαιθρο κάτι από το δικό μου νεανικό αυθορμητισμό. Η ζωή μου στο χωριό με γέμισε με πολλές ανεπανάληπτες εμπειρίες και αλησμόντες στιγμές. Είναι δύσκολο να κάνω όσους δεν είχαν ανάλογη εμπειρία να το νιώσουν. Πολλοί πρωτευουσιάνοι περιφρονούν τη ζωή της υπαίθρου, εγώ, όμως δεν μετανώνω για όσα έζησα στο χωριό μου. Αυτά πιστεύω ότι είναι που με διαμόρφωσαν και μου έβαλαν σφραγίδα. Δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί πρέπει να μετανώσω που έζησα δίπλα στη φύση, που ανέπνευσα τον καθαρό αέρα, που μύρισα τόσες πολλές φορές την άνοιξη και έπαιξα κρυφτούλι μέσα στο δάσος. Αυτό, όμως, είναι η ζωή, να πέσεις πάνω στο χώμα και όχι στην άσφαλτο. Να κλάψεις, μετά από κάποια στεναχώρια και μετά να σηκώσεις το κεφάλι σου και να δεις το γαλάζιο του ουρανού και όχι μια γκρίζα πολυκατοικία.

Ωστόσο, με θλίψη και σπαραγμό ψυχής διαπιστώνω, καθημερινά, ότι η ύπαιθρος που γέννησε τη λεβεντιά, την πάραδοση, το ελεύθερο και αδούλωτο πνεύμα του ελληνικού λαού, έχει περιέλθει σε απομόνωση και αποκλεισμό. Γιατί ένας τέτοιος παράδεισος να μην έχει ανθρώπους, που να χαιρούνται την αστείευτη ομορφιά του και να απολαμβάνουν την αξεπέραστη ψυχική αρμονία που προσφέρει; Πού πήγαν οι άνθρωποι, γιατί έφυγαν, ποιος τους έδιωξε; Τι τραγική ειρωνεία! Ο ίδιος ο τόπος διώχνει τους ανθρώπους του, επειδή δημιουργείται η ανάγκη της επιβίωσης και το όνειρο μιας καλύτερης ζωής. Συσσωρεύτηκαν όλοι σαν ποντίκια στα αστικά κέντρα, γιατί στην ύπαιθρο δεν είχαν επιλογές. Η γεωργία, η οποία θα μπορούσε να είναι ένας τομέας απασχόλησης όσων θέλουν να παραμείνουν στην ύπαιθρο, παρά τις επιδοτήσεις και άλλα, εξαρτάται από τις καιρικές και άλλες συνθήκες και ειδικότερα τώρα τελευταία το κλίμα παρουσιάζει μια μεγάλη ένταση, λόγω των γενικότερων περιβαλλοντικών καταστροφών. Είναι ένας τομέας παραγωγής, που το κόστος συνέχεια ανεβαίνει. Π' αυτό και οι περισσότεροι νέοι αποτρέπονται. Εδώ, λοιπόν, έφχεται η ώρα που πρέπει να παρέμβει το κράτος και να στηρίξει όλους αυτούς, που επιλέγουν να μείνουν στα χωριά τους. Στο χωριό μου π.χ. πολλές παραγωγές, όπως των κερασιών και των καρυδιών καταστρέφονται. Πρέπει όσοι μένουν εκεί, να νιώσουν ασφάλεια και σιγουριά. Τα κίνητρα για την ύπαιθρο θα πρέπει να είναι πραγματικά γενναία (φθηνές άδειες οικοδομών, στεγαστικά δάνεια κ.α.), έτσι ώστε να επιτευχθεί αναστροφή της κίνησης που μέχρι τώρα μονόπλευρα οδηγεί στα αστικά κέντρα.

Θα πρέπει ακόμη να αξιοποιηθούν με πιο αποτελεσματικό τρόπο οι οικονομικές ενισχύσεις για ανάπτυξη βιομηχανικών ή άλλων μονάδων παραγωγής, ώστε αυτές να γίνουν πραγματικά αφέλιμες και αποδοτικές. Αν το κράτος θέλει να μιλά για αποκέντρωση δεν θα πρέπει να διστάζει να βγάζει τις υπηρεσίες στην επαρχία και να απορρίψει το συγκε-

ντρωτισμό. Για να μείνει ο νέος στην ύπαιθρο είναι απαραίτητη μια γενικότερη τόνωση και στον τομέα της παιδείας, της ψυχαγωγίας και της υγείας. Όλα αυτά είναι οι προϋποθέσεις για να γυρίσουν οι πόροι προς την ύπαιθρο και την περιφέρεια.

Αγαπώ τον τόπο μου, γιατί εκεί είναι όλη μου η ζωή. Τι προοπτικές, όμως, έχω εάν παραμείνω εκεί, όταν δεν υπάρχουν οι δυνατότητες; Ξέρω ότι για να αλλάξουν μερικά πράγματα είναι πάρα πολύ δύσκολο, γιατί έχουν γίνει κατεστημένο και τρόπος ζωής. Ωστόσο, θέλω να είμαι αισιόδοξη ότι η ελληνική ύπαιθρος θα ξαναζωντανεύσει και σε μια τέτοια προσπάθεια δίπλα στους κυβερνώντες θα στρατευτεί και η νεολαία, γιατί πιστεύω ότι η γενιά μου έχει όραμα και παλμό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αχιλλέας Πατσαρίκας.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΠΑΤΣΑΡΙΚΑΣ (Νομός Χανίων): Κατάγομαι από την Κρήτη και εκπροσωπώ το Λύκειο Βάμου, ενός ιστορικού χωριού του Αποκόρωνα στα Χανιά. Το θέμα που πραγματεύτηκα αφορά το περιβάλλον, γενικότερα τη διατάραξη της φυσικής ισορροπίας σε κάθε επίπεδο και τις ολέθριες και μη αναστρέψιμες συνέπειες που θα επέλθουν.

Ειδικότερα, θέλω να αναφερθώ σε ένα οξύτατο πρόβλημα, που έχει ανακύψει στην περιοχή που ζω και έχει σχέση με το ξεπούλημα της γης, που παρατηρείται την τελευταία 10ετία, καθώς και την άναρχη και ανεξέλεγκτη κατασκευή οικισμών ή το χειρότερο, τα διάσπαρτα οικήματα που ξεφτώνουν μέσα στα δάση και τις χαλάπετες.

Ο δυνητρή διαπίστωση όλων μας είναι η τεράστια και αχαλίνωτη καταστροφή, που επέρχεται συνειδητά, χωρίς η ανθρωπότητα να συγκινείται και να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου. Φωνές αγωνίας και διαμαρτυριών ακούγονται από κάθε γωνιά του πλανήτη μας. Παρακολουθούμε άναυδοι και ανήσυχοι από τα Μ.Μ.Ε. να μεταδίδουν ειδήσεις και συχνά να παρουσιάζουν τραγικές εικόνες. Ακραία καιρικά φαινόμενα εμφανίζονται όλο και πιο έντονα, όπως αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη, ρύπανση της ατμόσφαιρας, χημικά και μεταλλαγμένα προϊόντα, μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα, αγαθά που απλόχερα μας χάρισε η φύση για την ίδια τη βιωσιμότητά μας.

Ειδικοί επιστήμονες κρούονται τον κώδωνα του κινδύνου, όμως, τα προσπερνούμε όλα αυτά, παραμένοντας ανάληπτοι και άξιοι της μοίρας μας. Το άγχος της καταναλωτικής κοινωνίας μας, η αλματώδης βιομηχανική και τεχνολογική ανάπτυξη, μας απομακρύνουν συνεχώς από κάθε σκέψη λογικής, ιδεών και αξιών. Η πρόσφατη διεθνής διάσκεψη στο Γιοχάνεσμπουργκ είχε σαν κεντρικό σύνθημα «σώστε τη γη μας». Ας αντιμετωπίσουμε όλοι μας σε προσωπικό, κοινωνικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και κυρίως σε ισχερή επαγρύπνηση και εργήγορση. Η χώρα μας, που αναγνωρίζεται από όλο τον κόσμο ως η κοιτίδα του πολιτι-

σμού, με την ευκαιρία ανάληψης των Ολυμπιακών Αγώνων, ας γίνει προπομπός, μεταφέροντας σε όλο τον κόσμο την ελπίδα για τη σωτηρία του περιβάλλοντος, διαφήμιζοντας τις ομορφιές της πατρίδας μας, ελπίζοντας στην ευαισθητοποίηση του απλού ανθρώπου.

Δεν θέλω να σας κουνάσω με λόγια χιλιοεπωμένα και γνωστά σε όλους και με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, αφού έχουν ειπωθεί και από άλλους Έφηβους Βουλευτές σε προηγούμενες Συνόδους της Βουλής. Απλώς αναφέρω ότι επιτακτική ανάγκη είναι η εφαρμογή τους.

Θα σας απασχολήσω ακόμη με ένα σοβαρό και ακανθώδες πρόβλημα, που λαμβάνει χώρα στον τόπο που καταγόμαι. Αφορά το ξεπούλημα της γης και της περιουσίας των ντόπιων κατοίκων στους ξένους. Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία παρέχεται το δικαίωμα αγοράς γης σε Έλληνες και ξένους εκτός οικισμού, αρκεί να τηρούνται δύο προϋποθέσεις. Η αγοραστέα έκταση να είναι άνω των 4 στρεμμάτων και ο αποχαρακτηρισμός από τη δασική υπηρεσία, ως μη δασική έκταση. Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά ξεπερνιούνται σχετικά εύκολα, λόγω του ισχύοντος καθεστώτος. Πρώτον, διότι οι δασικές εκτάσεις είναι ελάχιστες και δεύτερον, ο αποχαρακτηρισμός γίνεται με ευκολία. Αναφέρω ενδεικτικά, ότι η Κρήτη είχε παλαιότερα χαρακτηρισθεί σαν ακριτική περιοχή, όμως, έχει πλέον μετατραπεί σε κοινοπολιτικό νησί και τα επίπεδα εισροής ξένων αυξάνονται συνεχώς. Παντού ξεφυτρώνουν διάσπαρτα κάθε λογής τοιμεντοειδή εκτρώματα, διαταράσσοντας την οικολογική ισορροπία, καταστρέφοντας την ομορφιά και τη γηησιότητα των παραδοσιακών οικισμών.

Τα μέτρα που έχω σκεφτεί και προτείνω είναι:

Πρώτον, να εφαρμοστούν πιο ορθολογικές πολιτικές.

Δεύτερον, να ψηφιστεί το συντομότερο το κρατηθέν νομοσχέδιο για διπλασιασμό της αγοραστέας έκτασης σε 8 στρέμματα, πράγμα που θα αποθαρρύνει τους επίδοξους αγοραστές, διότι θα απαιτούνται πολλά χρήματα, αλλά, κυρίως, τέτοιες εκτάσεις θα είναι δυσεύρετες και ελάχιστες προς πώληση.

Τρίτον, η δασική υπηρεσία να εκτελεί τα καθήκοντά της στο ακέραιο και να μη δέχεται καμία παρέμβαση.

Τέταρτον, αυστηρός οικονομικός έλεγχος στα κατά τόπους κτηματομεσιτικά γραφεία, που είναι πολυπληθή, γιατί στο τέλος θα πουλήσουν και τον αέρα.

Τέλος, ας κρατήσουμε την ταυτότητά μας, λέγοντας «όχι» στην αλλοτρίωση από τις επιδρομές των ξένων στη χώρα μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Λήδα Στρατή.

ΜΑΡΙΑ-ΛΗΔΑ ΣΤΡΑΤΗ (Α' Αθήνας): Θέλω να αναφερθώ σε ένα θέμα, που θεωρώ πρωταρχικής σημασίας για τον άνθρωπο και ιδιαίτερα για τους νέους. Γιατί οι νέοι αποτελούν, κυρίως, τα πειραματόζωα της νέας μορφής διατροφής.

Η γενιά μας, με την ευρεία έννοια, αποτελεί το στόχο κάθε διεστραμμένης και απάνθρωπης δραστηριότητας μεγάλων πολυευθυνικών εταιρειών, που διαχειρίζονται πλέον αποκλειστικά την παραγωγή, προώθηση, διαφήμιση και διάθεση των τροφίμων. Η παγκοσμιοποίηση, η ολοένα αυξανόμενη ταχύτητα στους ρυθμούς της ανθρώπινης δραστηριότητας, δημιουργεί, μέσω των εταιρειών αυτών, το νέο μεταλλαγμένο άνθρωπο. Τον καθιστά πειραματόζωο, με άγνωστες συνέπειες για την υγεία του.

Μιλάμε ολοένα και περισσότερο και ανησυχούμε –και πολύ σωστά πράττουμε– για το φυσικό μας περιβάλλον και τον άρρωστο πλανήτη μας. Όμως, και εμείς είμαστε πλέον άρρωστοι και μολυσμένοι. Η Ελλάδα, κατ' εξοχήν γεωργική χώρα, πριν από λίγα χρόνια είχε μια παραγωγή εξαιρετικών προϊόντων, όπως το λάδι, η σταφίδα, η φέτα κ.λπ.. Έχει γίνει πλέον, όμως, καταναλώτρια πάσης φύσεως διατροφικών σκουπιδιών. Άγνωστα μέχρι χθες και απολύτως χημικά ποτά, χωρίς ίχνος φυσικής ουσίας, κατακλύζουν, σε όμορφα τενεκεδάκια, τα ράφια, τα ψυγεία, όπως το Red Bull, η Coca Cola κ.λπ. Ουσίες, όπως ταυρίνη, εκχύλισμα κόκας, χρώματα, συντηρητικά, αντικαθιστούν τους φυσικούς χυμούς φρούτων, που παρήγαγε η άλλοτε ευλογημένη από τη φύση χώρα μας. Τα ποτά αυτά διαφημίζονται κατά κόρον και τους προοδίδονται σχεδόν θαυματουργές ιδιότητες, π.χ. «σε ανεβάζει», «σου φτιάχνει τη μέρα», «σου δίνει ενέργεια», ενώ πουθενά δεν διακρίνεται αυτό που ύπουλα περιέχουν, τα δηλητήρια για τον ανθρώπινο οργανισμό. Παράλληλα, σχεδόν καμία τροφή δεν είναι φυσική και αγνή. Όλοι πλέον συζητάμε για τα μεταλλαγμένα τρόφιμα και τις γενετικές τους τροποποιήσεις. Κατά καιρούς οι καταναλωτές πανικοβάλλονταν με τα διατροφικά σκάνδαλα, όπως οι τρελές αγελάδες, οι διοξίνες, οι ορμόνες, τα φυτοφάρμακα, τα ζιζανιοκτόνα. Όμως, τα τεράστια κέρδη των εταιρειών και η ισχύς τους γοήγορα τα εξαφάνιζαν από την επικαιρότητα και ο δύστυχος καταναλωτής συνεχίζει να τα καταναλώνει. Ποιος μπορεί να υπεύθυνα να μας διαβεβαιώσει, ότι θα είμαστε και θα παραμείνουμε υγιείς, ότι θα φέρουμε στον κόσμο γερά παιδιά, αν συνεχιστεί και ενταθεί η παραγωγή και κατανάλωση ολοένα και πιο δηλητηριασμένων τροφών; Ποιος μπορεί να σταματήσει αυτήν την εγκληματική, για την ανθρώπινη φύση, δραστηριότητα της παραγωγής τους; Γιατί αποκύπτονται οι συνέπειες της σύγχρονης διατροφής, όπως είναι ο καρκίνος, χοληστερίνη, οι αλλεργίες κ.λπ.; Γιατί εισάγουμε ανεξέλεγκτα ό,τι σκουπίδι παράγουν οι εταιρείες, που μόνο κίνητρο έχουν το κέρδος; Όλοι γνωρίζουμε το γιατί. Επειδή έχουν ισχύ, μεγαλύτερη από οργανώσεις καταναλωτών, περιβαλλοντικές οργανώσεις, ακόμη και από τις κυβερνήσεις. Αισθανόμαστε ανίσχυροι μπροστά τους.

Όμως, θα πρέπει, πριν να είναι πολύ αργά, να ληφθούν τα εξής μέτρα.

Αντί των διαφημίσεων στα Μ.Μ.Ε. να αρχίσει ενημέρω-

ση του καταναλωτή για τα πλεονεκτήματα της υγιεινής διατροφής.

Να γίνονται ειδικά μαθήματα διατροφικής αγωγής στα σχολεία. Τα κυλικεία των σχολείων να διαθέτουν μόνο φυσικές τροφές.

Να μποϊκοτάρουμε, ως χώρα και ως κοινωνία και ως άτομα, κάθε εισαγόμενο ή εγχώριο δηλητήριο.

Οι αριθμόδιες κρατικές υπηρεσίες να κάνουν αυστηρότατους ελέγχους και να μην επιτρέπουν την εισαγωγή οποιουδήποτε επιβλαβούς για την υγεία ποτού ή τροφίμου.

Να γίνει λίστα από το κράτος –και όχι μόνο από τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως η Greenpeace– των εταιρειών και των προϊόντων τους, που περιέχουν επιβλαβή πρόσθετα, συντηρητικά ή μεταλλαγμένα προϊόντα και ουσίες και, εάν χρειαστεί, να κλείσουν οριστικά κάποιες εταιρείες από αυτές.

Να δοθούν οικονομικά κίνητρα για την παραγωγή αυστηρά ελεγχόμενων βιολογικών προϊόντων και να επιβραβεύονται οι καλύτεροι παραγωγοί.

Να διατηρήσουμε την πολιτιστική μας ταυτότητα και στον τομέα της διατροφής. Η ελληνική κουζίνα, βασισμένη στη μεσογειακή διατροφή, ελαιόλαδο, χόρτα, φάρια, βότανα, έχει αναγνωριστεί από τους ειδικούς παγκοσμίως, ως η πιο υγιεινή. Ας επιστρέψουμε σε αυτήν.

Να μιλήσουν ανοικτά οι επιστήμονες και να ενημερώσουν τους καταναλωτές, για τους κινδύνους που συνεπάγεται η κατανάλωση των ξενόφερτων προϊόντων.

Και κυρίως ας μη διστάσουμε, ας γίνουμε φτωχότεροι, αλλά υγιεινοί. Ο Ιπποκράτης στα «περὶ διαιτῆς» λέει: «Η γλώσσα μαμείται τη μουσική, διαχωρίζοντας το γλυκό και το ξινό, από όσα έρχονται σε επαφή μαζί της, καθώς και όσα είναι και σε συμφωνία μαζί της. Όταν η γλώσσα είναι εναρμονισμένη σωστά, η συμφωνία προκαλεί τέρψη. Όταν, όμως, η γλώσσα ξεφύγει από την αρμονία, δημιουργείται δυσαρέσκεια».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Διονύσιος Φωτόπουλος, από την Ηλεία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Χθες άρχισε μία αντιπαράθεση μεταξύ, κυρίως, των Αθηναίων και των παιδιών που ζουν στην επαρχία. Κάτοικοι, δηλαδή, των μεγάλων πόλεων παραπονούνται ότι η ζωή στην πόλη είναι αποπνικτική, πληκτική και επίσης αυτοί που ζουν στις φτωχογειτονιές της Αθήνας, ζουν μία πολύ άσχημη ζωή, σε σχέση με αυτούς που ζουν στην επαρχία και είναι φτωχοί. Όπως είπε μία Έφηβος Βουλευτής χθες, πολλές φορές δεν έχουν χρήματα να πάνε στον κινηματογράφο, που μπορεί να είναι κοντά στο σπίτι τους. Σκεφθήκατε, όμως, ότι στην επαρχία έχεις δεν έχεις χρήματα είναι το ίδιο πράγμα, καθώς δεν υπάρχει ούτε κινηματογράφος;

Αυτές οι οικογένειες, που δεν έχουν χρήματα ούτε για κινηματογράφο, είναι η μειοψηφία των κατοίκων των μεγά-

λων πόλεων, ενώ αντίθετα στα χωριά, η μειοψηφία είναι οι μεγαλοκτηματίες. Και αν ακόμη η ζωή στα μεγάλα κέντρα είναι πληκτική, η ζωή στην επαρχία είναι σκληρή και αυτό το μαθαίνουν τα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία. Επίσης, τα παιδιά των πόλεων δεν σκέφτονται και δεν στεναχωριούνται για το σχολείο, για το φροντιστήριο, τα οποία είναι πολύ κοντά στο σπίτι τους ή ακόμη και το μετρό που περνά κάθε πέντε λεπτά.

Τα παιδιά που μένουν σε απομακρυσμένα χωριά, αν δεν έχουν δικό τους μεταφορικό μέσο, ξυπνούν από τα χαράματα περιμένοντας το λεωφορείο να τους πάει στα σχολεία. Επίσης, υπάρχουν περιπτώσεις που μπορεί να χάσουν το συγκεκριμένο λεωφορείο, το οποίο περνά κάθε πέντε ώρες. Έτοις χάνουν το σχολείο τους εκείνη την ημέρα.

Οι κάτοικοι των πόλεων, επίσης, έχουν το νοσοκομείο κοντά τους και ένα γιατρό να τους βοηθήσει ό, τι και αν συμβεί, ενώ αντίθετα οι κάτοικοι των χωριών, εάν δεν βρεθεί γιατρός, τρέχουν στις πόλεις. Και αν, όπως λέτε, η ζωή εδώ είναι πολύβουη και δεν βρίσκεις ησυχία και γαλήνη, αυτό οφείλεται στους πρώην επαρχιώτες, που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και να έρθουν στις πόλεις. Αν παρόλα αυτά, η ζωή είναι καλύτερη, σκεφθείτε ποιοι είναι οι περισσότεροι από αυτούς που εγκαταλείπουν τον τόπο τους. Είναι οι επαρχιώτες, που εγκαταλείπουν τον τόπο τους να έρθουν στην πόλη, ή οι πρωτευονοικίνοι για να πάνε στα χωριά; Και δεν εννοώ για διακοπές λίγων μηνών. Μη νομίζετε, όμως, ότι αυτοί που έχουν λίγα στρέμματα γης, έχουν εξασφαλίσει το μέλλον το δικό τους και των παιδιών τους, γιατί η αξία αυτών των στρεμμάτων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Αν π.χ. το χώμα είναι γόνιμο, αν υπάρχει αρδευτικό δίκτυο, δίκτυο της Δ.Ε.Η. ή αν υπάρχει ασφαλτοστρωμένος δρόμος κοντά στο χωράφι τους. Αν υποθέσουμε, λοιπόν, ότι τα χώματα είναι γόνιμα, αλλά όλα τα υπόλοιπα δεν υπάρχουν, τότε αυτός που θα θελήσει να πουλήσει το κτήμα ή το χωράφι θα το πουλήσει για ψίχουλα. Και αν ακόμη δεν το πουλήσεις και να περιμένεις τα μοναδικά σου έσοδα να τα βγάλεις από ένα κομμάτι γης, τότε τα πράγματα είναι δύσκολα. Δεν μιλώ, όμως, για μεγαλοκτηματίες, αλλά για τους αγρότες-εργάτες που ζουν από λίγα στρέμματα γης.

Σας ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κρόντση Ήώ.

ΗΩ ΚΡΟΝΤΣΗ (Νομός Πέλλας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι, το θέμα με το οποίο θα ασχοληθώ είναι τα αδέσποτα ζώα. Προτού αρχίσω, θα ήθελα να ανοίξω μία παρένθεση και να σας αναφέρω ένα γεγονός συγκλονιστικό για τον τόπο μου. Ζω στην Έδεσσα, την πόλη των νερών. Δίπλα στην πόλη μου υπάρχει ένα μικρό χωριό, ο Άγρας, όπου βρίσκεται μία πανέμορφη λίμνη. Εκεί ζουν αρκετά είδη πουλιών, όπως αγριόπαπιες, νερόπαπιες. Πέρυσι, τέτοια εποχή,

η λίμνη αυτή φιλοξένησε δεκάδες πανέμορφους κύκνους, που ήρθαν από τη μακρινή Ρωσία για να περάσουν εδώ το ζεστό καλοκαίρι. Επειδή ένα μέρος της λίμνης είναι κοντά στο δικό μου σπίτι, παρατηρούμε και ακούμε πολύ συχνά τα πουλιά αυτά. Την πρώτη νύκτα που έφθασαν οι κύκνοι, ακούσαμε ένα πυροβολισμό. Το πρώιμο διαδόθηκε στην πόλη ότι ένας κύκνος ήταν νεκρός. Σιγά-σιγά και μέσα σε λίγες εβδομάδες όλοι οι κύκνοι βρέθηκαν νεκροί από σφαίρες κυνηγών, οι οποίοι τα πυροβολούσαν και τα άφηναν εκεί ψόφια ή βαριά τραυματισμένα. Πολλές φορές τα έτρωγαν τα σκυλιά. Αυτοί οι κυνηγοί δεν τα σκότωναν για να πεθάνουν, αλλά για να πάρουν τα πούπουλά τους. Η κατάσταση, λοιπόν, έφθασε στο απροχώρητο. Να φανταστείτε ότι ένας κύριος αγόρασε 20 πάπιες και όταν πήγε να τις ταΐσει βρήκε μόνο τα πούπουλα. Τί θα γίνει τέλος πάντων, μήπως πρέπει να φοβόμαστε και για την ίδια μας τη ζωή; Αυτούς τους ανθρώπους, λοιπόν, θα πρέπει να τους φυλακίσουν ισόβια, κανείς, όμως, δεν αντιδρά. Εδώ κλείνω την παρένθεση για να μιλήσω για τα αδέσποτα.

Η κακή συμπεριφορά των περαστικών απέναντι στα αδέσποτα είναι να τα κλωτσήσουν ή να τα τρομάξουν με αποτέλεσμα το μικρό ζώο να εξελιχθεί σε ένα άγριο και επιθετικό ζώο, που ανοίγει τα σκουπίδια στους δρόμους και δαγκώνει τους ανθρώπους.

Τώρα, λοιπόν, που πλησιάζουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες το κράτος έδωσε αρκετά χρήματα για να σκοτώσουν τα αδέσποτα, γάτες και σκύλους. Και όμως, αντί να βιαιοπραγήσουν, θα μπορούσαν με αυτά τα χρήματα να αγοράσουν περιφραγμένα οικόπεδα γι' αυτά τα αδέσποτα και να τα στειρώσουν και να αναλάβουν οι φιλόξωι τη διατροφή τους. Στο εξωτερικό, για παράδειγμα, όταν μία οικογένεια αγοράζει ένα σκύλο και τον πάει στον κτηνίατρο, ο κτηνίατρος του κάνει μία ένεση και του ενσωματώνει ένα κωδικό. Έτσι όταν βρεθεί αυτό το αδέσποτο, το πάνε στην αστυνομία και από εκεί μαθαίνουν τα στοιχεία της οικογένειας και την αναγκάζουν να πληρώσει ένα βαρύ πρόστιμο. Ο νόμος αυτός είναι σκληρός, αλλά πολύ αποτελεσματικός. Ας ακολουθήσουμε το παράδειγμά τους.

Σας ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Νικολέττα Αρβανιτούδη.

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΑΡΒΑΝΙΤΟΥΔΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, κατάγομαι από το πιο ακριτικό χωριό του βορειοδυτικού Έβρου, εκεί όπου ο Ερυθροπόταμος, ξεκινώντας από τα βουνά της Ροδόπης, χτυπά την πόρτα της Ελλάδας. Διαμένω στο πανέμορφο χωριό, που λέγεται Αλεποχώρι, μόλις 800 μέτρα από τα σύνορα και φοιτώ στο λύκειο Μεταξάδων. Βλέπω καθημερινά τη ζωή, το μόχθο και τον αγώνα των ανθρώπων της περιοχής μου για την επιβίωσή τους και την αγωνία τους για το μέλλον. Πιστεύω ότι η ιδιαίτερή μου πατρίδα, η ευρύτερη περιοχή του

Δήμου Μεταξάδων μέχρι και το Διδυμότειχο, είναι μία από τις ομορφότερες περιοχές της χώρας μας.

Αναρωτιέμαι, όμως, πολλές φορές, γιατί, παρά τη σημαντική γεωγραφική της θέση, τη γεωργοκτηνοτροφική της οικονομία, την αρχαιολογική και ιστορική αξία, να αργοπεθαίνει και να σβήνει με την πάροδο του χρόνου. Π' αυτόν το λόγο οι άνθρωποι της περιοχής μου εκπέμπουν καθημερινά την κραυγή της αγωνίας, που είναι μία. Βοηθείστε μας, γιατί αργοπεθαίνουμε. Μία αγωνία την οποία θα προσπαθήσω να εκφράσω, εντοπίζοντας τα προβλήματα, παραθέτοντας προτάσεις και δίνοντας το δικό μου όραμα γι' αυτήν την περιοχή.

Η κοιλάδα του Ερυθροποτάμου είναι η πλέον παραμελημένη περιοχή του Έβρου. Όλες οι προτάσεις των τοπικών αρχών και της πολιτείας στρέφονται γύρω από τους δύο αστικούς πόλους, που είναι η Αλεξανδρούπολη και η Ορεστιάδα. Στη δική μου περιοχή, όμως, τίποτα. Μαρασμός και απελπισία, αβεβαιότητα και μοναξιά. Το πρόβλημα είναι πολυσύνθετο, οι αιτίες του ποικίλες και τις συναντούμε σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής στην κοιλάδα. Το δημογραφικό, η γεωργία, η κτηνοτροφία, το περιβάλλον, ο τουρισμός, η υγεία, η εκπαίδευση, αναγκάζουν τους κατοίκους της να κρούνουν τον κώδωνα του κινδύνου για την αντιμετώπιση της κρίσης αυτής. Πριν από μερικές δεκαετίες η περιοχή μας έσφυζε από ζωή. Εδώ και αρκετά χρόνια, λόγω της εξωτερικής και εσωτερικής μετανάστευσης και του δημογραφικού ο πληθυσμός σημείωσε μείωση 35% μόνο στην τελευταία απογραφή, ενώ ο μέσος όρος ηλικίας είναι 55 με 60 χρόνια. Δεν ακούγονται πλέον φωνές παιδιών. Ο πελαργός στην περιοχή μας δεν έχεται πια. Ένας σοβαρός λόγος της υπογεννητικότητας είναι οραδιενεργά κατάλοιπα, που παρέμειναν από τη διαρροή του Τσερονομπύλου και η οραδιενεργός ακτινοβολία, που εκπέμπεται καθημερινά από το Κοζλοντού της Βουλγαρίας. Επίσης, μία ακόμα συνέπεια είναι η μείωση των μαθητών στα σχολεία, τα οποία μοιάζουν με άδεια κουφάρια χορταριασμένα.

Κάποτε η κοιλάδα του Ερυθροποτάμου ήταν ένας οικολογικός παράδεισος, ένας μεγάλος υδροβιότοπος. Ένας χαρούμενος κόσμος σε ένα όμορφο περιβάλλον δημιουργούσε καθημερινά και διαμόρφωνε ένα δικό του τρόπο ζωής, ένα δικό του πολιτισμό. Πριν από 20 χρόνια περίπου έγινε εκχέρσωση της περιοχής και η κοιλάδα αλλαξει όψη. Φωνές πουλιών και ζώων δεν ακούγονται πουθενά. Το νερό σιγοτραγουδά μόνο του. Κάτι λείπει. Τα δέντρα είναι πλέον ανύπαρκτα, οι ειδήμονες που έκαναν τον αναδασμό δε φρόντισαν να αφήσουν βιοσκόπους, φρόντισαν να κοπούν και τα τελευταία δέντρα, γιατί σύμφωνα με αυτούς εμποδίζουν στην καλλιέργεια του χωραφιού. Π' αυτόν το λόγο σήμερα βλέπεις το τραγελαφικό φαινόμενο. Λίγοι γεωργοί την ώρα της ξεκούρασης στο καταμεσήμερο, μέσα στο λιοπύρι, κάθονται κάτω, στα αναμμένα σίδερα του τρακτεριού τους ή στην καλύτερη περίπτωση στήνουν ομπρέλα θαλάσσης.

Το μεγάλο κόστος παραγωγής, τα γερασμένα χέρια, οι χαμηλές τιμές, η ολιγωρία της πολιτείας, έκαναν όλους να μη θέλουν να ακούσουν τη γη, τα ζώα. Η κτηνοτροφία κάποτε ήταν ο υπ' αριθμόν ἔνας οικονομικός παράγοντας, ενώ σήμερα υπάρχει χωριό που δεν έχει ούτε ένα ζώο. Τα ελάχιστα χαρακωμένα πρόσωπα ηλικιωμένων που καλλιεργούν τη γη, κάθονται να ξεδιψάσουν με εμφιαλωμένο νερό. Τα νιτρικά στοιχεία είναι το υπ' αριθμόν ἔνα πρόβλημα της περιοχής. Όλοι μας πίνουμε εμφιαλωμένο νερό. Κάποτε μοιράζαν στο σχολείο φαγητό, τώρα στο διάλειμμα μοιράζουν αύρα, ιόλη, κορπή. Αυτό δηλώνουν και οι πινακίδες στις βρύσες των σχολείων. Μην πίνετε από τις βρύσες, το νερό είναι ακατάλληλο. Κίνδυνος για κυάνωση. Η ρύπανση σε όλο το μεγαλείο της. Δεν υπάρχουν πλέον πηγές. Η αλόγιστη χρήση των φυτοφαρμάκων γίνεται αιτία της μόλυνσης των υδάτινων πόρων. Εάν τύχει και αρρωστήσει κάποιος, ο Θεός ας βάλει το χέρι του. Καλά να είναι τα γιατροσόφια των γιαγιάδων, γιατί το πλησιέστερο νοσοκομείο είναι 30 χιλιόμετρα. Η απόσταση μπορεί να μην είναι μεγάλη, αλλά εάν υπολογίσουμε και το κακό οδικό δίκτυο, τότε διπλασιάζεται ή τριπλασιάζεται.

Τα αποδημητικά πουλιά έφυγαν και δε θα ξαναγυρίσουν, ενώ το μέλλον για εμάς είναι αβέβαιο. Η περιοχή μου έπαψε να χαμογελά. Μέρα με την ημέρα τα πρόσωπα γίνονται και πιο σκυθρωπά. Παντού υπάρχει μοναξιά. Αναρωτιέται κανείς, άραγε υπάρχει μέλλον γι' αυτήν την περιοχή. Για μένα ναι, υπάρχει. Προτείνω, λοιπόν, να θεσπιστούν φορολογικές απαλλαγές, να πραγματοποιηθούν συμφωνίες μεταξύ αντιπροσώπων Ελλάδος και Βουλγαρίας, να γίνει αναδασμός των ξηρικών χωραφιών, να γίνει ένα μεγάλο φράγμα στο Μεγαλοβέρο. Η πολιτεία σε συνεργασία με το νέο γεωργικό Πανεπιστήμιο της Ορεστιάδας, πρέπει να προτείνει καινούριους τρόπους καλλιέργειας, που δε θα επιβαρύνουν το περιβάλλον και την υγεία. Να αλλάξουν οι μορφές καλλιέργειας και να γίνουν οικολογικές και βιολογικές. Είναι σημαντικό να δοθεί βάρος στην έρευνα παραγωγής σπόρων, να χαρακτηριστούν εκτάσεις βιοσκότοποι και να δοθούν κίνητρα σε νέους κτηνοτρόφους.

Να ιδρυθεί κέντρο υγείας στους Μεταξάδες, κινητές αποικίες μονάδες και στρατιωτικοί γιατροί. Να αξιοποιηθούν τα βυζαντινά μνημεία της περιοχής, να γίνει προβολή προϊόντων λαϊκής τέχνης από τις ταπητουργικές σχολές που υπάρχουν για τα κέντρα φροντίδας οικογένειας. Αδελφοποίηση με χωριά της Βουλγαρίας, να γίνει εκμετάλλευση και προβολή της γνωστής πέτρας των Μεταξάδων.

Αυτά με έχει διδάξει μέχρι τώρα η ζωή της επαρχίας, όπου ζω. Τί παραπάνω έχω να προτείνω στους μεγάλους της χώρας, εγώ, μια μαθήτρια, από το πιο ακριτικό λύκειο της Θράκης. Απλά, οι ισχυροί της εξουσίας, ας κοιτάξουν τα περιφερειακά χρόνια, τις ατέλειωτες θυσίες των προγόνων μας, ας κοιτάξουν μέσα τους και ας διαπιστώσουν πόσο ειλικρι-

νείς και αληθινοί είναι. Ας κοιτάξουν μπροστά τους, ποιο μέλλον μας ετοιμάζουν και ας πράξουν καλύτερα.

Αγαπώ την πατρίδα μου, τους ανθρώπους, τη ζωή, αντιλαμβάνομαι τα προβλήματα του παρόντος μέσα από τη δική μου ευαισθησία και αγωνία. Αγωνιώ, γιατί με πονά το μέλλον αυτού του τόπου. Στην κραυγή αγωνίας ότι αργοπεθαίνουμε, αντιτάσσουμε την ελπίδα, το όνειρο, το όραμα και τα άγρυπνα μάτια της ψυχής μας. Δε θα περάσουν πολλά χρόνια, λένε οι ειδικοί. Η περιοχή θα σβήσει. Ποιος, αλήθευε, έχει αυτό το δικαίωμα, ως πότε θα είμαστε η ξεχασμένη Ελλάδα; Πιατί τα σχολεία μας να θεωρούνται δυσπρόσιτα και η περιοχή μας τόπος εξορίας και δυσμενούς μετάθεσης; Εμείς δεν είμαστε ορατοίστες, δεν αρμόζει σε μας η ξενοφοβία. Γνωρίζουμε παιδιά με διαφορετικές θρησκείες και εθνικότητες, αυτοί είναι οι φίλοι μας, πολλοί από τους νεοέλληνες, όμως, μας ξέχασαν. Φυλάμε τα σύνορα, όχι γιατί μας το επιβάλλουν, αλλά γιατί είμαστε πραγματικοί ακρίτες. Αγαπάμε τον τόπο, την πατρίδα μας. Οι γέροι απελπίστηκαν, εμείς οι νεότεροι διαμαρτυρόμαστε στους ισχυρούς της εξουσίας. Μήπως δεν έχουμε το δικαίωμα; Η αναβάθμιση της περιοχής δε μετριέται με την ποσότητα και τους αριθμούς. Ζητείται ελπίς. Τον καινούριο τρόπο που θέλουν να μας υποδείξουν κάποιοι, δεν το θέλουμε. Θέλουμε την αξιοπρέπεια, την υπερηφάνεια, το καλό πρότυπο και τις διαχρονικές αξίες και ιδανικά. Στην προτροπή των γονιών μας, σπουδάσε για να φύγεις από εδώ, εμείς απαντάμε, ναι στις σπουδές, ναι στη σύγχρονη Ελλάδα, αλλά όχι στον αργό θάνατο της δικής μας περιοχής.

Θέλουμε να ξήσουμε εδώ, να μεγαλουργήσουμε, να δούμε την ιδιαίτερη πατρίδα μας σταυροδόριμη πολιτισμών, τόπο αγαθών και σημείο διαπολιτισμικότητας. Τολμήστε, κύριοι της εξουσίας. Όλους θα μας κρίνει η ιστορία. Όπου και εάν βρίσκεστε, μην ξεχάνατε την υπέροχη πατρίδα μου. Δώστε τα χέρια για το καλό της Θράκης, για το καλό όλων μας. Δώστε ελπίδα στο όνειρό μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ήθελα να συγχαρώ την Αρβανιτούδη Νικολέττα από τον Έβρο, για την τοποθέτησή της, ήταν πάρα πολύ ωραία, εμπειριστατωμένη και με πολύ σοβαρές προτάσεις.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Λεβέντη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΛΕΒΕΝΤΗ (Νομός Λάρισας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα επισημάνω εν τάχει τα μέγιστα προβλήματα που αφορούν στο φυσικό περιβάλλον του πλανήτη γη και ανέκυψαν τον τελευταίο αιώνα, λόγω της παραλογής και κοντής συμπεριφοράς του ανθρώπου απέναντί του.

Ο πολιτισμένος άνθρωπος του 20ου και 21ου αιώνα με τις δραστηριότητες και την τακτική του αλλοιώνει και καταστρέφει το νερό, τον αέρα, το έδαφος, την πανίδα, τη χλωρίδα. Τα αίτια αυτής της καταστροφής είναι γνωστά. Ενδεικτικά, αναφέρονται η μεγάλη βιομηχανική και τεχνολογική ανάπτυξη, οι σύγχρονοι τρόποι καλλιέργειας, η κακή χρήση

της ραδιενέργειας. Προέχει να αναφερθούν τα μέτρα που προτείνουμε για τη διάσωση και πάνω από όλα να τεθούν σε εφαρμογή. Έτσι, σε μία κοινωνία ανώριμων επί του θέματος πολιτών επιβάλλεται, οι ανά τον κόσμο πολιτικοί άρχοντες να μεριμνήσουν ώστε: Να ποινικοποιηθεί η μόλυνση και η ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος, να ενημερωθούμε και να διαφωτιστούμε για τη μέγιστη σημασία του προβοτίματος σε ό,τι αφορά την ίδια την επιβίωσή μας. Να θεσπιστούν νόμοι για τη σωστή λειτουργία κάθε βιομηχανικής μονάδας, δηλαδή, υποχρεωτική τοποθέτηση φύλτρων και εξασφάλιση βιολογικού καθαρισμού. Να απαγορευτούν η κατασκευή πυρηνικών και χημικών όπλων. Να απαγορευτεί η οικοπεδοποίηση καμένων δασικών εκτάσεων. Τα δάση να φυλάσσονται και να ελέγχεται η υλοτόμησή τους. Να απαγορευτεί το κυνήγι. Να απαγορευτεί η διάθεση προϊόντων, που περιέχουν χλωροφόρους άνθρακες. Να γίνει υποχρεωτική ανακύκλωση προϊόντων, να παρασχεθεί η κατάλληλη υποδομή σε κάθε πόλη με ειδικούς κάδους. Να χρηματοδοτηθούν ερευνητικές ομάδες για την εύρεση υλικών φυλικών προς το περιβάλλον, που θα αντικαταστήσουν άλλα μη φυσικά διασπώμενα.

Να καταστεί δυνατή η ήπιων μορφών ενέργειας. Να δελεαστούμε οι κάτοικοι των μεγαλουπόλεων να χρησιμοποιούμε δημόσια μέσα μεταφοράς, αλλά και ποδήλατα, με τη δημιουργία σύγχρονου δικτύου ποδηλατοδρόμων. Να θεσπιστεί μάθημα περιβάλλοντικής αγωγής στα σχολεία. Να δελεαστούμε ως μαθητές και ως πολίτες για την εθελοντική προσφορά για προγράμματα καθαριότητας. Να επιδοτηθούν οι αγρότες για βιολογικές καλλιέργειες. Φυσικά τα Μ.Μ.Ε. πρέπει να συμβάλουν αποφασιστικά και θετικά στην εκστρατεία διάσωσης του περιβάλλοντος και να αναγνωριστούν και να ενταχθούν οι προσπάθειες των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Δυστυχώς τα μηνύματα των ισχυρών του κόσμου τις τελευταίες ημέρες δεν είναι ενθαρρυντικά. Η Σύνοδος κορυφής για το περιβάλλον στο Ποχάνεσμπουργκ απέτυχε παταγωδώς. Αυτό προοιωνίζει δυσμενή συνέχεια και επιδείνωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η γενιά των γονιών μας, που σήμερα κατέχει και την εξουσία και παίρνει τις αποφάσεις, λέει σε εμάς τους νέους: Πάρτε ένα πλανήτη που αργοπεθαίνει και δώστε του το φιλί της ζωής. Το πρόβλημα το ξέρουμε και οι λύσεις υπάρχουν. Ίσως να είναι ασύμφορες για κάποιους. Εσείς οι μεγάλοι βάλτε αυτές τις λύσεις σε εφαρμογή πριν η κατάσταση γίνει μη αναστρέψιμη, για να μπορέσουμε εμείς οι νέοι να συνεχίσουμε το έργο της σωτηρίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλεία Αργυροπούλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ξάνθης): Στο σημερινό φύλλο της η «Απογευματινή» αναφέρει δήλωσή μου, ότι χρόνια τώρα λένε για ανάπτυξη στην Ξάνθη και τη Θράκη, αλλά ανάπτυξη δεν βλέπουμε. Δεν ειπώθηκε, ακριβώς ήτοι. Παίρνω το λόγο για να μιλήσω για την ανάπτυξη, την

οποία επιζητούμε με γρηγορότερους ρυθμούς όλοι μας.

Διαπίστωσα ότι τα γεγονότα και οι εξελίξεις, μαζί με την πολιτική βούληση βελτίωσαν κάποια πράγματα σε τομείς που μας απασχολούν γενικά, αλλά και σε ζητήματα που σχετίζονται με το θέμα της Επιτροπής μας. Η ανάπτυξη που είναι στόχος της πολιτικής της χώρας μας, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της βελτίωσης της ζωής μας και θα ανακούφιζε το πρόβλημα της ανεργίας, που μαστίζει κυρίως τους νέους. Όμως, η ανάπτυξη των διαφόρων περιοχών της χώρας μας, αλλά και της Ευρώπης γενικότερα, απαιτεί κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη. Για το συγκεκριμένο θέμα η ευθύνη δεν εντοπίζεται μόνο στην Πολιτεία, αλλά και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και κατ' επέκταση και σε εμάς τους ίδιους. Η ανάπτυξη δεν αφορά μόνο το κέντρο, αλλά και τις περιφέρειες. Η χάραξη πολιτικής και η εφαρμογή νόμων που θα διασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα, θα περιορίσει το ρεύμα της μετανάστευσης στα μεγάλα αστικά κέντρα. Μέσα στο ίδιο το κράτος δεν μπορεί να υπάρχει ανάπτυξη δύο ταχυτήων. Ανάλογα πρέπει να προσεχθεί το θέμα της επικοινωνίας και της πρόσβασης της νησιώτικης Ελλάδας και άλλων δυσπρόσιτων περιοχών.

Η βελτίωση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας μας και η επανασύνδεση της χώρας μας με τις παρευξίνεις περιοχές και τα Βαλκάνια, θα δώσει ώθηση και ανάπτυξη οικονομική και πολιτιστική. Ανάλογη πρέπει να είναι η βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού και τηλεφωνικού δικτύου όλης της χώρας. Δεν μπορεί στις ακριτικές μας περιοχές να μη μπορούν οι Έλληνες να έχουν πρόσβαση στα κανάλια μας και να πιάνουν, για παράδειγμα, τουρκικά κανάλια. Αυτό είναι επιεικώς απαράδεκτο. Επίσης, ώθηση χρειάζεται ο τουριστικός τομέας, που για να ανακάμψει θα πρέπει να αλλάξει φιλοσοφία, υποδομή και μάρκετινγκ.

Η προστασία του περιβάλλοντος και όχι η αλόγιστη χρήση πηγών ενέργειας, δεν σημαίνει απαραίτητα και φρένο στην ανάπτυξη. Οι υδροβιότοποι και τα δάση που προστατεύονται με διεθνείς συνθήκες, αποτελούν μεγάλο κεφάλαιο ανάπτυξης. Το πλούσιο φυσικό περιβάλλον πρέπει να αποτελεί πόλο έλξης επιτημονικών ομάδων μελέτης και επισκεπτών, με εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ο σωστός σχεδιασμός για την ανάπτυξη μπορεί να δώσει ώθηση στον αγροτουρισμό, αξιοποιώντας κατάλληλα το φυσικό περιβάλλον ολόκληρης της χώρας. Ρόλο στην ανάπτυξη παίζει η παγκοσμιοποίηση, που δεν προκαλεί ξενοφοβία στους νέους της Θράκης, γιατί σεβόμαστε την ποικιλία και τις ιδιαιτερότητες του κάθε πολιτισμού. Η διαπολιτισμική συνύπαρξη χριστιανών, μουσουλμάνων και παλλινοστούντων στη Θράκη και η διασύνδεση με τις Βαλκανικές χώρες, λειτουργεί ως γέφυρα επικοινωνίας λαών και πολιτισμών.

Δεν νοείται ανάπτυξη χωρίς παιδεία και κατάρτιση, χωρίς τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και την αξιοποίηση της παράδοσης. Οι νέοι της Θράκης σέβονται ο ένας τις

ιδιαιτερότητες του άλλου, που είναι θρησκευτικής ή πολιτισμικής φύσεως. Ελπίζουμε ότι η αγάπη για το καλύτερο μέλλον του τόπου μας, πρέπει να περνάει μέσα από τις ίδιες ευκαιρίες και να στηρίζεται και στη δική μας συμβολή. Θέλω να σας μεταφέρω το μήνυμα, ότι δεν έχουμε ξενοφοβία, γιατί πιστεύουμε στη δυναμική και στην ποιότητα του ελληνοορθόδοξου πολιτισμού μας και σεβόμαστε τις διαφορετικές παραδόσεις. Το μήνυμά μας είναι η ειρηνική πολυπολιτισμοκότητα. Εσείς που ζείτε σε μεγάλα αστικά κέντρα, πρέπει να απλώσετε χέρι συνεργασίας.

Με αφορμή το θέμα της 17 Νοέμβρη, να σας μεταφέρω το μήνυμα των νέων της Ξάνθης κατά της τρομοκρατίας και της βίας γενικότερα. Αυτοί που κρατούν τα ηνία της χώρας στα χέρια τους, ας συμβάλουν για την άμβλυνση των ανισοτήτων και την ανάπτυξη όλης της περιφέρειας, καθώς και των υπανάπτυκτων περιοχών στις μεγαλουπόλεις. Ό,τι γίνεται για μια παραμεθόρια περιοχή ή νησιώτικη περιοχή, γίνεται για όλη τη χώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Γαλάρα.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΡΑ (Νομός Λάρισας): Ακούγοντας χθες τα θέματα που συζητήθηκαν στην Επιτροπή μας, η ανησυχία μου ήταν τρομερή για την οικονομία, το εμπόριο και την παραγωγή της χώρας μας.

Πρέπει με πολύ απλά λόγια, οι πόροι του Γ' ΚΠΣ, όπως και οι επιδοτήσεις και τα δάνεια να δίνονται με πολύ αυστηρά και επιλεγμένα κριτήρια. Η ακρίβεια στα προϊόντα έχει πάρει τον ανήφορο και δεν λέει να σταματήσει. Αυτοί, που κατά κύριο λόγο μπορούν να βοηθήσουν, είναι οι καταναλωτές, προτιμώντας τα ελληνικά προϊόντα και όχι τα εισαγόμενα από μεγαλοκαταστήματα αγνώστου ταυτότητας και ποιότητας. Ιστομία και κοινωνική ισονομία, πάταξη της παραγωγούματας και της φροδιαφυγής, πρέπει να χαρακτηρίζουν τους Έλληνες.

Από την άλλη υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα, που απασχολεί κυρίως τους νέους. Αυτό είναι το περιβάλλον. Αναδάσωση, νομοθεσία για την προστασία της φύσης και ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρέπει να είναι πρώτιστοι σκοποί μας. Τα πράγματα είναι απλά και ξεκαθαρα. Πάνω στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να είμαστε συνυποχώροι και απαιτητικοί. Ο κόσμος δεν ανήκει σε κανέναν και όλοι είμαστε περαστικοί. Δεν έχει κανένας το δικαίωμα να το καταστρέψει, δεν πρέπει να το επιτρέψουμε. Πρέπει να μπει ένα τέλος στα πυρηνικά όπλα και στις βιομηχανίες βαριάς μορφής. Δεν μας νοιάζουν τα συμφέροντα των μεγάλων δυνάμεων, μας νοιάζει η ζωή μας.

Με την Ολυμπιάδα του 2004, πρέπει να προνοήσουμε για τη χρησιμότητα και την καταλληλότητα των έργων και να σεβαστούμε στο έπακρο το περιβάλλον. Επίσης, θεωρώ αναγκαία την αναβάθμιση της περιφέρειας και την ισότιμη αντιμετώπισή της με την πρωτεύουσα και τα μεγάλα αστικά κέντρα. Η επαρχία έχει μεγάλες ομορφιές και δυνατότητες και θα ήταν μεγάλο πλήγμα να μείνει στάσιμη. Θα μου επιτρέψετε να πω δύο λόγια για τον τόπο μου. Ο προβληματισμός μου αφορά την ανάπτυξη της Ελασσόνας, που βρίσκεται στους πρόποδες του Ολύμπου. Όπως όλες οι επαρχίες, χρειάζομαστε πόρους και πολύ δουλειά για να μην ερημώσει ο τόπος. Οι περισσότεροι ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία και κανείς δεν μπορεί ή δεν θέλει ν' αλλάξει αυτό το δεδομένο. Π' αυτό όλοι ας βάλουμε τα δυνατά μας να βοηθήσουμε το σύνολο. Τόσο καιρό είχαμε τη λύση μπροστά μας και δεν τολμούσαμε, μα, επιτέλους, έγινε μία αρχή. Πριν από μερικούς μήνες η Τοπική Αυτοδιοίκηση σκέφτηκε, ότι το σημαντικότερο που πρέπει ν' αναπτυχθεί είναι ο Όλυμπος. Αυτό το παγκόσμιο μνημείο αρχαιότητας θα μπορούσε να γίνει πόλος έλξης εκατομμυρίων επισκεπτών και ν' αναπτύξει την ευημερία της επαρχίας. Π' αυτό αποφασίστηκε η δημιουργία ενός μυθολογικού πάρκου τεραστίων διαστάσεων και ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Θα έχει ψυχαγωγικό και μορφωτικό χαρακτήρα. Θα υπάρχουν ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, σαλέ, πισίνες, κέντρα διασκέδασης, κάτι ανάλογο σαν την Eurodisney και ακόμα πιο ωραίο. Και αυτό γιατί θα συνοδεύεται και από τη φυσική ομορφιά της περιοχής. Αυτό θα λειτουργεί όλο το χρόνο και, κυρίως, το χειμώνα, γιατί θα συνδέεται με το χιονοδρομικό κέντρο του Ολύμπου. Σας δείχνω και το σχέδιο. Ο Όλυμπος θα γίνει παγκόσμιο κέντρο τουρισμού και θαυμασμού, βοηθώντας την Ελλάδα και από οικονομική άποψη. Φυσικά με σεβασμό στο περιβάλλον. Σήμερα έμαθα ότι το έργο εγκρίθηκε και χάρηκα, γιατί το όνειρο μου πραγματοποιήθηκε. Όλοι έχουμε όνειρα, γι' αυτό ας βοηθήσουμε ο ένας τον άλλο να τα πραγματοποιήσουμε, γιατί μπορούμε. Ας πάρουμε το μέλλον στα χέρια μας, σας προσκαλώ.

Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 10'.
 (Μετά τη διακοπή)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος Χονδρός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΟΝΔΡΟΣ (Β' Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, «έφηβοι βουλευτές», θα ήθελα να αναφέρω τα προβλήματα της ναυτιλίας, αλλά και την επίλυσή τους. Η ναυτιλία είναι πολύ σημαντική για τη χώρα μας όσον αφορά το εμπόριο. Όπως γνωρίζουμε τα containers που μεταφέρουν τα θαλασσόπλοια μας προμηθεύοντας πολύτιμα προϊόντα για την καθημερινή μας ζωή. Το εμπορικό ναυτικό της χώρας μας, όμως, δεν διαθέτει μόνο θαλασσόπλοια, αλλά και επιβατικά, ακόμη και υπερωκεάνια, πλοία που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ναυτιλίας με τη μεταφορά υλικών αγαθών. Μπορούμε, λοιπόν, να αντιληφθούμε ότι η προσφορά της ναυτιλίας στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντική. Εάν δεν υπήρχε ναυτιλία η σύγχρονη Ελλάδα θα είχε ημερομηνία λήξης.

Ένα, από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ναυτιλίας είναι οι προβληματικές συνθήκες εργασίας και ασφάλειας στα περισσότερα πλοία. Ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι ότι οι εργαζόμενοι στα ναυπηγεία του Περάματος και του Σκαραμαγκά παίζουν καθημερινά τη ζωή τους κορώνα - γράμματα. Οι πιθανές λύσεις των προβλημάτων θα μπορούσαν κάλλιστα να είναι οι εξής: Πρώτον, θα μπορούσαν να γίνουν στα πλοία συχνές συντηρήσεις με φίλτρα καθαρισμού ή ακόμη και εκσυγχρονισμού των πλοίων και απόσυρση των επικίνδυνων και παλαιών. Δεύτερον, θα μπορούσαμε να εκσυγχρονίσουμε τα μηχανήματα των ναυπηγείων ή και ολόκληρα τα προβληματικά ναυπηγεία. Μια ακόμη βοήθεια που θα μπορούσε να προσφέρει το κράτος θα ήταν να θεσπίσει νόμους για την προστασία των ναυτιλιακών εταιριών και να έδινε κίνητρα για τη δημιουργία καινούργιων.

Θα πρέπει οι μεγαλύτεροι, που είναι υπεύθυνοι για τη ναυτιλία, να μη τη χρησιμοποιούν για προσωπικούς λόγους για να κερδίζουν χρήματα, αλλά για το κοινό συμφέρον. Επίσης, θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η σύγχρονη Ελλάδα έχει ανάγκη τη ναυτιλία και ότι εάν χαθεί η ναυτιλία σύντομα θα χαθεί και η σύγχρονη Ελλάδα. Αυτό νομίζω δεν θα το ήθελε κανένας Έλληνας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο έφηβος Βουλευτής έβαλε ένα πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο γνωρίζω καλά, γιατί το ζω και το βιώνω καθημερινά στην περιφέρειά μου. Το θέμα της ναυτιλίας είναι πολύ σημαντικό σε μια χώρα κατ' εξοχήν ναυτική, όπως είναι η Ελλάδα. Πάντως, πρέπει να πω ότι τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει μεγάλη πρόοδος στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ναυτιλία μας και γενικότερα η περιοχή του Περάματος και του Κερατοπινίου με τη ναυπηγεπικευαστική ζώνη. Θέλω να πιστεύω ότι τα επόμενα χρόνια τα προβλήματα θα ελαχιστοποιηθούν.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ειρήνη Μιχαήλ.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΙΧΑΗΛ (Αμμόχωστος - Κύπρος): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, η συμμετοχή μου στη Βουλή των Εφήβων μου έδωσε πραγματικά την ευκαιρία να μιλήσω για ένα θέμα που με απασχολεί ιδιαίτερα, ένα θέμα που απασχολεί έντονα την εποχή μας και αξίζει να αναφερθούμε σ' αυτό. Έχουμε ανοίξει, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε, το κοντί της Πανδώρας και μπήκαμε σ' ένα φοβερό κεφάλαιο, που το ονομάζουμε εφιάλτη της Γενετικής. Η μόλις προ 50 ετών ανακάλυψη της δομής του DNA, η κατανόηση του ρόλου του ως γενετικού υλικού και η ανάπτυξη της γενετικής μηχανικής οδήγησαν στη δημιουργία ζωντανών οργανισμών. Είναι πλέον γεγονός ότι σήμερα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με το τεράστιο και εφιαλτικό τέρας - επίτευγμα της επιστήμης, την κλωνοποίηση.

Η κλωνοποίηση των ζώων στις μέρες μας είναι πλέον συντίνα. Τα ζώα ήταν η αρχή. Αναρωτηθήκατε, όμως, ποτέ, ποιοι έχουν σειρά. Σειρά τώρα έχουν οι άνθρωποι. Μέσα σε

λίγα χρόνια θα μπορούσαμε αναμφίβολα να έχουμε μια τάξη ανθρώπων, που θα είναι φτιαγμένοι μονάχα για να κυβερνούν, με μυαλό και πανέξυπνοι. Μια άλλη ομάδα με λιγότερο μυαλό, που θα είναι κατάλληλα εξειδικευμένοι στη χρήση και τη λειτουργία κάποιων μηχανημάτων, μια τάξη ηλιθίων που θα είναι τέλειοι για να υπηρετούν τους υπόλοιπους. Η κοινωνία μας πρόκειται να αλλάξει. Η κλωνοποίηση επεμβαίνει στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υπόσταση.

Ένας επιπλέον λόγος ανησυχίας για την κλωνοποίηση του ανθρώπου αφορά τη δομή των οικογενειών του μέλλοντος. Από τη στιγμή που ένα άγονο ζευγάρι αποφασίσει να κλωνοποιήσει, αφού θα χρησιμοποιηθεί το ωάριο της γυναίκας, το παιδί που θα αναπαραχθεί μεγαλώνοντας θα αποκτά τα ίδια μορφολογικά χαρακτηριστικά με τη μητέρα του. Έτσι, όταν ένας κλώνος μεγαλώνει θα αντιλαμβάνεται πως η μητέρα του είναι δίδυμη αδελφή του και η γιαγιά του μητέρα του. Αυτό βέβαια θα αλλοιώσει τις σχέσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας.

Σκεφθείτε, όμως, και το χειρότερο όσον αφορά την ψυχολογία και την ισορροπία του πατέρα. Ο πατέρας μια 18χρονης θα εκδηλώνει αισθήματα σεξουαλικότητας απέναντι της, αφού θα αποτελεί αντίγραφο της γυναίκας που ερωτεύτηκε. Βέβαια, η εκδήλωση της σεξουαλικότητας δεν θα έχει κανένα περιορισμό μας και ο κλώνος δεν θα συνδέεται βιολογικά μαζί του. Σημαντικότερο, όμως, σημείο είναι οι λειτουργικές ανωμαλίες που πιθανόν να εμφανιστούν στον κλώνο. Με την κλωνοποίηση κανείς δεν μας έχει εγγυηθεί την ομαλή ανάπτυξή του όσον αφορά τη ζωή του στο άμεσο μέλλον. Θα πάιζουμε, δηλαδή, με τις ανθρώπινες ζωές. Παράλληλα, καθώς ένας κλώνος θα μεγαλώνει και θα αναπτύσσεται, θα αποδειχθεί ότι δεν είναι καρπός της αγάπης των γονιών του, πράγμα του θα επιδράσει.

Δεν υποστηρίζω πως η κλωνοποίηση δεν είναι μια χρήσιμη ανακάλυψη, όμως, πιστεύω πως η κλωνοποίηση του ανθρώπου είναι θητικά ανεπίτρεπτη. Ανηθικότητα δεν αποτελεί η επιστημονική αυτή ανακάλυψη. Ανηθικότητα είναι ο τρόπος και η τακτική που χρησιμοποιούμε ή επιδιώκουμε να χρησιμοποιήσουμε την ανακάλυψη στο μέλλον. Η κλωνοποίηση απαλλαγμένη από την ηθική, θα χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς σκοτεινότερους. Η κλωνοποίηση θα ήταν καλό να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ανθρώπινων οργάνων για τις μεταμοσχεύσεις. Έτσι, θα φέρει την ίαση σε διάφορες παθήσεις. Μπορεί, επίσης, να εφαρμοστεί για τη θεραπεία της στειρότητας, με αποτέλεσμα να λιγοστέψουν τα άγονα ζευγάρια.

Προτείνω, λοιπόν, να σταματήσουμε μέχρις εδώ. Εμείς οι προβληματιζόμενοι άνθρωποι έχουμε χρέος να δράσουμε και να μην μείνουμε απαθείς. Να πληροφορήσουμε τους γύρω και όλοι μαζί να σταματήσουμε το κακό να μπει στην πόρτα μας. Αναγκαία, επίσης, κρίνεται και η νομοθέτηση. Δεν μπορεί όποιος θέλει να αρχίσει να κλωνοποιεί. Οι κυ-

βερνήσεις οφείλουν να ενεργήσουν και να αντισταθούν στο κακό. Ας κάνουμε, λοιπόν, κάτι πριν μας προλάβει το κακό, γιατί μετά θα αναζητούμε τον κόσμο μας και εμείς σαν άνθρωποι «Ντόλυ» θα τρέχουμε να σωθούμε, μα δεν θα έχουμε που αλλού να πάμε. Θα είναι πλέον αργά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Κυρίτση.

ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ (Νομός Φθιώτιδας): Κύριε Πρόεδρε, αποφάσισα να ασχοληθώ με το θέμα του τουρισμού, γιατί πιστεύω ότι είναι βασικός παράγοντας της ελληνικής οικονομίας. Η χώρα μας αποτελεί πυρήνα έλξης ανθρώπων από διάφορες γωνιές της γης. Εκατομμύρια κάθε χρόνο, ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες, μαζεύονται σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας για να γνωρίσουν ένα δείγμα της χώρας, που αποτέλεσε το λίκνο της δημοκρατίας και του πολιτισμού στα αρχαία χρόνια.

Ο τουρισμός διακλαδίζεται στο λεγόμενο εσωτερικό τουρισμό, όπου οι κάτοικοι επισκέπτονται περιοχές του τόπου τους για γνωριμία και επαφή με το δικό τους τόπο και στον εξωτερικό τουρισμό, που προέρχεται από πολίτες διαφορετικών χωρών. Ο τουρισμός, και με τη μία μορφή και με την άλλη, γίνεται με βάση ορισμένους σκοπούς, όπως η ψυχαγωγία, η ξεκούραση, η μόρφωση, η επαφή και γνωριμία άλλων πολιτιστικών παραγόντων του εμπορίου και οι αγορές.

Στην Ελλάδα, όμως, υπάρχουν επιπρόσθετοι λόγοι για το πλούσιο τουριστικό ρεύμα, που παρατηρείται κάθε χρόνο στα νησιά, αλλά και στην ηπειρωτική χώρα. Κατ' αρχήν το όνομα της Ελλάδος αποτελεί κάποια έλξη για τους τουρίστες, γιατί είναι συνδεδεμένο με ένα πολιτιστικό και ιστορικό παρελθόν, με μεγάλες προσφορές σε ολόκληρη την ανθρωπότητα, αφού στη χώρα αυτή μπήκαν τα θεμέλια των τεχνών και των επιστημών, καθώς επίσης και των εννοιών - αιτημάτων κάθε εποχής, όπως ελευθερία, δικαιοσύνη και δημοκρατία. Αυτή η συνεισφορά συγκεκριμένοποιείται και σε ένα πλούσιο σύνολο αρχαιολογικών ευρημάτων, που έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη. Κάθε γωνιά της ελληνικής γης αποτελεί μουσείο και μνημείο του πολιτισμού, ενός πολιτισμού, όμως, που αρχίζει να φθείρεται στο διάβα του χρόνου και η πολιτιστική παράδοση διαβρώνεται μπροστά στον εκσυγχρονισμό και τη ξενομανία που διακατέχει τους Έλληνες. Φέτος, σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο, παρατηρείται μείωση της τουριστικής κίνησης. Μήπως πρέπει να αναρωτηθούμε για τους λόγους που μας οδήγησαν εκεί; Μήπως η Ελλάδα δεν αξιολογείται τουριστικά όσο θα έπρεπε; Μήπως θα πρέπει να προωθηθούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού; Μήπως η Πολιτεία έχει παραμερίσει κάπως το θέμα του τουρισμού και αυτό φαίνεται από την έλλειψη προγραμμάτων παράδοσης και την έλλειψη πνευματικής και οικονομικής υποδομής; Προκύπτει, λοιπόν, το εύλογο ερώτημα, τι πρέπει να γίνει για να αναπτυχθεί ο τουρισμός.

Κάθε τι για να στεριώσει και να προοδεύσει χρειάζεται από τη μια κρατική μέριμνα και από την άλλη μια συντονισμένη ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η κρατική μέριμνα πρέπει να ενταθεί στο σημείο ανάπτυξης των συγκοινωνιακών δικτύων και πρέπει να γίνεται σωστή και προγραμματισμένη οργάνωση της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας τους μήνες αιχμής του τουρισμού, δηλαδή, οργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων που θα προβάλουν τόσο την αρχαία όσο και τη νεώτερη Ελλάδα, έτσι που η γνώση για τον ελληνικό κόσμο να μην είναι μουσειακή, αλλά ζωντανή.

Μιλήσαμε για προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Πώς, όμως, αυτές θα γίνουν γνωστές στο ευρύ κοινό; Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξε φέτος η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας για την τουριστική προβολή και ανάπτυξη του νομού. Έτσι συμμετείχε στη διοργάνωση πολλών εκθέσεων τόσο στο εξωτερικό, όσο και στο εσωτερικό, ενώ παράλληλα μερίμνησε και για την έκδοση τουριστικού οδηγού και άλλου έντυπου διαφημιστικού υλικού. Την ενδιέφερε, όμως, κυρίως η προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως χειμερινός, ιαματικός και θρησκευτικός τουρισμός, προβάλλοντας μια νέα φιλοσοφία διακοπών, που συνδυάζει με ιδιαίτερη τρόπο τη σωματική και ψυχική ηρεμία. Έχουν εκπονηθεί μελέτες και έχουν γίνει επαφές, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό για την προσέλκυση κεφαλαίων, κυρίως για την αξιοποίηση των ιαματικών εγκαταστάσεων του νομού. Η γη έδωσε στη Φθιώτιδα τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τα ύδατα της, τα θερμομεταλλικά νερά, που παρέχουν στον άνθρωπο τις μοναδικές ιδιότητές τους. Στη Δυτική Φθιώτιδα, υπάρχουν οι ιαματικές πηγές των Λουτρών της Υπάτης και οι πηγές Πλατυστόμου. Αυτά ωστόσο παραμένουν ανεκμετάλλευτα. Στο παρελθόν είχε γίνει προσπάθεια δημοτικής επιχείρησης, μάταια όμως.

Όταν μια χώρα θέλει να αυξήσει την τουριστική κίνησή της θα πρέπει να προβάλει τον καλύτερο εαυτό της σε όλους τους τομείς. Οι Έλληνες είναι σε θέση να διαφημίσουν τη χώρα τους σωστά για να εκμεταλλευτούν τους οικονομικούς πόρους που θα τους προσφέρει ο τουρισμός. Όλα αυτά μπορεί να φαίνονται λεπτομέρειες, ωστόσο αν πραγματοποιηθούν θα αλλάξουν οικιακά την εικόνα που προβάλλεται προς τα έξω για τη χώρα μας, μια χώρα που μπορεί να μας προσφέρει πολλά, αρκεί να κάνουμε σωστές κινήσεις και να μην αφήνουμε καμία ευκαιρία ανεκμετάλλευτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σιώζου.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Κύριε Πρόεδρε, είμαι μια νεαρή και έχω την τύχη να ζω στην ανατολή του 21ου αιώνα, ενός αιώνα που υπόσχεται πολλά για την ανθρωπότητα, μια ανθρωπότητα που είναι ακόμη αιβέβαιη.

Θα τοποθετηθώ ιδιαίτερα στο θέμα της παιδείας. ένα θέμα που αν η λειτουργία του δε γίνει σωστά τότε υπάρχουν

πολλά αρνητικά γεγονότα, όπως π.χ. η ανεργία, ένα μείζον πρόβλημα που μας απασχολεί όλους και ιδιαίτερα τους νέους. Ας κάνουμε ένα σταθμό στους νέους, που ξεκινούν με όνειρα και ελπίδες για ένα καταξιωμένο και καλύτερο μέλλον, αν και το αποτέλεσμα είναι ανησυχητικό. Μετά από μια πολύχρονη πορεία μέσα στα θρανία και τα βιβλία, καταλήγουν σε ανώτερες σχολές και πανεπιστήμια. Επιτέλους, φθάνει το τέλος, ένα τέλος πολυπόθητο, και μετά; Ένα αύριο άγνωστο, αφού βλέπουμε ανθρώπους με ανώτερα πτυχία να κάνουν οποιαδήποτε δουλειά, πέρα από αυτήν που με τον ίδρωτα τους έχουν δικαίωμα να αποκτήσουν. Πιστεύω ότι δεν αξιοποιούμε τους φυσικούς πόρους με τους οποίους μας έχει προικίσει η φύση. Όλη η Ευρώπη και η Ελλάδα, ειδικότερα, θα έπρεπε να αξιοποιεί τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, αυτοί να είναι οι πόροι του πλούτου του λαού μας, δυστυχώς, όμως, η Πολιτεία αντί να αναβαθμίσει αυτά τα επαγγέλματα, τα βυθίζει στην άβυσσο. Αυτό θα το καταλάβουμε αν κάνουμε μια βόλτα στην περιφέρεια και ιδιαίτερα στα χωριά, όπου θα διαπιστώσουμε ότι δεν υπάρχουν νέοι. Άραγε δεν υπήρχαν ποτέ; Υπήρχαν, αλλά το σύστημα δεν τους επιτρέπει να μείνουν εκεί. Μήπως γιατί δεν υπάρχουν αρκετά εξειδικευμένες σχολές ή δουλειές που να τους προσφέρει ο τόπος τους; Δεν είναι δυνατόν να γίνουμε όλοι γιατροί, λογιστές ή άλλες άχρονηστες ειδικότητες, σε σχέση με τις θέσεις εργασίας που μπορεί να δοθούν. Ποιος φταίει γι' αυτό; Κάποτε πρέπει να αλλάξει το σύστημα της παιδείας και να προχωρήσουμε μπροστά. Η δύναμη είναι στα χέρια μας, αλλά όχι και η εξουσία. Πιστεύω ότι οι πολιτικοί θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τις απόψεις των νέων και να κάνουν τα αδύνατα δυνατά να τις υλοποιήσουν, ώστε να υπάρξει ένα μέλλον πιο καλό και μια ζωή πιο ποιοτική.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εισερχόμαστε στις δευτερολογίες. Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταμάτης Τσολάκης.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ (Νομός Εύβοιας): Στη χθεσινή συνεδρίαση, ακούσαμε κάθε Έφηβο Βουλευτή, από τη μία άκρη της Ελλάδας έως την άλλη, από κάθε παραγωγική τάξη, αγρότες, εμπόρους, μικρομεσαίους επιχειρηματίες, μισθωτούς. Βγήκαν οι ίδιες αγωνίες, σε βαθμό που κάποια στιγμή φάνηκε σαν να διεκδικούσε ο καθένας από εμάς τη μοναδικότητα του προβλήματός του. Όμως, η συνισταμένη της αγωνίας του καθενός από εμάς, συνοψίζεται στις ίδιες λέξεις. Ανεργία, πληθωρισμός, αστυφιλία, αβεβαιότητα για το αύριο, που απασχολούν το ίδιο τους κατοίκους της πόλης και της υπαίθρου. Το όνειρο για μία Ενωμένη Ευρώπη των λαών, τείνει να μετατραπεί σε μια ενωμένη Ευρώπη των πολυεθνικών, που σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, συνθίβει στο πέρασμά της ήθη, έθιμα, παραδόσεις ετών και αξίες, απειλώντας να μετατρέψει τον κοινωνικό άνθρωπο σε καταναλωτική μηχανή.

Πιστεύω, όμως, ότι η μεγάλη τιμή να βρισκόμαστε σε αυ-

τόν τον ιερό χώρο της Δημοκρατίας μας δίνει την ευκαιρία, όχι απλώς να επισημάνουμε τα προβλήματα, αλλά να προτείνουμε και κάποιες λύσεις. Πιατί όσο και αν τα οικονομικά συμφέροντα, μέσω των Μ.Μ.Ε., προσπαθούν να μας πείσουν ότι δεν υπάρχει ελπίδα, ότι ήρθε το τέλος της ιστορίας και προσπαθούν να απαξιώσουν την πολιτική και τους πολιτικούς, εμείς πρέπει να φωνάξουμε σε όλους τους τόνους, ότι η λύση βρίσκεται στη συλλογική κινητοποίηση, που, στο συνταγματικά δημοκρατικό κόσμο, ονομάζεται κοινωνία των πολιτών. Πολιτών, όμως, που δεν είναι πια απλοί ψηφοφόροι, αλλά συλλογικοποιούνται εθελούσια και συμμετέχουν στα κοινά, έτσι ώστε και η Κυβέρνηση να οδηγηθεί σε λύσεις άμεσες και αποτελεσματικές, που θα εξυπηρετούν τα συμφέροντα των πολλών.

Λύσεις για τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν είναι οι εξής:

- Εκπαίδευση και επανεκπαίδευση των ανέργων και στροφή προς νέες τεχνολογικές κατευθύνσεις.
- Επαναπροσδιορισμός των στόχων του Γ' ΚΠΣ.
- Μείωση των προϋπολογισμών των μεγάλων έργων χωρίς ανταπόδοση.
- Καταμερισμός των χορημάτων στους τόπους παραγωγής και όχι μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως Αθήνα και Θεσσαλονίκη.
- Νέος αναπτυξιακός νόμος με αυστηρά κριτήρια, αλλά όχι με ανοικτά παράθυρα μόνο για τους μεγάλους και τις μεγάλες επιχειρήσεις.
- Πλήρης διαφάνεια του κρατικού μηχανισμού.
- Καταπολέμηση της διαπλοκής των δημοσίων υπαλλήλων.
- Αυστηρό, αλλά δίκαιο, φροντολογικό σύστημα, που θα επισείει, ακόμη και ποινές φυλάκισης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Βουργίδου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΓΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Παρακαλούθησα με προσοχή την παράθεση όλων των προβλημάτων από τους έφηβους εκπροσώπους, τόσο της περιφέρειας, όσο και των μεγάλων αστικών κέντρων. Έγινε λόγος για τη χαμηλή ποιότητα ζωής, για τους μικρογεωργούς και τους κτηνοτρόφους, που επιβιώνουν με δυσκολία, καθώς και για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που συνεχώς μαραζώνουν. Δεν θα πρέπει να παραλείψουμε τις ανεκμετάλλευτες φυσικές ομορφιές που βρίσκονται στην περιφέρεια της πατρίδας μας, καθώς και το πρόβλημα της ανεργίας.

'Όλα τα παραπάνω απασχολούν έντονα τους «Έφηβους Βουλευτές» και καλούμαστε να τα αντιμετωπίσουμε. Πέρα, όμως, από τις σύνθετες και συχνά δύσκολες ή και αδύνατες, όσον αφορά στην εφαρμογή τους, προτάσεις, θεωρώ ότι δύο είναι οι βασικές αιτίες για την εμφάνιση όλων των παραπάνω φαινομένων στην ελληνική κοινωνία. Σε πολιτικό επίπεδο, οφείλουμε να καταγγείλουμε την αποστασιοποίηση των

πολιτικών από τα καθημερινά, πρακτικά και συνεπώς ουσιαστικότερα προβλήματα του ελληνικού λαού. Οι βιουλευτές της περιφέρειας έχουν χρέος να είναι κοντά στους αγρότες και τους κτηνοτρόφους και να στέκονται με προσοχή πάνω από τα προβλήματά τους. Η πολιτική, με την ευρύτερη σημασία της, μπορεί να ασκείται εντός του χώρου του Κοινοβουλίου, αλλά ο λαός θέλει κοντά του τους εκπροσώπους του, επιδεικνύοντας καθημερινά την κοινωνική τους ευαισθησία και υπευθυνότητα. Είναι απαραίτητο, επίσης, να ασκηθεί μία σωστή κοινωνική πολιτική, μέσω μίας ουσιαστικής φορολογικής μεταρρύθμισης, με σκοπό την ανακούφιση των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων.

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να τονίσουμε και την ανάγκη για αύξηση της ποσότητας και της ποιότητας της ελληνικής εκπαίδευσης, ώστε οι ελληνικές οικογένειες να αποφύγουν το οικονομικό βάρος των πρόσθετων μαθημάτων σε διάφορα ιδιωτικά ιδρύματα.

Ιδιαίτερα ωφέλιμο θα ήταν τα Ολυμπιακά Έργα να μην περιοριστούν στην Αττική, αλλά να επωφεληθεί όλη η χώρα.

Πρέπει να κατασκευαστούν σχολεία, δρόμοι, νοσοκομεία, αστυνομικά τμήματα και ισχυρό δίκτυο ηλεκτροικού ρεύματος στην επαρχία, ώστε να μπορούν οι κάτοικοι της περιφέρειας να μείνουν στον τόπο τους και να εργάζονται για την ανάπτυξή του. Εκτός αυτού, ο μόνος τρόπος για να αναπτυχθεί η επαρχία, είναι να ανθίσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να αναπτυχθεί ο τουρισμός, να καταπολεμηθεί η ανεργία, η υπογεννητικότητα. Ο τρόπος για να ενισχυθεί η αποκέντρωση είναι η ανάπτυξη της οικονομίας. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι απαραίτητη η ελάφρυνση της φορολογίας, κυρίως για τους μισθωτούς, η πάταξη της φοροδιαφυγής από τους μεγαλοεπιχειρηματίες, η στήριξη των νέων επιχειρηματιών από την πολιτεία, η αύξηση των επιδοτήσεων, η κατασκευή έργων υποδομής και το άνοιγμα νέων τομών οικονομικής δράσης, όπως η επιστημονικοποίηση της κτηνοτροφίας και η προώθηση εναλλακτικών καλλιεργειών. Απαραίτητη είναι η ενίσχυση των ιδιωτικών και κρατικών επενδύσεων, η εύρεση τρόπων προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων και η ίδρυση βιομηχανιών.

Συνοψίζοντας, για την πορεία για μία καλύτερη κοινωνία, που θα απολαμβάνουν οι ίδιοι οι πολίτες της, δηλαδή εμείς, είναι απαραίτητη η ευαισθητοποίηση και η κινητοποίηση όλων των φορέων, έτσι ώστε να μπορούμε να ισχυριστούμε ότι απολαμβάνουμε τα αγαθά μίας υγιούς οικονομίας, όχι με βάση τις πλασματικές στατιστικές, αλλά την ποιότητα ζωής της πλειονότητας των πολιτών, είτε αυτοί κατοικούν στην περιφέρεια είτε σε κάποιο αστικό κέντρο.

Άλλωστε, πρέπει να γίνει σαφές, ότι όλοι αντιμετωπίζουμε προβλήματα. Η ουσία βρίσκεται πολύ μακριά από τη διαμάχη του ποιος ζει καλύτερα και ποιος όχι. Κάποτε πρέπει να την ανακαλύψουμε.

Τελειώνοντας, θέλω να επισημάνω, ότι το σύνθημα της

«Βουλής των Εφήβων» είναι «Η φαντασία στην εξουσία». Εκμεταλλευτείτε τη δική μας φαντασία, για να καλυτερέψετε το δικό μας παρόν και μέλλον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σχίζα Αρετή.

ΑΡΕΤΗ ΣΧΙΖΑ (Νομός Ιωαννίνων): Σεβαστέ κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, η λίμνη Παμβώτιδα, που βρίσκεται στο Νομό Ιωαννίνων, χρόνια τώρα αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων και παρεμβάσεων. Κοινή πλέον είναι η αντίληψη ότι η οικονομική και κοινωνική ζωή της ευρύτερης περιοχής συνδέεται άμεσα με τη λίμνη αυτή. Σύμφωνα, όμως, με τη σημερινή κατάσταση που υπάρχει η Παμβώτιδα έχει εκτραπεί, εδώ και αρκετά χρόνια, από τη φυσική πορεία εξέλιξης της, κυρίως λόγω της ανθρώπινης παρεμβάσης. Η έκταση, το βάθος και ο όγκος των υδάτων περιορίζονται συνεχώς. Η είσοδος σημαντικού φορτίου ρύπων προσδίδει στη Παμβώτιδα χαρακτηριστικά ευτροφικής λίμνης. Η ισορροπία της έχει διαταραχθεί, συνεπώς έχει ήδη αρχίσει η αντιστροφή μέτρηση, που θα οδηγήσει, εάν δε ληφθούν δραστικά μέτρα, σε μετατροπή της, μέσω της διαδικασίας οικολογικής διαδοχής, σε έλος. Ποια είναι, όμως, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αξιοποίησή της; Ο εκσυγχρονισμός του αρδευτικού δικτύου, η αναδιάρθρωση των γεωργικών καλλιεργειών, καθώς και η απομάκρυνση των ρυπογόνων επιχειρήσεων, θα αποτελούσαν ένα μεγάλο βήμα για την καταπολέμηση του προβλήματος.

Εκτιμάται, άλλωστε, ότι η Παμβώτιδα από την άρδευση και τις κάθε είδους εκροές θα μπορούσε, σύμφωνα με την αυτοκαθοριστική της δυνατότητα και με πολύ μικρή βοήθεια, να αποκατασταθεί. Ό,τι, όμως, και εάν συμβεί, ο Ηπειρώτης θα αγωνίζεται με σθένος έναντι στις αντιξότητες της ζωής, άρρηκτα δεμένος με τον τόπο του θα παλεύει και θα μάχεται γι' αυτόν. Σας ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Πορφυρίδης Θεόδωρος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΔΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι σύνεδροι, η παρουσία μας εδώ σχετίζεται με τον εντοπισμό κάποιων προβλημάτων και με την παρουσίαση ιδέων για την επίλυσή τους. Τα προβλήματα αυτά ανέγονται στα προσωπικά μας βιώματα και εμπειρίες. Πρώτο θέμα η παιδεία. Θα ήθελα να το συνδυάσω με την Επιτροπή μας και τα θέματά της. Ένα ερώτημα, από πλευράς των μεθητών, είναι: Διατίθενται αρκετά κονδύλια για το θέμα τις παιδείας; Σε αυτό το ερώτημα καλείται να απαντήσει η Κιβέρηνηση και μόνο αυτή.

Πρόσφατη έρευνα έδωσε τα εξής στοιχεία: Σε χώρες της Ε.Ε. το 4,5% του Α.Ε.Π. διατίθεται για την παιδεία, εν ανθέσει με εμάς που έχουμε 3,2% του Α.Ε.Π. Αυτό σημαίνει ότι στερούμαστε κατά πολύ, αλλά από την άλλη πλευρά θι πρέπει να μην ξεχνούμε ότι η παιδεία είναι η βάση μιας κοινωνίας. Τα σχολεία είναι αυτά που προετοιμάζουν τους με-

θητές για πρωταγωνιστές της κοινωνίας. Όταν ένα έργο δεν απαρτίζεται από καλούς πρωταγωνιστές, μειονεκτεί. Σήμερα, όμως, συχνά παρατηρούμε το εξής φαινόμενο. Πολύ μεγάλα κεφάλαια κατασπαταλούνται, δηλαδή τα εκάστοτε έργα δεν ανταποκρίνονται στο κόστος. Αυτό, λοιπόν, το 3,2% του Α.Ε.Π. διαχειρίζεται σωστά ή χάνονται πολλά χρήματα χωρίς αποτέλεσμα. Η ελληνική κυβέρνηση σε αυτό το θέμα έχει κάνει πολλά λάθη και ενώ μιλάμε για το προνόμιο της δωρεάν παιδείας, τα ιδιωτικά σχολεία ανθουν και πολλαπλασιάζονται. Παράλληλα οι φοιτητές που ζουν στο εξωτερικό είναι πάρα πολλοί. Έτσι, λοιπόν, αντί η Ελλάδα να εισάγει φοιτητές, εξάγει. Άλλα και πριν τη φοιτητική ζωή υπάρχει αυτή του φροντιστηρίου. Δηλαδή 4 και 5 ώρες καθημερινά σε μαθήματα, όπως φυσική, χημεία, αρχαία, μαθηματικά, που η ελληνική παιδεία απέτυχε να διδάξει στους μαθητές.

Συνοψίζοντας βλέπουμε ότι με ιδιωτικά σχολεία, φροντιστήρια και εξαγωγή φοιτητών, μόνο για δωρεάν παιδεία δεν μπορούμε να μιλάμε. Άλλωστε η Ελλάδα των γραμμάτων και των τεχνών, η δασκάλα Ελλάδα, δεν έχει δικαίωμα να έχει αδυναμίες στην παιδεία. Στα δημοκρατικά πολιτεύματα σήμερα είθισται να μιλάμε για τα προβλήματα, να βρούμε λύσεις οι οποίες δεν εφαρμόζονται. Οι αδυναμίες, πιστεύω ότι έχουν εντοπιστεί, λύσεις βρέθηκαν, αλλά λείπουν τα κονδύλια. Άλλοτε πάλι έχουν διατεθεί τα κονδύλια, αλλά οι υποθέσεις δεν διεκπεραιώνονται στα θέματα της παιδείας. Καλούμαστε, λοιπόν, να υπερνικήσουμε αυτά τα προβλήματα. Θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα κράτος αξιοχήλευτο και να εξισωθούμε με κάποια άλλα ανεπτυγμένα κράτη της Ε.Ε.. Πατί, λοιπόν, δεν παίρνουμε τα προγράμματα αυτών των κρατών, να τα τροποποιήσουμε σύμφωνα με τις δικές μας ανάγκες. Κλείνοντας, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι θα ήθελα να πω, ότι έχουμε πολλά προβλήματα, αλλά έχουμε και πολλές προοπτικές σαν κράτος και εύμαστε ικανοί να βελτιώσουμε τις υπάρχουσες συνθήκες, αρκεί να θελήσουμε και πρέπει να το κάνουμε για εμάς και για τους επόμενους. Ευχαριστώ πολύ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Πυρομάλλη Ειρήνη.

ΕΙΡΗΝΗ ΠΥΡΟΜΑΛΛΗ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, η πόλη μου η Αμαλιάδα είναι μία περιοχή μακριά από το θόρυβο και την μόλυνση των αστικών κέντρων. Είναι για εμένα ένας μικρός παράδεισος. Μπορεί να ικανοποιήσει, όμως, μόνο τις στοιχειώδεις ανάγκες μου; Είμαι περήφανη που ζω εκεί, όμως, δεν είμαι περήφανη για την υποβάθμιση που έχει υποστεί, αλλά και για το χαμηλό επίπεδο μόρφωσης των κατοίκων της. Ως νέα που ζει και αφού γράζεται τα προβλήματα της περιοχής, θα ήθελα να επισημάνω κάποιους παράγοντες στους οποίους οφείλεται η άσχημη οικονομική κατάσταση της πόλης μου. Η κατασπατάληση κονδυλίων, που δίνονται για την ανάπτυξη της

περιοχής μου, ο κακός προγραμματισμός των δημόσιων έργων, οι υπερχρεωμένες προβληματικές επιχειρήσεις, η μείωση της αγοραστικής δύναμης, είναι μόνο δείγματα από τα προβλήματα που τη μαστίζουν. Οι συνέπειες είναι, δυστυχώς, φανερές στην περιοχή μου. Η ανεργία έχει αυξηθεί και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι, τους δημιουργούν την επιθυμία να φύγουν από τον τόπο τους και να ψάξουν μία μεγαλούπολη, για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους και τις φιλοδοξίες τους.

Επιπλέον ο αγροτικός πληθυσμός, ο οποίος συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη του εμπορίου, υποφέρει. Οι αποζημιώσεις των ξημών που έχουν υποστεί για την ελάφρυνση των οικονομικών επιβαρύνσεων και η αύξηση των αγροτικών συντάξεων δεν έχουν ικανοποιηθεί ακόμα από την κυβέρνηση, παρά τις κινητοποιήσεις τους. Όμως, και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής μου είναι άλλο ένα ακόμα εξίσου σημαντικό πρόβλημα, που οφείλεται στην μη ύπαρξη μιας πανεπιστημιακής μονάδας στο νομό μου. Οι κάτοικοι προτιμούν να μην εγκαταλείψουν τον τόπο τους και αρκούνται στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ακολουθήσουν πανεπιστημιακές σπουδές. Εάν θα έπρεπε να αναζητήσουμε υπεύθυνους γι' αυτά τα προβλήματα, τότε θα έπρεπε να κοιτάξουμε στην Κυβέρνηση και κυρίως στους εαυτούς μας.

Πιστεύω ότι και εμείς και οι αρμόδιοι έχουν ένα ποσοστό ευθύνης. Είναι στο χέρι μας, λοιπόν, να εξαφανίσουμε την εικόνα ερήμωσης και τις αδυναμίες της οικονομίας, όχι μόνο της πόλης μου, αλλά και άλλων περιοχών που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση. Γιατί, λοιπόν, η Κυβέρνηση δεν ενισχύει την οικονομία με περισσότερες επενδύσεις, αξιοποιώντας κατάλληλα τα κονδύλια που μας παρέχει η Ε.Ε.; Γιατί δε μειώνει την έμμεση φορολογία και δεν αντιμετωπίζει όλους τους πολίτες εξίσου φορολογικά; Γιατί δεν επιτηρεί τα δημόσια έργα και δεν αναπτύσσει την περιφερειακή ανάπτυξη κάνοντας έργα; Γιατί δεν προσπαθεί να κρατήσει τους νέους στα χωριά και τις μικρές πόλεις;

Κάτι πρέπει να γίνει γρήγορα. Η ερήμωση της επαρχίας μεγαλώνει και εάν η Κυβέρνηση δεν δώσει τις λύσεις πρόπετε, και εάν εμείς οι νέοι δεν πέσουμε για νέες αλλαγές, τότε ποιος θα τις κάνει; Πρέπει να παλέψουμε για ένα μέλλον χωρίς ανεργία. Ένα μέλλον που θα μπορούμε να πραγματοποιήσουμε στην πόλη μας και όχι σε ένα μεγάλο αστικό κέντρο. Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γκοσλιόπουλος Μιχαήλ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΚΟΣΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Καστοριάς): Στην πρωτολογία μου έθεσα το θέμα της περιφερειακής ανάπτυξης, της ανεργίας, της προστασίας του περιβάλλοντος και τις ευθύνες των τοπικών παραγόντων. Θέλω σήμερα να σχολιάσω κάποια πρόβλημα που αφορούν τον εναλλακτικό τουρισμό και να καταθέσω μερικές προτάσεις.

Η τουριστική Ελλάδα δεν είναι και δεν πρέπει να είναι μόνο οι παραλίες και οι θάλασσες. Η Ηπειρωτική Ελλάδα με τα καταπληκτικά βουνά, τις λίμνες, τα ποτάμια, τους παραδοσιακούς οικισμούς, αποτελούν συγχριτικά πλεονεκτήματα κατάλληλα για αξιοποίηση στα πλαίσια του ορεινού και εναλλακτικού τουρισμού. Σήμερα υπάρχει άνοδος του εξωτερικού τουρισμού, όπως υπάρχει και μεγάλος αριθμός εναλλακτικών τουριστών που μετακινούνται στην Ευρώπη. Αυτούς θα μπορούσαμε να τους προσελκύσουμε, αλλά δυστυχώς τους προσελκύουν άλλες χώρες.

Χρειάζεται μια ολοκληρωμένη πολιτική για τον εναλλακτικό τουρισμό. Πρώτον, να ενισχυθούν, μέσα από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, οι αναπαλαιώσεις και αναπλάσεις παραδοσιακών οικισμών, Δεύτερον, τα τουριστικά καταλύματα, που σχετίζονται με αυτές τις μορφές τουρισμού, να πάψουν να κατασκευάζονται ως κακέκτυπα παραθαλάσσιων κατασκευών, έτοι, αλλά να κατασκευάζονται ώστε να σέβονται την ιστορία και την παράδοση της περιοχής. Για το λόγο αυτόν, πρέπει να υπάρξουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις στους διαχειριστές των προγραμμάτων και αυστηρός έλεγχος για την υλοποίηση των δεσμεύσεων. Τρίτον, να ενημερωθούν όλοι οι πολίτες, ιδιαίτερα των ακριτικών περιοχών, για τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα της Ε.Ε. και για να γίνει πιο σωστά θα πρέπει να εμπλακεί και η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην ενημέρωση και στη στήριξη της τουριστικής ανάπτυξης.

Τέταρτον, να ξεκινήσουν προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης, όσων πρόκειται να ασχοληθούν με τον εναλλακτικό τουρισμό και να πιστοποιούνται τα προσόντα τους. Πέμπτον, να διοθούν οικονομικά κίνητρα στους φορείς των τοπικών κοινωνιών, για να προβάλλουν τις περιοχές τους. Να ολοκληρωθούν τα μεγάλα έργα υποδομής σε συντομότερο χρόνο, για να αρθεί η γεωγραφική απομόνωση περιοχών που έχουν άριστες προϋποθέσεις ανάπτυξης.

Κλείνοντας θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο της Βουλής να πιέσει τα Υπουργεία, και τους φορείς της πολιτείας που υλοποιούν πολιτική και αφού πάρουν τις προτάσεις μας να δεσμευθούν χρονικά, προκευμένου να μας δώσουν απαντήσεις σε αυτά που τους θέτουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασιάδου Γεωργία, Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να συγχαρώ την κοπέλα από το νομό Πέλλας που αναφέρθηκε στα αδέσποτα ζώα. Αναρωτιέμαι ως πότε εμείς οι άνθρωποι θα είμαστε τόσο εγωϊστές, ώστε να ασχολούμαστε μόνο με τα δικά μας προβλήματα, χωρίς να δίνουμε την παραμικρή μας σημασία σε αυτά τα μικρά πλασματάκια που ζουν δίπλα μας καθημερινά και ομορφαίνουν τη ζωή μας. Επίσης, θα ήθελα να εκφράσω τη δυσαρέσκεια και την απέχθειά μου, προς όλους αυτούς οι οποίοι ονομάζο-

νται άνθρωποι και κρύβουν φόλες, με αποτέλεσμα να θανατοθούν άδικα εκαποντάδες ψυχές, στο όνομα της, τόσο σημαντικής για την ανθρωπότητα, Ολυμπιάδας του 2004.

Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γιαννούλης Γιάννης, Νομός Ιωαννίνων.

ΠΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ (Νομός Ιωαννίνων): Ακούστηκε, πριν από λίγο, από συνάδελφο της Ξάνθης, ότι τάσσονται κατά της τρομοκρατίας. Τρομοκρατία σημαίνει δημιουργώ τρόμο, φόβο και αγωνία στους πολίτες. Ζούμε σε μια κοινωνία της ανεργίας, των ναρκωτικών και της αβεβαιότητας, άρα είναι παράλογο κύριε Πρόεδρε να βλέπω εγώ και η γενιά μου την τρομοκρατία στο πρόσωπο αυτών που καθορίζουν το μέλλον μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ο Έφηβος Βουλευτής Σκόδρας Δημήτριος, Νομόύ Αιτωλοακαρνανίας, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΚΟΔΡΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, αντί να παραπονόμαστε για το σκοτάδι, είναι προτιμότερο να ανάψουμε το δικό μας κερί. Θα αναφερθώ στον τόπο μου, την Αιτωλοακαρνανία, το μεγαλύτερο νομό σε έκταση και από τους πλουσιότερους από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος.

Η Αιτωλοακαρνανία είναι παραλίες, βουνά, ποτάμια και έργα αναξιοποίητα, είναι άνθρωποι και παιδιά, όνειρα αναξιοποίητα. Είναι μια βαθιά πίκρα για ελειγίες, προβλήματα, συρρίκνωση, αδιαφορία από την όποια καλή ή κακή διαχείριση των πόρων της.

Το περιβάλλον υποβαθμίζεται, η ιδιωτική πρωτοβουλία βλέπει θάλασσα ή στεριά μόνο ως μέσο εξοικονόμησης χρημάτων. Τα χωριά μας, χρόνο με το χρόνο, αδειάζουν. Ο ασύμφωνη πλέον καλλιέργεια του καπνού, ο ανταγωνισμός των ντόπιων προϊόντων με εκείνον του εξωτερικού, οι χαμηλές τιμές, η έλλειψη κοινωνικής φροντίδας, εργάσιμαν τη ύπαιθρο και έδιωξαν τους νέους από τις εστίες τους. Οι παραδοσιακές καλλιέργειες δεν αποδίδουν και η στροφή σε νέες είναι αναγκαστική. Η κτηνοτροφία, όπου υπάρχει, εξασφαλίζει τα πρόσ τα ζην με δυσκολία στους κτηνοτρόφους. Ο συνθήκες ζωής είναι δύσκολες. Υπάρχουν οικισμοί οι οποίοι, στερούνται βασικά αγαθά, όπως φως, τηλέφωνο, νερό.

Τα ποτάμια μας, ο Αχελώος και Εύηνος, βρίσκονται στο στόχαστρο αυτών που αναζητούν νερό για τα χωράφια της Θεσσαλίας. Η εκτροπή του Αχελώου επιχειρείται και τα φράγματα του Εύηνου είναι πραγματικότητα. Οι αρχαιολογικοί χώροι είναι εγκαταλελευμένοι. Πολλοί Δήμοι δραστηριοποιούνται για τη βελτίωση των πόλεων, των οικισμών και για τη δημιουργία βιολογικού καθαρισμού. Επίσης, τα μεγάλα εθνικά έργα, όπως η ζεύξη Ρίου - Αντιρρίου, η Ιωνίο οδός, το λιμάνι του Αστακού, υπόσχονται ανάπτυξη. Μπορεί ένας νομός να στηριχθεί στα «θα» και στις υποσχέσεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Σαν έφηβος της Αιτωλοακαρνανίας, θλίβομαι, όταν ακούω για την εκμετάλλευση, για παραλείψεις, ρουσφέτια ή όταν διαπιστώνω την έλλειψη του ανθρώπου και την απουσία της πολιτείας και θεώρησα ότι μέσα από τη συμμετοχή μου στη «Βουλή των Εφήβων», θα έχω την ευκαιρία να μιλήσω για τις ανησυχίες του τόπου μου, έστω και αν θεωρηθούν φλυαρίες τα ούσα θα πω. Πάντα πίστευα ότι οι ευθύνες είναι μοιρασμένες και φτάμε εμείς που δεν φροντίζουμε τον τόπο μας, φτάνεις οι πολιτικοί μας άρχοντες, Βουλευτές, Δήμαρχοι, που παραμελούν και δεν φροντίζουν την Αιτωλοακαρνανία και τη θυμούνται μόνο στην προεκλογική περίοδο. Φταίνε όλοι όσοι δεν διαμαρτύρονται, εφησυχάζουν, ανέχονται. Περισσότερο φτάλει η νοοτροπία μας, να τα περιμένουμε όλα από τους άλλους. Εμείς οι νέοι πρέπει να πάρουμε τον τόπο στα χέρια μας γιατί έχουμε όνειρα και ελπίδες για το μέλλον του.

Όλοι μας έχουμε ένα μερίδιο ευθύνης. Δεν υπάρχουν περιθώρια για αναβολές και υποσχέσεις σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Είναι ανάγκη να αναπτυχθεί ο τουρισμός, να διευρυνθεί η γεωγραφική παραγωγή, να υιοθετηθούν νέες καλλιέργειες, νέες τεχνικές, αφού πρώτα ο Αιτωλοακαρνάνιας αγρότης ενημερώθει από ειδικούς, ώστε να πάψει να είναι κακή ύποπτος και διστακτικός. Είναι ανάγκη να αναπτυχθεί ο δευτερογενής τομέας με επιχειρήσεις και επενδύσεις και με τη συνεργασία πολιτών με το κράτος. Να αξιοποιηθεί η θάλασσα με ιχθυοκαλλιέργειες, αλλά όχι σε βάρος του περιβάλλοντος. Να προστατευθεί η παράδοση και η ιστορία και να διευρυνθεί το πανεπιστήμιο με επιπλέον σχολές. Να αναβαθμιστεί η ύπαρχος και να αναζωογονηθούν οι ορεινές περιοχές. Οι νέοι να μείνουμε στον τόπο μας και να ενδιαφερθούμε έμπρακτα για τη βελτίωσή του. Πρέπει να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα με ρεαλισμό. Πρέπει να προσπαθήσουμε στο βαθμό που εξαρτάται από εμάς. Πρέπει να ανοίξει και ένα παράθυρο για εμάς τους Αιτωλοακαρνάνες για να μείνουμε στον τόπο μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Βασιλεία Αργυροπούλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ξάνθης): Θα ήθελα να αναφερθώ στην παρέμβαση του συναδέλφου Γιαννούλη, σχετικά με την τρομοκρατία. Και εγώ ανέφερα ότι η τρομοκρατία και η βία, όπως την ανέφερε ο κ. συναδέλφος, θα πρέπει να εξαλειφθεί σε όλες τις μορφές της, όχι μόνο γενικά από το λαό και από το κράτος, αλλά και από τους ίδιους τους φροείς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το θέμα της τρομοκρατίας δεν άπτεται των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής μας.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Γιάννης Γιαννούλης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ (Νομός Ιωαννίνων): Θα ήθελα να διαχωρίσω τη βία και την τρομοκρατία. Δεν αναφέρθηκα σε βία. Τρομοκρατία, αγωνία, φόβος για εμάς τους νέους. Αυτό εννοώ τρομοκρατία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Λίδα Στρατή.

ΜΑΡΙΑ-ΛΗΔΑ ΣΤΡΑΤΗ (Α' Αθήνας): Πρέπει να δημιουργηθούν προγράμματα μορφωτικών ανταλλαγών μεταξύ των μαθητών των μεγαλουπόλεων και των αγροτικών περιοχών, ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν από κοντά περιοχές και ασχολίες που δε γνωρίζαν μέχρι τη στιγμή εκείνη. Έτσι από νωρίς θα συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του κάθε χώρου και θα διαλέξουν τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, δεν είναι εγγεγραμμένος άλλος να μιλήσει. Ολοκληρώθηκε η συζήτηση.

Άνριο θα γίνει η ψηφοφορία επί της αρχής στη φιλοσοφία και στο πνεύμα των προτάσεων. Εν συνεχείᾳ θα κάνουμε ψηφοφορία για κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά και στο τέλος θα γίνει ψηφοφορία επί νέων προτάσεων, που διατύπωσαν ορισμένοι Έφηβοι Βουλευτές, χθες και σήμερα, και οι οποίες δε συμπεριλαμβάνονται στο κείμενο. Όσες από αυτές γίνουν δεκτές θα συμπεριληφθούν στην έκθεση που θα σταλεί στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σιάζου.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Χθες έγινε διάλογος μεταξύ μας. Πόσος χρόνος μας έμεινε μέχρι να τελειώσει η συνεδρίαση; Νομίζω, πως δεν αφήστε περιθώρια στο να μιλήσουν κάποιοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Υπάρχει κάποιος που θέλει να μιλήσει;

Ορίστε, η Ιωάννα Γαλάρα.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΡΑ (Νομός Λάρισας): Αύριο που θα γίνει η ψηφοφορία, που είπατε, δε θα μπορέσει να μιλήσει κάποιος, ενδεχομένως, εάν θέλει κάτι να πει;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν έρω, εάν χθες ο κ. Πιπεργάς σας εξήγησε τη διαδικασία. Γίνεται η συζήτηση επί της αρχής και στη συνέχεια γίνεται η συζήτηση επί των προτάσεων, που υπάρχουν στο κείμενο όπως έγινε, με πρωτολογίες, δευτερολογίες και μετά μπαίνουμε στην ψηφοφορία. Δηλαδή, ολοκληρώνεται πρώτα η συζήτηση επί της Σύνθεσης των Κειμένων και στη συνέχεια μπαίνουμε στην ψηφοφορία. Τώρα ολοκληρώθηκε η συζήτηση. Κατά τη διάρκεια των ψηφοφοριών δεν μπορούμε να ανοίξουμε διάλογο.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ιωάννα Γαλάρα.

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΛΑΡΑ (Νομός Λάρισας): Μετά την ψηφοφορία θα γίνει η κλήρωση...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μετά την ψηφοφορία έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση στην Επιτροπή. Στη συνέχεια θα γίνει η κλήρωση των ομιλητών. Θα συμμετάσχουν όσοι επιθυμούν να μιλήσουν. Οι Έφηβοι Βουλευτές από Κύπρο και Απόδημο Ελληνισμό θα συμμετάσχουν σε ειδική κλήρωση.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Σιώζου.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΩΖΟΥ (Νομός Καβάλας): Οι ομιλίες που θα ακουστούν στην Ολομέλεια, θα γραφτούν επιπλέον ή θα πάρουμε τις εκθέσεις που γράψαμε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όσοι κληρωθούν για να μιλήσουν στην Ολομέλεια είναι ελεύθεροι να πουν τις απόψεις τους, όπως αυτοί θέλουν.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σταμάτιος Τσολάκης.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ (Νομός Εύβοιας): Το περιεχόμενο θα είναι σύμφωνο με τον κλάδο που επιλέξαμε, δηλαδή, οικονομικό;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το περιεχόμενο θα είναι σύμφωνα με τα όσα ελέχθησαν στην Επιτροπή.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευαγγελία Βουργίδου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΓΙΔΟΥ (Β' Αθήνας): Ο κ. Πιπεργιάς μας είπε χθες ότι όποιοι κληρωθούν για την Ολομέλεια, έχουν δικαίωμα να θίξουν όποιο θέμα επιθυμούν, ανεξάρτητα από ποια Επιτροπή προέρχονται.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βεβαίως, είσαι ελεύθερος να πεις τις απόψεις σου μέσα στο Κοινοβούλιο. Απλά, λέω πως καλό θα είναι, να υπάρχει μια συνεννόηση, για να μην ακούγονται συνεχώς τα ίδια πράγματα. Θα συζητηθούν τα πάντα μέσα στο Κοινοβούλιο, ώστε να καλυφθεί όλο το φάσμα, οικονομία, εξωτερική πολιτική, υγεία, παιδεία.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΔΗΣ (Β' Θεσσαλονίκης): Τα θέματα που θα αναπτύξουμε στην Ολομέλεια, σε τι σχετίζονται με αυτά που συζητήσαμε εδώ; Οι αποφάσεις, δηλαδή,

που θα ψηφίσουμε αύριο θα συμπεριληφθούν στην Ολομέλεια;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Όσοι θα μιλήσουν στην Ολομέλεια, είναι ελεύθεροι να αναπτύξουν τις απόψεις τους. Αυτοί που θα κληρωθούν στην Επιτροπή, καλό θα είναι να αναπτύξουν θέματα που συζητήθηκαν στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου.

ΜΑΡΙΑ ΤΖΙΜΠΗΡΗ (Β' Θεσσαλονίκης): Αύριο θα γίνει μόνο η ψηφοφορία ή θα μας δοθεί η ευκαιρία να αναπτύξουμε κάποια θέματα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η συζήτηση ολοκληρώνεται τώρα και αύριο θα αρχίσει η συνεδρίαση με την ψηφοφορία;

ΣΠΥΡΟΣ ΜΠΛΑΤΣΙΟΣ (Α' Αθήνας): Στην Ολομέλεια θα μιλήσουν μόνο όσοι μιλήσαν στις Επιτροπές;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν είναι απαραίτητο, μπορείς να μιλήσεις και στην Επιτροπή και στην Ολομέλεια, εφόσον κληρωθείς.

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας και για το επίπεδό σας, που τιμά τη νεολαία και εύχομαι σε όσους σπουδάσουν ότι επιθυμούν, κάποιοι από σας να βρεθούν στα έδρανα του Κοινοβουλίου.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 7.50, λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 17-9-2002

Στην Αθήνα σήμερα, 17 Σεπτεμβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.10, στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδριάσε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Πειραιά, κ. Ιωάννη Διαμαντίδη, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: «Εθνική Οικονομία, Χρήμα, Φορολογία, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Παγκοσμιοποίηση στην Οικονομία, Εργασία – Ανεργία, Γεωργία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι πόροι, Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Κινητό Τηλέφωνο, Κλωνοποίηση, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτιλία, Ζώα – Ζωοφιλία» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα, τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» Ζ' Σύνοδος 2001-2002 (3η συνεδρίαση).

Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές : Αναστασίαντος Γεωργία (Β' Αθήνας), Αραβοσιτά Ελένη (Νομός Λέσβου), Αρβανιτούδη Νικολέττα (Νομός Έβρου), Αργυροπούλου Βασιλεία (Νομός Ξάνθης), Αργυροπούλου Ερατώ (Νομός Λάρισας), Βαβαρούτσος Κωνσταντίνος (Βέλγιο), Βουργίδου Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Γαλάρα Ιωάννα (Νομός Λάρισας), Γιαννούλης Γιάννης (Νομός Ιωαννίνων), Γκοσιλιόπουλος Μιχάλης (Νομός Καστοριάς), Γρηγοράκη Εμανουέλα (Νομός Ηρακλείου), Δωρής Θεόδωρος (Νομός Αργολίδας), Καλύμνιου Καλλιόπη (Ανοτραπλία), Καραχάλιου Βασιλική (Νομός Φωκίδας), Καρκανόπουλος Παναγιώτης (Νομός Ευρυτανίας), Κρόντη Ήώ (Νομός Πέλλας), Κυρίτη Ελένη (Νομός Φθιώτιδας), Κύρου Γεωργία (Γερμανία), Λεβέντη Θεοδώρα (Νομός Λάρισας), Λιγνός Πλάννης (Νομός Σάμου), Μάργαρη Σπυριδούλα (Νομός Ζακύνθου), Μιχαήλ Ειρήνη (Αιμμόχωστος - Κύπρος), Μπαλάσκα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Μπαλάφας Αλέξανδρος (Νομός Τρικάλων), Μπλάτσιος Σπύρος (Α' Αθήνας), Μπρούσαλη Χριστίνα (Νομός Αρκαδίας), Νταβαντζή Θεοδώρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ευπόλητος Γεώργιος (Νομός Μεσσηνίας), Παπαρούνη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Παρτάλας Αποστόλης (Νομός Κοζάνης), Πατσαρίκας Αχιλλέας (Νομός Χανίων), Περακάκη Αικατερίνη (Νομός Λασιθίου), Πολογιώργη Ιφιγένεια (Νομός Χανίων), Πορφυρίδης Θεόδωρος (Νομός Β' Θεσσαλονίκης), Πυρομάλλη Ειρήνη (Νομός Ηλείας), Ραφαηλίδης Βασιλης (Νομός Δράμας), Σιώζου Ελένη (Νομός Καρβάλας), Σκόδρας Δημήτριος (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Σπυρογιάννη Αργυρώ

(Επικρατείας), Στεφανίδης Γιώργος (Νομός Θεσπρωτίας), Στρατή Μαρία-Λήδα (Α' Αθήνας), Σφάμπα Ιωάννα (Νομός Σερρών), Σχίζα Αρετή (Νομός Ιωαννίνων), Τζιψίρη Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Τσακαλίδου Γεωργία (Νομός Δράμας), Τσολάκης Σταμάτης (Νομός Εύβοιας), Φωτόπουλος Διονύσιος (Νομός Ηλείας) και Χονδρός Νικόλαος (Β' Πειραιά).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η σημερινή συνεδρίαση θα αναλωθεί στην ψήφιση της Σύνθεσης των Κειμένων, που περιλαμβάνεται στις σελίδες 39-62, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί με τις δικές σας προτάσεις και στα επιμέρους κεφάλαια.

Προχωρούμε στη ψήφιση της Σύνθεσης των Κειμένων επί της αρχής.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή επί της αρχής η Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η Σύνθεση Κειμένων, αρμοδιότητας Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Προχωρούμε στα επί μέρους κεφάλαια της Σύνθεσης.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 1, που αφορά την Εθνική Οικονομία.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 1 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 2, που αφορά το Χρήμα.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 2 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 3, που αφορά τη Φορολογία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 3 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 4, που αφορά την Παραοικονομία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 4 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 5, που αφορά το Φυσικό Περιβάλλον.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 5 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 6, που αφορά την Πολεοδομία και το Οικιστικό Πρόβλημα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 6 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 7, που αφορά τα Δημόσια Έργα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 7 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 8, για την Κοινωνική Ανιούστητα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 8 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 9, που αφορά τον Καταναλωτισμό.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 9 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 10, που αφορά την Παγκοσμιοποίηση στην Οικονομία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 10 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 11, που αφορά την Εργασία και Ανεργία.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 11 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 12, που αφορά τη Γεωργία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 12 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 13, που αφορά τα Δάση.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 13 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 14, που αφορά την Αλιεία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 14 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 15, που αφορά τον Τουρισμό.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 15 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 16, που αφορά την Ενέργεια.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 16 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 17, που αφορά τους Υδάτινους Πόρους.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 17 έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 18, που αφορά την Τεχνολογία.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 18 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 19, που αφορά τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 19 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, εάν γίνεται δεκτό το Κεφάλαιο 20, που αφορά τα Κινητά Τηλέφωνα.

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 20 έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το Κεφάλαιο 21, «Κλωνοποίηση» γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 21, που αφορά την Κλωνοποίηση, έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το Κεφάλαιο 22 «Τρόφιμα», γίνεται δεκτό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 22, που αφορά τα Τρόφιμα έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Το Κεφάλαιο 23 «Θαλάσσιο Περιβάλλον» γίνεται δεκτό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 23, που αφορά το Θαλάσσιο Περιβάλλον έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Το Κεφάλαιο 24 «Ναυτιλία», γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Επομένως, το Κεφάλαιο 24, που αφορά την Ναυτιλία έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το Κεφάλαιο 25 «Ζώα-Ζωοφιλία», γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, το Κεφάλαιο 25, που αφορά τα Ζώα-Ζωοφιλία έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Αυτά ήταν τα κεφάλαια της Σύνθεσης Κειμένων.

Τώρα θα μπούμε στην ψήφιση των προτάσεων, που κατέτησαν στην Επιτροπή από τους Έφηβους Βουλευτές και δεν περιέχονται στη Σύνθεση Κειμένων.

Μερικές προτάσεις δεν έχουν συμπεριληφθεί, γιατί εμπε-

Επιτροπή Οικονομικών Υποθεσεών, Παραγωγής και Εμπορίου

ριέχονται στο νόημα των κατωτέρω προτάσεων και δεν χρειάζεται να ψηφιστούν δύο φορές.

Η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Ερατούς Αργυροπούλου (Ν. Λάρισας) «Ανάπτυξη συμβατή με το περιβάλλον, που να δημιουργεί θέσεις εργασίας», γίνεται δεκτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Γενίκευση της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών στη μελέτη των οικοσυστημάτων, στη γεωργία, στον τουρισμό», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Ανάπτυξη του τουρισμού για προσέλκυση τουριστών με υψηλά εισοδήματα, παράλληλα με τις ήπιες μορφές τουρισμού», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Προβολή της πολυσύνθετης οικολογικής φυσιογνωμίας της ελληνικής φύσης, της ομορφιάς των ελληνικών τοπίων και του παραδοσιακού τρόπου ζωής πολλών περιοχών της χώρας μας», γίνεται δεκτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Ευαγγελίας Βουργίδου (Β' Αθήνας) «Περιορισμός των υπερωριών», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Αύξηση της υπερωριακής αποζημίωσης, ως αντικίνητρο για τους εργοδότες», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Εξεύρεση τρόπων προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Δημιουργία νέων βιομηχανιών για την αντιμετώπιση της ανεργίας», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Εξίσωση των

αλλοδαπών με τους Έλληνες εργαζόμενους, ως προς τα εργασιακά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Συνέχιση και διεύρυνση των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. για την επιμόρφωση ανέργων», γίνεται δεκτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η πρόταση της ιδίας Εφήβου Βουλευτή «Μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων στο δημόσιο τομέα», γίνεται δεκτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Γεωργίου Ξυπόλητου (Ν. Μεσσηνίας), «Ουσιαστική εκπαίδευση σε επαγγέλματα που θα πλαισιώνουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της παραγωγής», γίνεται δεκτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η ανωτέρω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Ιωάννας Σφάμπα (Ν. Σερρών) «Αναβάθμιση των μικρών χωριών με την τουριστική αξιοποίηση παλαιών χωριάτικων σπιτιών»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η παραπάνω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Αλέξανδρου Μπαλάφα (Ν. Τρικάλων) «Υποστήριξη νέων καλλιεργειών»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η παραπάνω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Σταδιακή μετατροπή της Γεωργίας σε σύγχρονη Βιομηχανία τροφίμων»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Αρετής Σχίζα (Νομός Ιωαννίνων) «Η υλοποίηση του έργου της κατασκευής της Εγνατίας οδού να γίνει με ελαχιστοποίηση του κόστους και του χρόνου κατασκευής»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η παραπάνω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της Χρι-

στίνας Μπαλάσκα (Νομός Αργολίδας) «Καταβολή των αποζημιώσεων προς τους αγρότες από τον κρατικό πρόϋπολογισμό, με αύξηση των κονδυλίων προς το Υπουργείο Γεωργίας και την αντίστοιχη μείωση των κονδυλίων για την αγορά νέων οπλικών συστημάτων»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η παραπάνω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Θεοδώρας Λεβέντη (Νομός Λάρισας) «Να απαγορευτεί η διάθεση προϊόντων, που περιέχουν χλωροφοροδάνθρακες»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η παραπάνω πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Σταμάτη Τσολάκη (Ν. Ευβοίας) «Επαναπροσδιορισμός των στόχων του Γ' Κ.Π.Σ.»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή, η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Νικολέτας Αρβανιτούδη (Ν. Έβρου) «Να κατασκευαστεί φράγμα στο Μεγαλοβέροι»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Απόστολου Παρταλά (Ν. Κοζάνης) «Να ιδρυθεί τεχνική εταιρεία από το Δήμο Αιανής, η οποία θα αναλαμβάνει όλα τα δημοτικά έργα»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Να προχωρήσει το έργο «φράγμα της Λαριούς»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του Έφηβου Βουλευτή Αχιλέα Πατσαρίκα (Ν. Χανίων) «Επίσπευση της ψήφισης νομοσχεδίου που προβλέπει το διπλασιασμό της απαιτούμενης, εκτός σχεδίου, έκτασης, που απαιτείται για οικοδόμηση»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Αυστηρός έλεγχος της λειτουργίας των κτηματομεσιτικών γραφείων»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτή Μαρίας-Λήδας Στρατή (Α' Αθήνας) «Τα κυλικεία των σχολείων να διαθέτουν μόνο φυσικές τροφές»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι, όχι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση απορρίπτεται, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται, η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της ίδιας Εφήβου Βουλευτή «Να καταρτισθεί επίσημη λίστα προϊόντων, που περιέχουν επιβλαβή πρόσθετα και συντηρητικά. Να κλείσουν όποιες εταιρείες παράγουν τέτοια προϊόντα»;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή Μιχάλη Γκοστιόπουλου (Ν. Καστοριάς) «Να ενταχθούν στα Ευρωπαϊκά προγράμματα οι αναπαλαιώσεις και αναπλάσεις παραδοσιακών οικισμών»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Ενημέρωση των πολιτών των ακριτικών περιοχών, μέσω της Τ.Α., για τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα της Ε.Ε. στην τουριστική ανάπτυξη»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Να ξεκινήσουν προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης όσων πρόκειται να ασχοληθούν με τον εναλλακτικό τουρισμό».

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση του ίδιου Έφηβου Βουλευτή «Να ολοκληρωθούν τα μεγάλα έργα υποδομής σε σύντομο χρονικό διάστημα, για να αρθεί η γεωγραφική απομόνωση περιοχών, που έχουν άριστες προϋποθέσεις ανάπτυξης»;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ερωτάται η Επιτροπή, γίνεται δεκτή η πρόταση της ίδιας Σύνθετης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και Παραγωγής και Εμπορίου, με την προσθήκη των νέων προτάσεων, που έγιναν προηγουμένως δεκτές.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Επομένως, η Σύνθεση Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και Παραγωγής και Εμπορίου, έγινε δεκτή και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Στη συνέχεια ακολούθησε κλήρωση για την ανάδειξη των ομιλητών στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων. Κληρώθηκαν οι παρακάτω Έφηβοι Βουλευτές:

Ευαγγελία Βουργίδου (Β' Αθήνας), Θεοδώρα Λεβέντη (Νομός Λάρισας), Χριστίνα Μπαλάσκα (Νομός Αργολίδος), Θεοδώρα Νταβαντζή (Νομός Αιτωλοακαρνανίας) και Ιωάννα Σφάμπα (Νομός Σερρών).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους και όλες για την προσπάθειά σας, τόσο στα σχολεία σας όσο και εδώ. Είστε το μέλλον της Ελλάδος και εύχομαι κάποιοι από εσάς να βρεθούν, σε μερικά χρόνια, στις αίθουσες αυτές ως Βουλευτές. Σας εύχομαι καλή πρόοδο.

Στη συνέχεια και περί ώρα 11.15 λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Εθνική Οικονομία, Χρήμα, Φορολογία, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία - Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Παγκοσμιοποίηση στην Οικονομία, Εργασία - Ανεργία, Γεωργία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Κινητό Τηλέφωνο, Κλωνοποίηση, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτιλία, Ζώα - Ζωοφιλία» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων, των Τ.Ε.Ε. και των Σχολών Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Ζ' Σύνοδος 2001-2002

Προς τη Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 15, 16 και 17 Σεπτεμβρίου 2002 σε τρεις συνεδριάσεις, που διήρκεσαν συνολικά περίπου 8 ώρες, υπό την προεδρία του Βουλευτή Ευβοίας κ. Δημητρίου Πιπεργιά και του Βουλευτή Β' Πειραιά κ. Ιωάννη Διαμαντίδη, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αναστασιάδου Γεωργία (Β' Αθήνας), Αραβοσιτά Ελένη (Νομός Λέσβου), Αρβανιτούδη Νικολέττα (Νομός Έβρου), Αργυροπούλου Βασιλεία (Νομός Ξάνθης), Αργυροπούλου Ερατώ (Νομός Λάρισας), Βαβαρούτσος Κωνσταντίνος (Βέλγιο), Βουργίδου Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Γαλάρα Ιωάννα (Νομός Λάρισας), Πιαννούλης Πάννης (Νομός Ιωαννίνων), Γκοσλιόπουλος Μιχάλης (Νομός Καστοριάς), Γρηγοράκη Εμανουέλα (Νομός Ηρακλείου), Δωρής Θεόδωρος (Νομός Αργολίδας), Καλυμνιού Καλλιόπη (Αυστραλία), Καραχάλιου Βασιλική (Νομός Φωκίδας), Καρκανόπουλος Παναγιώτης (Νομός Ευρυτανίας), Κρόντση Ήώ (Νομός Πέλλας), Κυρίτση Ελένη (Νομός Φθιώτιδας), Κύρκου Γεωργία (Μόναχο), Λεβέντη Θεοδώρα (Νομός Λάρισας), Λιγνός Πάννης (Νομός Σάμου), Μάργαρη Σπυριδούλα (Νομός Ζακύνθου), Μιχαήλ Ειρήνη (Αιμμόχωστος), Μπαλάσκα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Μπαλάφας Αλέξανδρος (Νομός Τρικάλων), Μπλάτσιος Σπύρος (Α' Αθήνας), Μπρούσαλη Χριστίνα (Νομός Αρκαδίας), Νταβαντζή Θεοδώρα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ξυπόλητος Γεωργίος (Νομός Μεσσηνίας), Παπαρούνη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Παρτάλας Αποστόλης (Νομός Κοζάνης), Πατσαρίκας

Αχιλλέας (Νομός Χανίων), Περακάκη Αικατερίνη (Νομός Λασιθίου), Πολογιώργη Ιφιγένεια (Νομός Χανίων), Πορφυρίδης Θεόδωρος (Β' Θεσσαλονίκης), Πυρομάλλη Ειρήνη (Νομός Ηλείας), Ραφαηλίδης Βασίλης (Νομός Δράμας), Σιώζου Ελένη (Νομός Καβάλας), Σκόδρας Δημήτριος (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Σπυρογιάννη Αργυρώ (Επικατείας), Στεφανίδης Πώλος (Νομός Θεσπρωτίας), Στρατή Μαρία-Λήδα (Α' Αθήνας), Σφάμπα Ιωάννα (Νομός Σερρών), Σχίζα Αρετή (Νομός Ιωαννίνων), Τζιμπίρη Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Τσακαλίδου Γεωργία (Νομός Δράμας), Τσολάκης Σταμάτιος (Νομός Ευβοίας), Φωτόπουλος Διονύσιος (Νομός Ηλείας) και Χονδρός Νικόλαος (Β' Πειραιά).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων το λόγο έλαβαν η εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Ερατώ Αργυροπούλου και οι Έφηβοι Βουλευτές: Ευαγγελία Βουργίδου, Αργυρώ Σπυρογιάννη, Γεώργιος Ξυπόλητος, Θεόδωρος Πορφυρίδης, Ιωάννα Σφάμπα, Αλέξανδρος Μπαλάφας, Μιχαήλ Γκοσλιόπουλος, Αρετή Σχίζα, Θεοδώρα Νταβαντζή, Ειρήνη Πυρομάλλη, Βασιλική Καραχάλιου, Πάννης Πιαννούλης, Σταμάτιος Τσολάκης, Θεόδωρος Δωρής, Χριστίνα Μπαλάσκα, Ελένη Αραβοσιτά, Μαρία Τζιμπίρη, Εμμανουέλα Γρηγοράκη, Αποστόλης Παρτάλας, Χριστίνα Μπρούσαλη, Ελένη Σιώζου, Αχιλλέας Πατσαρίκας, Μαρία-Λήδα Στρατή, Διονύσης Φωτόπουλος, Ήώ Κρόντση, Νικολέττα Αρβανιτίδου, Θεοδώρα Λεβέντη, Βασιλεία Αργυροπούλου, Ιωάννα Γαλάρα, Νικόλαος Χονδρός, Ειρήνη Μιχαήλ, Ελένη Κυρίτση, Γεωργία Αναστασιάδου, Δημήτριος Σκόδρας, Αικατερίνη Περακάκη και Σπύρος Μπλάτσιος.

Η Εισηγήτρια - Έφηβος Βουλευτής Ερατώ Αργυροπούλου είπε τα εξής:

«Τα θέματα, για τα οποία είναι αρμόδια η Επιτροπή μας, είναι πάρα πολλά για να καλυφθούν σε μια ολιγόλεπτη παρουσίαση. Ελπίζω, όμως, αυτή η εισήγηση ν' αποτελέσει αντικείμενο προβληματισμού και γόνιμης συζήτησης.

Οι βασικοί άξονες, στους οποίους πιστεύω ότι πρέπει να κινηθούμε είναι τρεις :

- Το περιβάλλον (φυσικό και ανθρωπογενές).
- Η οικονομία ως διαχείριση κάθε μορφής πόρου και
- Οι παρενέργειες της οικονομικής ανάπτυξης, τόσο στον άνθρωπο, όσο και στο περιβάλλον.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Θεωρώ ότι το περιβάλλον είναι ο κυρίαρχος άξονας και ένα ζήτημα το οποίο έχει άμεση ή έμμεση σχέση με όλες τις δραστηριότητες. Το περιβάλλον είναι αυτό που μας τροφοδοτεί με τους απαραίτητους πόρους για την ανπτυξη, αλλά και αυτό στο οποίο καταλήγουν όλα τα παραγγα κάθε δραστηριότητας. Όταν λέμε «περιβάλλον», εννοούμε τόσο το άμεσο, τοπικό περιβάλλον, όσο και το παγκόσμιο, διότι η ρύπανση του περιβάλλοντος δεν έχει εθνικά όρια.

Μέχρι τώρα ακούγόταν από τα χεῖλη όλων το σύνθημα: «Ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον». Τώρα τολμούμε να πούμε: «Σεβασμός στο περιβάλλον, αν επιθυμούμε ανά-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

πτυξη», που σημαίνει, σε γενικές γραμμές, να γνωρίσουμε τα όρια των φυσικών μας οικοσυστημάτων, να ιεραρχήσουμε τις ανάγκες μας, ώστε να αποφασίσουμε και ποιο είδος ανάπτυξης μας ταιριάζει.

Δηλαδή, πρώτον, να αποκτήσουμε περιβαλλοντική παιδεία και οικολογική συνείδηση, εφόσον ως πολίτες θα είμαστε σε θέση να ιεραρχούμε τις ανάγκες μας και να τις διακρίνουμε σε βασικές (τροφή, ένδυση, στέγη, παιδεία κ.λπ.) και σε τεχνητές, δηλαδή, καταναλωτικές.

Δεύτερον, πρέπει να επιδιώξουμε ανάπτυξη συμβατή με το περιβάλλον που να δημιουργεί θέσεις εργασίας, αντί να τις καταργεί, που να μην έχει ως μοναδικό στόχο το κέρδος, αλλά και την ευτυχία των πολιτών, την ανάπτυξη της εθνικής τεχνολογίας κ.λπ..

Ένας σημαντικός τομέας της οικονομίας, που έχει άμεση σχέση με το περιβάλλον, είναι η ενέργεια. Η ενέργεια που καταναλώνουμε στηρίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος στα ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο, άνθρακας, φυσικό αέριο). Η χρήση, όμως, ορυκτών καυσίμων δημιουργεί ενεργειακή εξάρτηση της χώρας μας και προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος. Προτείνεται η ανάπτυξη των ήπιων μορφών ενέργειας, όπως: αιολική, ηλιακή, γεωθερμική, ενέργεια από τη βιομάζα. Με τις ήπιες μορφές ενέργειας εκμεταλλευόμαστε το πλούσιο ηλιακό και αιολικό δυναμικό της Χώρας, ενώ παράλληλα μειώνουμε την ενεργειακή εξάρτηση και τη ρύπανση του περιβάλλοντος από τις καύσιμες και τη μεταφορά των καυσίμων. Επίσης, πετυχαίνουμε να αποκεντρώσουμε την παραγωγή της ενέργειας. Ενέργεια μπορεί να παράγει ο κάθε ιδώτης, οι ομάδες παραγωγών, η Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.λπ.

Άλλος σημαντικός τομέας της οικονομίας είναι η γεωργία. Η χώρα μας έχει το προνόμιο του ήπιου κλίματος, των μεγάλων εναλλαγών του φυσικού τοπίου και της ποικιλίας των εδαφών. Αυτό της δίνει τη δυνατότητα να παράγει με επιτυχία πληθώρα γεωργικών προϊόντων με καλές αποδόσεις και υψηλή ποιότητα. Μ' αυτές τις προϋποθέσεις, η γεωργία θα έπρεπε να αποτελεί ευλογία για τη χώρα μας, εμείς, όμως, διαπιστώνουμε το αντίθετο. Η ελληνική γεωργία φθίνει, οι Έλληνες γεωργοί εγκαταλείπουν τη γη τους και η ύπαιθρος ερημώνει. Απουσιάζουν τα έργα υποδομής, τα ερευνητικά ίνστιτούτα που θα δώσουν στη γεωργική παραγωγή ντόπιους πόρους, που θα προσαρμόσουν τελικά τη γεωργική μας ανάπτυξη στις ιδιαιτερότητες του φυσικού μας περιβάλλοντος. Σε μεγάλες εκτάσεις κυριαρχούν οι μονοκαλλιέργειες, που οδηγούν σταδιακά στην εξαφάνιση των αγαθών, την υπεράντληση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, με τραγικές συνέπειες για τις οικολογικές ισορροπίες. Η ύπαιθρος ερημοποιείται και το μέλλον της γεωργίας και των γεωργών κρίνεται αβέβαιο.

Προτείνονται βασικά έργα υποδομής, συνεχής ενημέρωση των αγροτών για την εξέλιξη της γεωργίας και την αγορά των γεωργικών προϊόντων, στροφή στις βιοκαλλιέργειες,

στην αγρανάπαυση κ.λπ.. Επίσης, να δοθούν κίνητρα στους νέους αγρότες, ώστε να παραμείνουν στη γη τους, να γενικευτεί η εισαγωγή της πληροφορικής στις αγροτικές καλλιέργειες και να προστατευθεί το εισόδημα των αγροτών.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Ο τουρισμός υπήρξε ένας από τους πιο δυναμικούς τομείς της οικονομίας μας. Ανέβασε τους οικονομικούς δείκτες, το βιοτικό επίπεδο όσων ασχολούνται με αυτόν και έκανε γνωστό το φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό της χώρας μας σε μεγάλο αριθμό ξένων. Τα τελευταία χρόνια, όμως, βγαίνουν στην επιφάνεια πολλές παρενέργειες του, όπως εγκατάλειψη παραδοσιακών δραστηριοτήτων, επιδίωξη γρήγορου και εύκολου κέρδους με συχνά φαινόμενα αυσχροκέρδειας, σοβαρή υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε περιοχές μεγάλης τουριστικής πίεσης και κακή οργάνωση μεταφορών.

Εκείνο που προτείνουμε, ώστε να αναβαθμιστεί ο ρόλος του τουρισμού, είναι, σε γενικές γραμμές:

- Τα άτομα που ασχολούνται με τον τουρισμό να έχουν κοινωνική και οικολογική συνείδηση και να έχουν γνώση και σεβασμό απέναντι στην πολιτιστική μας κληρονομιά.

- Να αναπτυχθούν παραλίηλη και ο τουρισμός για υψηλά εισοδήματα, αλλά και ήπιες μορφές τουρισμού, όπως οικοτουρισμός, αγροτοτουρισμός κ.λπ..

- Να προβληθεί, πέρα από την ιστορία της πατρίδας μας, το πολυυπνθέτο οικολογικό προφίλ της ελληνικής φύσης, η ομορφιά των ελληνικών τοπίων και ο παραδοσιακός τρόπος ζωής πολλών περιοχών της χώρας μας.

- Να προστατευθούν το θαλάσσιο περιβάλλον, οι υδροβιότοποι, τα δάση, τα πολιτισμικά μνημεία και τα μνημεία της φύσης.

Θα πρέπει να πιστέψουμε, οι Έλληνες, ότι οι τουρισμός μπορεί να γίνει η «βασιά μας βιομηχανία», που και τεράστια έσοδα θα αποφέρει στα κρατικά ταμεία και το εισόδημά μας θα αυξηθεί. Γιατί η χώρα μας έχει να επιδείξει ένα ασύγκριτο σύνολο από ομορφιές, πολιτιστικά ενδιαφέροντα και ιδιαιτερότητες οικολογικού χαρακτήρα, που με σωστή οργάνωση μπορούν να θέσουν τις βάσεις για έναν τουρισμό υψηλής ποιότητας.

ΝΕΡΟ: Το νερό στη χώρα μας αντιμετωπίστηκε ως τώρα μόνο ως πόρος, δηλαδή, μέσο παραγωγής και χρηστικό αντικείμενο. Ακολούθησε, δηλαδή, και εδώ ο αντίστροφος δρόμος από αυτόν που επιβάλλει η οικολογική πρακτική. Οι συνέπειες είναι σε όλους ορατές: Κατασπατάληση νερού, ρύπανση, βιότοποι κατεστραμμένοι, στο όνομα της παραγωγής και του κέρδους, αλλά και της έλλειψης έργων υποδομής, μη εφαρμογής της νομοθεσίας και πολιτικών σκοπομητών.

Μια οικολογική προσέγγιση αυτού του σοβαρού θέματος είναι να αντιμετωπιστεί το νερό όχι ως αντικείμενο χρήσης, αλλά ως μέσο διατήρησης της ζωής και της φυσικής ισορροπίας. Δηλαδή:

– Να προστατευθούν οι υπόγειοι υδροφόροι από την εξάντληση και την υφαλμύρωση με έργα συγκράτησης του νερού κατά τους χειμερινούς μήνες.

– Να αντιμετωπιστούν τα ποτάμια και οι λίμνες ως φυσικά οικοσυστήματα και όχι ως δεξαμενές νερού.

– Να εμφρυτεύσουμε το πνεύμα της οικονομίας του νερού στους μελλοντικούς Έλληνες πολίτες από τα πρώτα βήματα της σχολικής εκπαίδευσης, ώστε σιγά - σιγά να αντιληφθούμε ότι η μεγαλύτερη δεξαμενή νερού είναι ο ίδιος ο σεβασμός μας απέναντι σ' αυτό και σε ό,τι σχετίζεται μ' αυτό.

Η αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας και η ομαλή λειτουργία των υδρόβιων οικοσυστημάτων είναι η καλύτερη εγγύηση για την εξάλειψη των φαινομένων της ξηρασίας και της λειψυδρίας.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ: Η τεχνολογία και ειδικά αυτή που λέμε «τεχνολογία αιχμής» (πληροφορική), είναι ο παράγοντας ο οποίος μπορεί να γίνει μέσο απελευθέρωσης ή υποδούλωσης μιας κοινωνίας. Εκείνο που διαπιστώνεται, δυστυχώς, είναι ότι η επέκταση της χρήσης της τεχνολογίας στην παραγωγή καταργεί, αντί να δημιουργεί, θέσεις εργασίας και υπηρετεί όχι τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου, αλλά των λίγων και οικονομικά ισχυρών. Στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον δημιουργεί εξαρτήσεις και απειλεί με κατάρρευση της οικονομίας ολόκληρων κρατών. Ταυτόχρονα, βλέπουμε πως και η χώρα μας παρουσιάζει μια καθυστέρηση στην ανάπτυξη εθνικής τεχνολογίας, πράγμα που ενισχύει τους δεσμούς εξάρτησης από άλλες τεχνολογικά προϊστημένες χώρες.

Εκείνο που προτείνεται είναι ένα πλαίσιο λειτουργίας της τεχνολογίας και ειδικά των ηλεκτρονικών υπολογιστών, που θα σέβεται τις κοινωνικές δομές και την ιδιωτική ζωή του καθένα μας. Να γίνει αντικείμενο έρευνας σε εθνική κλιμακα, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να εκμεταλλευτούμε το άριστο επιστημονικό μας δυναμικό και να μειώσουμε την τεχνολογική μας εξάρτηση. Να γενικευτεί η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών ως μέσου αποτελεσματικότερης λειτουργίας στην εκπαίδευση, στη γεωργία, στη μελέτη των οικοσυστημάτων, στον τουρισμό.»

Μετά την αγόρευση της εισηγήτριας, έλαβαν το λόγο οι προαναφερόμενοι Έφηβοι Βουλευτές, οι οποίοι διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνθεσης Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, καθώς και νέες προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Οι Έφηβοι Βουλευτές Ερατώ Αργυροπούλου, Ευαγγελία Βουργίδου, Γεώργιος Ξυπόλυτος, Ιωάννα Σφάμπα, Αλέξανδρος Μπαλάφας, Αρετή Σχίζα, Χριστίνα Μπαλάσκα, Θεοδώρα Λεβέντη, Σταμάτης Τσολάκης, Νικολέτα Αρβανιτούδη, Απόστολος Παρταλάς, Αχιλλέας Πατσαρίκας, Μαρία-Λήδα Στρατή και Μιχάλης Γκοσιλιόπουλος διατύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνθεση Κειμένων

αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου.

Οι νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές ή απορρίφθηκαν, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών, Παραγωγής και Εμπορίου, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα, τα θέματα της Σύνθεσης Κειμένων «Εθνική Οικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Εργασία – Ανεργία, Δάση, Υδάτινοι Πόροι, Τρόφιμα και Θαλάσσιο Περιβάλλον», έγιναν δεκτά, ομόφωνα.

Τα θέματα «Χρήμα, Φορολογία, Παραοικονομία, Καταναλωτισμός, Παγκοσμιοποίηση στην Οικονομία, Γεωργία, Αλειά, Τουρισμός, Ενέργεια, Τεχνολογία, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, Κινητό Τηλέφωνο, Κλωνοποίηση, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτιλία, Ζώα – Ζωοφύλια» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Ζ' Σύνοδος 2001-2002, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της εισηγήτριας Ερατούς Αργυροπούλου, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνθεση των Κειμένων, αρμοδιότητας Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, κατ' αρχήν, ομόφωνα, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή της από τη Βουλή των Εφήβων, με την προσθήκη των παρακάτω νέων προτάσεων, που έγιναν κατά τη συνέτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές:

1. Ανάπτυξη συμβατή με το περιβάλλον, που να δημιουργεί θέσεις εργασίας (ομόφωνα).

2. Γενίκευση της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών στη μελέτη των οικοσυστημάτων, στη γεωργία και στον τουρισμό (κατά πλειοψηφία).

3. Ανάπτυξη του τουρισμού για προσέλκυση τουριστών με υψηλά εισοδήματα, παράλληλα με τις ήπιες μορφές τουρισμού (κατά πλειοψηφία).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

4. Προβολή της πολυσύνθετης οικολογικής φυσιογνωμίας της ελληνικής φύσης, της ομορφιάς των ελληνικών τοπίων και του παραδοσιακού τρόπου ζωής πολλών περιοχών της χώρας μας (ομόφωνα).
5. Περιορισμός των υπερωριών (κατά πλειοψηφία).
6. Αύξηση της υπερωριακής αποζημίωσης, ως αντικίνητρο για τους εργοδότες (κατά πλειοψηφία).
7. Εξεύρεση τρόπων προσέλκυσης ξένων κεφαλαίων (κατά πλειοψηφία).
8. Εξίσωση των αλλοδαπών με τους Έλληνες εργαζόμενους, ως προς τα εργασιακά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις (κατά πλειοψηφία).
9. Συνέχιση και διεύρυνση των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. για την επιμόρφωση ανέργων (ομόφωνα).
10. Μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων στο δημόσιο τομέα (κατά πλειοψηφία).
11. Ουσιαστική εκπαίδευση σε επαγγέλματα που θα πλαισιώνουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της παραγωγής (ομόφωνα).
12. Αναβάθμιση των μικρών χωριών με την τουριστική αξιοποίηση παλαιών χωριάτικων σπιτιών (ομόφωνα).
13. Υποστήριξη νέων καλλιεργειών (ομόφωνα).
14. Η υλοποίηση του έργου της κατασκευής της Εγνατίας οδού να γίνει με ελαχιστοποίηση του κόστους και του ρεόντου κατασκευής (ομόφωνα).
15. Καταβολή των αποζημιώσεων προς τους αγρότες από τον κρατικό προϋπολογισμό, με αύξηση των κονδυλίων προς το Υπουργείο Γεωργίας και την αντίστοιχη μείωση των κονδυλίων για την αγορά νέων οπλικών συστημάτων (ομόφωνα).
16. Να απαγορευτεί η διάθεση προϊόντων που περιέχουν χλωροφθοράνθρακες (ομόφωνα).
17. Επαναπροσδιορισμός των στόχων του Γ' Κ.Π.Σ. (κατά πλειοψηφία).
18. Να κατασκευαστεί φράγμα στο Μεγαλοβέρι του Νομού Έβρου (κατά πλειοψηφία).
19. Να ιδρυθεί τεχνική εταιρία από το Δήμο Αιανής του Νομού Κοζάνης, η οποία θα αναλαμβάνει όλα τα δημοτικά έργα (κατά πλειοψηφία).
20. Να προχωρήσει το έργο «φράγμα της Λαριού» του Νομού Κοζάνης (κατά πλειοψηφία).
21. Επίσπευση της ψήφισης νομοσχεδίου που προβλέπει το διπλασιασμό της απαιτούμενης, εκτός σχεδίου, έκτασης που απαιτείται για οικοδόμηση (κατά πλειοψηφία).
22. Αυστηρός έλεγχος της λειτουργίας των κτηματομεσιτικών γραφείων (ομόφωνα).
23. Να καταρτισθεί επίσημος κατάλογος προϊόντων που περιέχουν επιβλαβή πρόσθετα και συντηρητικά. Να κλείσουν όποιες εταιρείες παραγόντων τέτοια προϊόντα (κατά πλειοψηφία).
24. Να ενταχθούν στα ευρωπαϊκά προγράμματα οι αναπλαίσεις και αναπλάσεις παραδοσιακών οικισμών (ομόφωνα).
25. Ενημέρωση των πολιτών των ακριτικών περιοχών, μέσω της Τ.Α., για τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα της Ε.Ε. στην τουριστική ανάπτυξη (ομόφωνα).
26. Προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης όσων πρόκειται να ασχοληθούν με τον εναλλακτικό τουρισμό (κατά πλειοψηφία).
27. Να ολοκληρωθούν τα μεγάλα έργα υποδομής, σε σύντομο χρονικό διάστημα για να αρθεί η γεωγραφική απομόνωση περιοχών που έχουν άριστες προϋποθέσεις ανάπτυξης (ομόφωνα).

Οι ακόλουθες προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών δεν έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία:

1. Δημιουργία νέων βιομηχανιών για την αντιμετώπιση της ανεργίας.
2. Σταδιακή μετατροπή της γεωργίας σε σύγχρονη βιομηχανία τροφίμων.
3. Τα κυλικεία των σχολείων να διαθέτουν μόνο φυσικές τροφές.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ